

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Silvie Hýblová

**AKTUÁLNÍ STAV NABÍDKY A POPTÁVKY VOLNOČASOVÝCH
AKTIVIT V OLOMOUCKÉM KRAJI**

Olomouc 2022

vedoucí práce: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen prameny uvedené v seznamu zdrojů a literatury.

V Olomouci dne 20. června 2022

.....
Bc. Silvie Hýblová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Aleně Opletalové, Ph.D. za odborné vedení, vřelý přístup a cenné rady, které mi poskytla při zpracovávání diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	6
Cíle práce.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 VOLNÝ ČAS	10
1.1 Vymezení pojmu volný čas.....	10
1.2 Funkce volného času.....	13
1.3 Volný čas a soudobá společnost	14
2 PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU	18
2.1 Vznik pedagogiky volného času	18
2.2 Vymezení pedagogiky volného času	19
2.3 Funkce výchovy ve volném čase	21
2.4 Možnosti výchovného působení ve volném čase.....	22
3 POSTAVENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ VE VOLNOČASOVÉ OBLASTI	26
3.1 Neziskový sektor a jeho význam na trhu volnočasových aktivit.....	26
3.2 Dělení NO dle právní formy	28
3.2.1 Státní neziskové organizace.....	29
3.2.2 Nestátní neziskové organizace.....	29
3.2.3 Školská zařízení působící ve volnočasové oblasti.....	34
3.3 Spolky zaměřené na volný čas v Olomouckém kraji.....	36
3.4 Marketing a propagace volnočasových aktivit	38
3.4.1 Marketingový mix	39
3.4.2 Komunikační mix	39
II. PRAKTICKÁ ČÁST	41
4 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	42
4.1 Cíle a otázky výzkumného šetření	42
4.2 Výběr vzorku do výzkumného šetření	43

4.3	Metoda sběru dat.....	43
5	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	45
5.1	Interpretace dat metodou kvantitativní obsahové analýzy.....	45
5.2	Dotazníkové šetření	52
6	SHRNUTÍ A DISKUZE VYBRANÝCH VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ...77	
	ZÁVĚR.....	82
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	87
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ	93
	SEZNAM TABULEK.....	94
	SEZNAM GRAFŮ	95
	SEZNAM PŘÍLOH	97
	ANOTACE	

ÚVOD

Volný čas a jeho naplňování je v současné společnosti velmi diskutovaným tématem a zároveň důležitou životní součástí. Aktivit ve volném čase je aktuálně nepřeberné množství, ať už z hlediska neziskového či ziskového sektoru. Ústředním bodem diplomové je především nabídka aktivit v neziskovém sektoru, jelikož významným způsobem doplňuje nabídku sektoru ziskového. Neziskové organizace se v posledních letech značně rozšiřují, a tím vznikají nové a různorodé možnosti trávení volného času, které jsou zajímavé nejen svou pestrostí, ale i dostupností. Primárním cílem diplomové práce je zanalyzovat aktuální stav nabídky a poptávky vybraných volnočasových zařízení v Olomouckém kraji. Pokud se zaměříme na nabídku volnočasových aktivit v této sféře, nalezneme zde širokou paletu aktivit, ve kterých si své místo najde opravdu každý. Velké zastoupení v nestátním neziskovém sektoru zaujímají spolky, a právě ty budou předmětem našeho výzkumu. Sama vnímám občasný problém v možnostech nalezení všech možných informací o volnočasových zařízeních, a to především o spolcích. Existují spolky, které mají dlouholetou tradici a každý je zná, jako například *Pionýr*, *Junák*, *Orel* či *Sokol*, ale pak je tu i velká řada menších a méně známých spolků, o jejichž činnosti mnozí z nás nemají tušení. Z tohoto důvodu je v rámci jednoho z dílčích cílů práce vytvořen i jistý přehled volnočasových spolků dostupných v Olomouckém kraji.

Další motivací pro téma diplomové práce bylo velké množství výzkumů zabývajících se volnočasovými aktivitami pro vybrané skupiny obyvatel, a to mimo jiné především pro děti a mládež. Proto jsem práci pojala tak, aby v ní byly zahrnuty aktivity pro každého, bez rozdílu věku. Právě spolky se jevily jako nejvhodnější skupina organizací, jelikož jejich nabídka je opravdu pestrá a leckdy otevřená všem potenciálním účastníkům. Otázkou zůstává, zda nabídka činností ve volném čase má i své zájemce, což bude také stěžejním bodem této práce a zaměříme se na ni skrze výzkumné šetření.

Jelikož je práce zaměřena na aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit, její přínos můžeme shledat jak u široké veřejnosti, která ocení přehled volnočasových zařízení v oblasti neziskového sektoru, tak i u samotných organizací, které se mohou inspirovat ze zveřejněných informací v oblasti propagace zařízení či nabízených činností. Informace mohou být užitečné i pro další zkoumání v dané problematice.

Teoretická část práce obsahuje tři kapitoly. **První** kapitola je zaměřena na komplexní vymezení volného času, jelikož právě v něm se odehrává důležitá etapa našeho života, ve které

dochází prostřednictvím činností k seberealizaci. V této části práce jsou vytyčeny různé definice a pojetí volného času dle různých autorů a hledisek, dále jsou uvedeny jeho funkce, a nakonec i pojetí soudobé společnosti a s tím spojené aktuální chápání volného času. **Druhá** kapitola se věnuje pedagogice volného času, která pojednává o různorodých volnočasových aktivitách a jejím předmětem je samotný volný čas. Nejprve v ní bude vymezen vývoj a vznik pedagogiky volného času. Dalším bodem kapitoly je vymezení pedagogiky volného času jako takové, na kterou úzce navazují funkce výchovy ve volném čase. V poslední části jsou již uvedeny volnočasové aktivity, které jsou z velké části zastřešovány neziskovými organizacemi, a to především ty řízené. Z důvodu tématu práce zaměřeného na neziskovou sféru je obsahem **třetí** kapitoly oblast neziskových organizací. Nejprve jsou zde neziskové organizace obecně definovány a následně rozděleny v oblastech soukromého a vládního sektoru. S ohledem na téma práce se tato kapitola dále věnuje jednotlivým útvarům působícím ve volném čase, a to především nestátním neziskovým organizacím, které jako hlavní činnost provozují různé druhy volnočasových aktivit. Následně je již vymezen Olomoucký kraj a nejznámější spolky působící na tomto území. Na závěr kapitoly jsou uvedeny zásadní body marketingu a propagace neziskových organizací, jelikož jeden z dílčích cílů je věnován právě propagaci.

Praktická část práce navazuje na teoretická východiska práce. Ve **čtvrté** kapitole bude představeno naše výzkumné šetření. V jejím úvodu je stanoven hlavní cíl práce, který doplňují dílčí záměry. V souladu s cíli práce jsou v této kapitole následně vytyčeny výzkumné otázky. Dále jsou zde popsány vlastnosti zkoumaného vzorku a použité metody sběru dat. Předmětem **páté** kapitoly jsou již výsledky, které byly zjištěny prostřednictvím kvantitativně orientovaného výzkumného šetření s využitím kvantitativní obsahové analýzy a dotazníkového šetření. **Pátá** a zároveň poslední kapitola obsahuje shrnutí naměřených dat s ohledem na předem stanové výzkumné otázky a diskuzi vybraných výsledků práce.

Cíle práce

Primárním cílem diplomové práce je zanalyzovat aktuální stav nabídky a poptávky vybraných volnočasových zařízení v Olomouckém kraji. Tento hlavní záměr je doplněn o dílčí cíle teoretické a praktické části práce, které jej postupným naplněním umožní uskutečnit.

Dílčí teoretické cíle:

- vymezit problematiku volného času, volnočasových zařízení a jejich nabízených aktivit;
- charakterizovat neziskový sektor v oblasti volného času;
- definovat základní pojmy marketingu a propagace neziskových organizací.

Dílčí praktické cíle:

- zjistit, jaká volnočasová zařízení se v Olomouckém kraji nacházejí a jaké služby poskytují;
- odhalit, zda vybraná volnočasová zařízení poskytují činnosti i v online prostředí a jestli je o dané aktivity zájem ze strany účastníků;
- zjistit způsoby propagace vybraných volnočasových organizací v Olomouckém kraji;
- stanovit faktory, které dle vybraných volnočasových zařízení ovlivňují poptávku po volnočasových aktivitách;
- představit doporučení, která by zajistila nárůst poptávky po volnočasových aktivitách.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VOLNÝ ČAS

Vzhledem k tématu práce shledáváme za důležité zaměřit se v první kapitole nejprve na komplexní vymezení pojmu volný čas. V úvodu si objasníme různé definice a pojetí volného času dle různých autorů a hledisek. Dále navážeme konkrétními funkcemi, kterými volný čas disponuje. Poslední podkapitola bude pojednávat o soudobé společnosti a s ní spojeným aktuálním pojetím volného času. Zde se pokusíme vymezit nejdůležitější aspekty, které ovlivnily současné vnímání a prožívání volného času.

1.1 Vymezení pojmu volný čas

Pojem volný čas se rozvíjel společně se vznikem a vývojem pracovních vztahů, které jej vymezily v rámci povinností spojených se zaměstnáním. V české literatuře se tento termín poprvé objevil až na přelomu 19. a 20. století a byl nejprve formován především v závislosti na pracovní době, které tvořil protiklad (Kaplánek, 2017).

Volný čas je pro každého jedince významným aspektem života, je to jedinečná doba, kterou si člověk může naplánovat dle svých časových možností a představ. Je důležité si vyhranit alespoň pár chvil pro sebe sama a uspokojení svých potřeb vedoucích k seberealizaci mimo dobu kdy jsme v zaměstnání, ve škole nebo kdy plníme povinnosti v osobním životě. Zvláště v dnešní uspěchané době je nutné si najít okamžiky pro uspokojení svých vyšších potřeb a oprostít se od všech povinností a rušivých elementů všedních dní. Již Dumazedier (1966) konstatoval, že je nutné rozlišovat dobu mimopracovní a volný čas. Kdy mimopracovní čas představuje část dne, ve které není vykonávána žádná práce spojená se zaměstnáním včetně dojíždění za prací. Zahrnuje v sobě volný čas, ale také všechny fyziologické, osobní, rodinné, občanské, společenské i duchovní potřeby a povinnosti. Volný čas potom obsahuje negativní vlastnosti, které jsou spojeny především s povinnostmi uloženými společností, a vlastnosti pozitivní, jež jsou zaměřeny především na potřeby jedince.

Dle Hájka a spol. (2011) je možné denní dobu člověka kategorizovat do třech časových bloků, které nelze konkrétně časově ohraničit a mnohé činnosti se mohou prolínat všemi úseky. První z nich je čas, který dospělí tráví výkonem povolání a děti a mládež pobýváním a učením se ve škole, tento časový blok je nazván *časem pracovním* neboli *povinným*. Další etapu dne představuje *čas vázaný*, ve kterém jsou vykonávány činnosti spojené s uspokojováním fyziologických potřeb, jako je např. spánek, hygiena či stravování, dále plnění pracovních,

školních či domácích povinností, dojíždění apod. Poslední fázi dne doplňuje *čas volný*, ten představuje dobu, která nám zůstane po vykonání všech povinností a uspokojení fyziologických potřeb. Tedy čas, který již náleží pouze jedinci pro jeho individuální zájmy, odpočinek, relaxaci apod.

Na volný čas lze nahlížet z mnoha úhlů pohledů, proto také zatím neexistuje jeho jednoznačná definice. V návaznosti na předchozí rozčlenění vymežíme jeho nejznámější dělení z hlediska pozitivního a negativního (neboli kvalitativního a kvantitativního):

Vymezení volného času **negativním způsobem** reprezentuje právě výše uvedené. Takto je volný čas popsán v Pedagogickém slovníku: „*Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku)*“ (Průcha a spol., 2009, s. 341). Obdobně tento úsek lidského života popisuje Hofbauer (2011), dle jehož názoru je to zbylý prostor, který nám zůstane po vykonání závazků v čase pracovním a vázaném. Další negativně vyhlížející definici nabízí ve své publikaci Kraus, ten vymezuje volný čas jako „*všechn čas, který nám zbude po splnění si všech povinností (pracovních, společenských/sociálních a rodinných) a po uspokojení biologických a fyziologických potřeb. Toto pojetí chápe volný čas jako zbytkovou hodnotu na relativně svobodné využití*“ (Kraus, 2006, s. 49). Negativní definování volného času lze zjednodušeně chápat jako jakýsi zůstatek času, který nám zbývá po splnění všech povinností bez ohledu na jeho využitelnost.

Naopak **pozitivní vnímání** volného času uvádí Kratochvílová, ta tvrdí, že „*je to čas na oddych, rekreaci, regeneraci fyzických a psychických sil, uvolnění po práci, studiu, na společenská setkání ..., na poznávání světa, života, na seberealizaci v aktivitách, činnosti podle vlastních potřeb a zájmů, představ, tužeb, aspirací a hodnot*“ (Kratochvílová, 2004, s. 79). Také Pávková uvádí, že je to časový úsek „*kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění*“ (Pávková, 2002, s. 13). Obdobně je volný čas vymezen i Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT), které uvádí: „*Za volný čas je považován čas, v němž jedinec svobodně na základě svých zájmů, nálad a pocitů, volí svou činnost*“ (MŠMT, 2002, s. 6). Zde je patrný pohled především na obsahovou stránku času, tudíž činnosti, které vykonáváme s cílem příjemně si užít tuto dobu aktivitami, které naplní naše touhy, potřeby a rozvíjí naši osobnost v pozitivním směru.

Velmi výstižně pojímá vymezení volného času Jirásek (2019), který apeluje především na kvalitativní definování volného času, tedy z hlediska obsahového (pozitivního), různorodosti

aktivit a prožitků ve volném čase. Popisuje, že doba volna totiž není jen tím, co nám zbude po výkonu povinností, ale životním postojem každého člověka. Také *World Leisure Organization* (2019) chápe volný čas jako jedinečnou lidskou činnost, která vznikla z osobní svobody závisející na dobré vůli všech lidí a zahrnuje hraní si, sport, rekreaci, umění a kulturu, cestování a turismus, zdraví a fitness, festivaly, oslavy či vzdělávání. Dále definuje, že se jedná především o snahu o „*uspokojení, potěšení, objevování a socializaci. Jako prosociální veřejná politika je volný čas prostředkem k dosažení šťastného a dobrého života a je v souladu s cíli udržitelnosti životního prostředí*“ (WLO, 2019).

Pestrost charakteristik volného času zde zdaleka nekončí, například Pávková a spol. (2002) uvádí tato další hlediska vymezení:

- **ekonomické** – to se soustředí například na množství investovaných prostředků společností do volnočasových zařízení a návratnost vynaložených nákladů. Dále je v tomto ohledu také důležité kvalifikační a rekvalifikační vzdělávání či osobnostní rozvoj pro hodnotnější pracovní výkon i vztahy na pracovišti;
- **sociologické a sociálně-psychologické** – sleduje především, jak ovlivňují činnosti vykonávané ve volném čase utváření a kultivaci mezilidských vztahů, v jaké míře zvládnou kompenzovat nedostatečnou výchovnou péči rodiny či usměrnit vznik rizikového chování;
- **politické** – zabývá se především zásahy státu do volného času obyvatel, například při zakládání organizací, financování, podpoře či tvorbě podmínek apod.;
- **zdravotně-hygienické** – koriguje především zdravý tělesný i duševní vývoj jedince pomocí nastavování zdravotně-hygienických podmínek a pravidel, jako je pravidelný režim dne či duševní hygiena;
- **pedagogické a psychologické** – na základě respektování individuálních a věkových rozdílů podporuje v rámci volnočasových aktivit biologické i psychické potřeby jedince. Klade důraz především na seberozvoj, seberealizaci, socializaci, rozvoj dobrých volnočasových návyků, nových dovedností, pocitu bezpečí a jistoty prostřednictvím dobrovolných činností. Jak uvádí Pávková (2011), z pedagogického hlediska plní volný čas tři důležitá poslání, a to *výchovu ve volném čase, výchovu pro volný čas* a *výchovu prostřednictvím volného času* (viz podkapitola 2.1).

Lze tedy konstatovat, že každý může na volný čas pohlížet jinak. Zvolený pohled, a z toho plynoucí jeho naplňování, potom může do jisté míry ovlivnit i kvalitu individuálního prožívání. „Protože volný čas není počtem volných hodin, ale životním postojem. Volno nemusí být opakem činnosti, ba dokonce ani práce, protože rozhodující je, zda můžeme či nemůžeme spoluurčovat rytmus svého dne“ (Jirásek, 2019, s. 138–139).

1.2 Funkce volného času

Volný čas v životě člověka zaujímá velmi významné místo, jelikož plní zásadní poslání v rozvoji osobnosti i udržení její přirozené homeostázy. Přehledným a výstižným pohledem je vymezení funkcí volného času dle Opaschowského (Hájek a spol., 2011). Ten uvádí osm konkrétních volnočasových potřeb, které nám volný čas umožňuje naplnit:

- *rekreace* (odpočinek, oddechové činnosti, zotavení po fyzickém či psychickém vypětí, uvolnění těla i mysli);
- *kompenzace* (odpoutání od jednostrannosti, vyvážení a vynahrazení zátěže, odstranění frustrace);
- *výchova a další vzdělávání* (rozvoj osobnosti a osobnostních dispozic, vzdělávání, poznávání);
- *kontemplace* (rozjímání, meditace, hledání smyslu života);
- *komunikace* (rozvíjení sociálních vztahů, komunikačních dovedností, přátelství);
- *participace* (kooperace, účast na společenském rozhodování, angažovanost);
- *integrace* (začlenění do společnosti, pocit zapojení se do společenských dějů, soudržnost);
- *enkulturace* (účast na kulturním životě, kulturní rozvoj osobnosti, osvojení si hodnot kultury).

Další vymezení funkcí volného času přinesl Roger Sue (Hofbauer, 2004, s. 14), ten uvádí 4 následující funkce:

- „*psychosociologickou* (uvolnění, zábavu, rozvoj);
- *sociální* (*socializaci, symbolickou příslušnost k některé sociální skupině*);
- *terapeutickou*;

- *ekonomickou (pozitivní vliv na uplatnění člověka v profesní činnosti, výdaje účastníků vynakládané na aktivity volného času, pojetí volného času jako prožívání, anebo pouhé spotřeby vedoucí k odcizení).“*

Je zřejmé, že volnočasové funkce se prolínají v každé části našeho bytí, vytváří celek, který napomáhá v plnohodnotném rozvoji osobního i společenského života u každého člověka. Jejich plnění může napomoci nejen individuálnímu růstu, ale také celospolečenskému rozkvětu. Je tedy velice důležité dobu volna naplňovat kvalitně. K tomu, mimo dobré a inspirativní sociální zázemí, především napomáhá zájmové vzdělávání, které ve svých řízených činnostech ve volném čase vede účastníky k jeho hodnotnému trávení. V rámci těchto aktivit plní volný čas dle *Bílé knihy* funkci *výchovnou, vzdělávací, sociální, kulturní, preventivní a zdravotní* ve formě relaxace a regenerace. Tím přispívá ke kultivaci osobnosti a osobnostních dispozic v rámci seberealizace a sebepoznávání (MŠMT, 2001).

1.3 Volný čas a soudobá společnost

Vyplňování volného času dosáhlo v posledních desetiletích rozsáhlé změny. Aktivity se výrazně diferencují, poskytují mnoho rozmanitých obsahů a způsobů realizace, odlišné odborné zaměření a výchovné obtížnosti. Díky tomu mají lidé mnoho možností pro rozvoj, současně je však významné, aby dokázali tento potenciál využít ve svém životě efektivně (Hofbauer, 2004). Aktuálně jsou k dispozici takové možnosti, které v předchozích dobách nebyly v takovém měřítku možné, a tím vzniká každému povinnost se s nimi vypořádat a naučit se je vhodně využívat. S velkými možnostmi totiž rostou i překážky, které je nutno zdolat. V důsledku těchto změn se význam volného času stal velice individualizovaným, jeho prožívání je závislé na mnoha aspektech, a proto je také náročné jeho prožívání konkretizovat či zobecnit na celou populaci. Můžeme ovšem definovat současné pohledy na obecné celospolečenské charakteristiky a jejich vliv, mimo jiné, i na pojmání doby volna.

Společenské vědy se snaží již od 60. let vymezit dnešní společnost, která střídá tu tradiční, industriální, také označovanou jako masovou, komplexní, výkonnostní či konzumní. Dle dokumentů Evropské unie postupně vznikají koncepce, které vystihují základní znaky společnosti, a to – *postmoderní, technotronní, informační, znalostní či učící se* (Hájek a spol., 2010).

Dle Vážanského (2001) existují atributy, které ve velké míře ovlivnily pozici soudobého člověka, jedná se především o:

- **rostoucí blahobytnost společnosti** – umožňuje jednak narůstající různorodé možnosti pro volnočasové vyžití, z druhé strany dle Vyhnákové (2013) však způsobuje ve společnosti sklon ke značnému egoismu, individualismu či konzumní orientaci na bezcenné požitky, ty jsou namísto potěšení a uspokojení vnitřních potřeb nakonec příčinou prázdnoty a nudy. Jako další aspekt můžeme vnímat také hédonismus, který ve volném čase zjednodušeně znamená, že se lidé chtějí co nejvíce bavit za co nejméně námahy a současný rozvoj nabídek volnočasového vyžití k tomu bezpochyby nahrává;
- **urbanizaci** – která mnohdy u lidí vyvolává potřebu uniknout z městského života na venkov;
- **rozvoj mobility** – vytváří neomezené možnosti cestovat, které jsou mnohdy spojovány především s volným časem, lidé už nejsou omezeni na trávení volného času pouze v místě bydliště a poblíž něj, ale současná situace umožňuje pohyb osob napříč všemi kontinenty;
- **navyšování množství volného času** – je způsobeno díky zkracování pracovní doby, a proto doba volna vyplňuje v životě čím dál větší místo;
- **tlak hromadných sdělovacích prostředků;**
- **odklon od původních tabu.**

Další aktuální aspekty, které mají podstatný vliv na soudobou společnost, uvádí Hájek a spol. (2010):

- rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií;
- decentralizace rozhodování;
- vznik a uplatňování nových způsobů výroby;
- důraz na ekologické hledisko;
- potřeba participace lidí na společenském životě a jejich právo spolurozhodovat, ale také povinnost spoluzodpovídat.

Současnou společnost lze označit za uspěchanou, velká část lidstva žije v permanentním shonu či stresu a pociťuje nedostatek volného času. V rámci postupného zkracování pracovní doby, usnadňování životních úkonů díky moderním technologiím, s čímž také souvisí v některých případech i možnost pracovat či studovat z domova, je tento pocit paradoxem.

Vždyť roky, měsíce, dny i hodiny jsou stále stejně dlouhé. Jde tedy spíše o vliv celospolečenského rozvoje a tím způsobenou změnu ve vnímání volného času. Dalším aspektem také může být neschopnost jedinců efektivně si rozvrhnout denní režim (Hájek a spol. 2010). Velkou roli nyní sehrávají především média, rozvoj informačních a komunikačních technologií či reklama, která nabízí nepřehledné množství manipulativních ideálních produktů pro konzumerismus (MŠMT, 2002).

V přemíře informací, podnětů a možností, které jsou díky vývoji společnosti na denním pořádku, na sebe lidé kladou velké požadavky na výkon a vytrácí se i jistá fantazie pro využití volných chvil (Jirásek, 2019). V důsledku vzrůstá v dnešním pracovním životě pocit, že je pracující, ale i studující jedinec „*v jednom kole*“, a proto se snaží vymanit z tohoto pocitu nesvobody a předurčení. Kvůli tomu také lidé stále více tíhnou ke konzumnímu trávení volného času. „*Protože člověk, který je navyklý na stereotyp práce, není obvykle schopen osvobodit se od tohoto stereotypu ani ve svém volném čase*“ (Kaplánek, 2017, s. 51). Konzumní způsob života se vyskytuje převážně v ekonomicky vyspělých společnostech a představuje zejména přílišnou spotřebu materiálních produktů, snahu o dosahování stále většího zisku, přepracovanost, upozadění základních lidských hodnot, stres či zadlužování (Hartl a spol., 2010).

Dalším typickým rysem pro dnešní společenský život je vzrůstající význam materiálních, ale i smyslových hodnot, naopak jistou dobu klesala potřeba být prospěšný druhým lidem, zájem o veřejně prospěšné činnosti či demokratické smýšlení, což z velké části aktuálně mění činnosti nestátních neziskových organizací. Právě v nestátním neziskovém sektoru, lze spatřovat orientaci na veřejnou i vzájemnou prospěšnost (viz podkapitola 3.2.2).

Současná mladá generace je v podstatě od narození ovlivňována především moderními technologiemi (internet, mobilní telefony, počítače apod.), které tvoří přirozenou součást jejich života. Proto bývá označována generací online. Jak již bylo zmíněno v předchozích řádcích, díky tomu vzniká mnoho různorodých možností pro životní dráhu jedince, již není nic nemyslitelné a společnost je otevřena odlišnosti a novosti. Avšak v některých případech digitální svět vytěsňuje ze života právě živou složku prožívání (Hájek a spol., 2010). Dle MŠMT „*Současný vývoj volnočasových aktivit dětí a mládeže není příliš pozitivní. Prohlubuje se spíše pasivita, konzumnost a nenáročnost aktivit. Snižuje se frekvence aktivit*“ (MŠMT, 2002, s. 6). Dalším výrazným aspektem digitálních technologií v rámci volného času jsou možnosti komunikace. Na jedné straně je pocíťováno výrazné usnadnění komunikace mezi

lidmi. Nyní již nezáleží, na jaké straně světa člověk pobývá, je možné komunikovat s ostatními v podstatě odkudkoli a kdykoli. To mimo jiné usnadňuje komunikaci i občanům, kteří mají sníženou pohyblivost. Na straně druhé to, že člověk může komunikovat s kýmkoliv a získávat jakékoliv informace, může být při špatném zacházení výrazně nebezpečné, zejména u dětí a dospívajících (Janiš, 2009).

V moderní společnosti, která se jeví jako technicky předimenzovaná, se také stále více vyskytují zátěžové situace, které způsobují nejen nevyužití tělesných a duševních potencialit, ale i apatii či pasivní styl života. Ve volném čase se mnohdy vyskytuje nuda, stres či dokonce frustrace (Vážanský 2001). Dle Hájka a spol. (2010) je důležité, zda je nuda odstraňována pasivními či aktivizačními činnostmi. Při kompenzaci nudy pasivními činnostmi, jako je sledování televize, videí či jiné již hotové aktivity nabízené konzumní společností, trvá většinou pocit prázdnoty dále a jedinec může začít inklinovat k nežádoucím prostředkům pro využívání volného času (drogy, alkohol a jiné rizikové chování). Nudu lze však nahrazovat i různými smysluplnými zájmovými činnostmi. Nutné je zmínit, že pokud je člověk ve svém životě aktivní, nudu povětšinou nezažívá, k tomu právě vedou aktivity vytvářené řízeným či pedagogickým ovlivňováním volného času, a to především činnosti vychovávající k volnému času (viz podkapitola 2.2).

V první kapitole jsme vymezili nejznámější pojetí volného času od významných autorů a definovali je z pozitivního a negativního hlediska. Své podstatné místo v kapitole zaujímají funkce volného času, které napomáhají komplexnímu rozvoji jedince. Zásadní bod této kapitoly představuje i aktuální prožívání volného času v soudobé společnosti, kde jsme se snažili poukázat na důležitost vývoje společnosti ve vztahu k prožívání doby volna. Ze současného pohledu na společnost vyplývá, že smysluplná organizace volnočasových aktivit je velice důležitá. V následující kapitole se zaměříme již na pedagogické ovlivňování volného času, uvedeme stručný vývoj a definici pedagogiky volného času, rovněž zmíníme, v jakých dimenzích se odehrává a jaké funkce v životě plní. Nakonec uvedeme dělení možných činností, které lze ve volném čase uskutečňovat.

2 PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU

Pedagogika volného času se zabývá různorodými volnočasovými aktivitami i jejich metodikou, přičemž jejím předmětem je samotný volný čas. Z tohoto důvodu je tématem druhé kapitoly práce. Pro pochopení problematiky se nejprve budeme zabývat vývojem a vznikem pedagogiky volného času, následně uvedeme její vymezení, ve kterém popíšeme její podstatu. Další oblastí této kapitoly budou funkce výchovy ve volném čase, které provozováním volnočasových aktivit naplňujeme. V poslední a zároveň nejdůležitější podkapitole již nastíníme činnosti vykonávané skrze volný čas.

2.1 Vznik pedagogiky volného času

Pedagogika volného času je poměrně mladou pedagogickou disciplínou, ale její obsahy, jako výchova mimo vyučování, mimo školu i ve škole, sahají již do dávné minulosti. Zaznamenat ji můžeme v nejstarších křesťanských a latinských školách, tudíž již v období humanismu a renesance. Významnou osobností pro vznik pedagogiky volného času byl Jan Amos Komenský, který se v některých svých publikacích zabýval právě otázkami volného času, výchovy ve volném čase a celoživotního vzdělávání (Kratochvílová, 2008).

Pedagogické ovlivňování volného času se vyvíjelo a stále vyvíjí v souladu s rozvojem společnosti a pojmáním volného času. Po druhé světové válce se začala stále více vyskytovat potřeba a snaha o výchovné ovlivňování volného času dětí a mládeže, proto se začaly vytvářet různé terminologie v této oblasti. Jako prvotní poválečné koncepce vznikly pojmy **výchova mimotřídní** a **výchova mimoškolní**, ty byly formovány na základě předválečného vývoje a po druhé světové válce oficiálně využívány v poválečné sovětské pedagogice. Zmíněné pojmy však příliš nepřispívaly ke komplexnímu pojetí volného času dětí a mládeže ani k jeho smysluplnému pedagogickému zhodnocování. Vycházely totiž pouze z organizačního vymezení volného času. Tudíž to byla výchova, která je konána mimo povinnou školní výuku (výchova mimotřídní) a výchova, která je uskutečňována mimo školní prostředí (výchova mimoškolní).

V průběhu 60. let tato pojetí nahradil širší a obsahově správnější přístup, který byl nazván **výchova mimo vyučování**. V tomto termínu je sice stále patrné negativní vymezení „*mimo*“, ale je již zaměřen na oblast výchovné a vzdělávací činnosti, nikoli jen na organizační rámec. Tento pohled přinesl komplexní pojetí aktivit, které si jedinec sám zvolí a svobodně se jich

účastní. V současné době jsou pro výchovu mimo vyučování charakteristickými znaky: probíhá mimo povinné vyučování, mimo bezprostřední vliv rodiny, je realizována prostřednictvím konkrétních institucí a probíhá převážně ve volném čase. Koncepce je přes mnohé kritiky využívána dodnes, a to především ve spojení s pedagogickým působením na děti a mládež ve volném čase. Od druhé poloviny 60. let začaly vzrůstat podmínky pro rozšiřování volného času, a s tím i zájem o výchovné zhodnocování volného času nejen dětí a mládeže, ale i dospělých. Volný čas se stal podstatnou součástí výchovy i celého života, a proto začaly vznikat první úvahy o *pedagogice volného času* jako dalším vědním oboru. V 90. letech byly pojmy pedagogika volného času a výchova mimo vyučování využívány společně, avšak postupně se začala více uplatňovat pedagogika volného času (Hofbauer, 2004; Hájek a spol., 2010). Pedagogika volného času je totiž pojetím komplexnějším, obsahuje více aktivit vykonávaných v době volna. Také ji lze označit i jako termín lépe vnímaný, jelikož nezahrnuje nic povinného nebo školního, ale vymezuje nezávislost, dobrovolnost, volnost a svobodu možností (Janiš, 2009).

2.2 Vymezení pedagogiky volného času

Pedagogika volného času je poměrně mladý pedagogický vědní obor pojednávající o teorii výchovy a o samotné výchově ve volném čase. Její definice i vymezení pojmů jsou značně nejednotné a různě pojímané (Pávková, 2011). Následně uvedeme definice, které se nám jeví jako nejvhodnější.

První vymezení pedagogiky volného času předkládáme od Hofbauera, jejího nejvýznamnějšího představitele po roce 1989, který ji jako první pojmenoval coby pedagogickou disciplínu pojednávající o oblastech volného času. Dle autora „*Za souhrnný pojem v této souvislosti pokládáme výchovné zhodnocování volného času, který zahrnuje několik oblastí*“ (Hofbauer, 2004, s. 17):

- **výchova ve volném čase**, vytváří časový prostor pro volnočasové činnosti, je založena na dobrovolné účasti, aktivním zapojení všech účastníků a nových možnostech pro formování osobnostních dispozic jedince;
- **výchova prostřednictvím volného času**, představuje aktivity (obsahy) i instituce, díky kterým si člověk osvojuje různorodé znalosti, dovednosti či kompetence, utváří svou osobnost i osobní zájmy apod.;

- **výchova k volnému času**, v důsledcích zprostředkovává dobré volnočasové návyky a umění využívat volný čas smysluplně. Přináší reflexi samotného volného času a využívání jednotlivých získaných poznatků v dalších situacích.

Další přínosnou definici vytyčili autoři Pedagogického slovníku, popisují, že je to „*disciplína pedagogiky, zaměřená na výchovné a vzdělávací prostředky, napomáhající autonomnímu a smysluplnému využívání volného času dětí, dospívajících i dospělých*“ (Průcha a spol., 2013, s. 199).

Velice výstižně pojímá pedagogiku volného času také Žumárová, která konstatuje, že je „*pedagogika volného času v teoretické rovině disciplínou, která zkoumá zákonitosti a možnosti výchovného ovlivňování volného času především dospívajících s cílem výchovy k takovým způsobům trávení volného času, které by jí chránily před nežádoucím chováním ve smyslu především primární prevence*“ (Žumárová, 2008, s. 62).

Z uvedených definic vyplývá, že během pedagogického ovlivňování volného času probíhá velmi důležitá výchova ve volném čase, kterou nejlépe odvodíme od její nejobecnější definice popsané jako „*záměrné, cílevědomé, dlouhodobé působení vychovávajícího na vychovávaného v pozitivním smyslu*“ (Pávková, 2011, s. 67). Dle Pedagogického slovníku je podstatné u jedince utvářet takové podmínky, které jsou „*v souladu s individuálními dispozicemi a stimulujícími jeho vlastní snahu stát se autentickou, vnitřně integrovanou a socializovanou osobností*“ (Průcha a spol., 2013, s. 345).

Dle Žumárové (2008) se pedagogika volného času věnuje různorodým volnočasovým aktivitám a jejich metodice. Jako její předmět uvádí samotný volný čas, jeho postavení v současném životě společnosti, možné metody jeho využívání a ovlivňování, důležitost užitých forem pro člověka a jeho výchovu i sebevýchovu. Zaměřena není pouze na děti a mládež, ale i na dospělé, seniory či různé sociální skupiny. Například Lehr (2000) upozorňuje na vlivné proměny v sociálním a demografickém vývoji společnosti, prodlužování života i vitality starších občanů, a tím způsobený nárůst poptávky po ovlivňování jejich volného času (Žumárová, 2008).

Pedagogiku volného času je možné také vymezit dle základních pojmů, se kterými nejčastěji pracuje:

- volný čas;
- animace;

- výchova ve volném čase;
- výchova mimo vyučování;
- mimotřídní a mimoškolní výchova;
- výchova formální, neformální, informální;
- teorie výchovy ve volném čase;
- teorie výchovy mimo vyučování;
- metodika výchovy ve volném čase;
- metodika výchovy mimo vyučování (Žumárová, in Průcha, 2009).

Opaschowski uvádí hlavní zásady současné pedagogiky volného času. Řadí mezi ně autonomii v činnosti, aktivitu jedince, potřebu sociálního kontaktu, radost a požitky z činnosti, spontánnost v aktivitách, uvolnění a odreagování (Průcha a spol., 2013). Jisté kvalitní doplnění přináší výčet specifických požadavků výchovy ve volném čase od Pávkové (2011): požadavek demokratičnosti, humanity, vědeckosti, spojení teorie s praxí, pedagogického ovlivňování volného času, jednoty a specifčnosti vyučování a výchovy mimo vyučování, dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, pestrosti a přitažlivosti, odpočinkového a rekreačního zaměření, zajímavosti a zájmovosti, citlivosti a citovosti, orientace na sociální kontakt, efektivity, kvality a evaluace.

2.3 Funkce výchovy ve volném čase

Dle odborníků zaměřených na výchovu ve volném čase jsou skrze ni naplňovány především funkce *výchovně-vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní*. Dané organizace volného času tyto funkce naplňují v různém měřítku a v mnohých formách činností a to v souladu s jejich cíli. Uvedené funkce jsou platné především pro skupinu dětí a mládeže, ale v jisté míře je mohou naplňovat i zařízení určená pro dospělé a různé sociální skupiny (Pávková, 2011).

Výchovně-vzdělávací funkce je považována za prioritní, klade důraz na pestré, kvalitní a zajímavé aktivity, díky kterým je možné děti, mládež i dospělé motivovat ke smysluplnému využívání volného času v osobnostní i společenské rovině. Vede jedince k poznávání nových možností a získávání nových kompetencí pro budoucí život i vzdělávání. Významným bodem je získání takových znalostí a dovedností, které povedou k celoživotnímu vzdělávání a rozvoji osobnosti. *Zdravotní funkci* naplňují takové činnosti, které vedou k regeneraci psychických

i fyzických sil a sociálnímu vývoji. Tuto funkci lze naplňovat skrze stanovené rady a pravidla duševní hygieny. **Sociální funkci** plní zajištění bezpečnosti a dohledu nad dětmi (především ve školních družinách, v zařízeních pro ústavní a ochrannou výchovu a v ústavech sociální péče, ale také v domovech mládeže, internátech či školách v přírodě). Dalším významným pojetím sociální funkce je proces socializace. Rozvíjí sociální a komunikativní kompetence, sociální vztahy, vyrovnává rozdíly mezi jinými podmínkami v zázemí jednotlivců apod. **Preventivní funkci** výchovy ve volném čase tvoří především primární prevence, která nepřímým výchovným vlivem a tvorbou příznivých podmínek ke smysluplnému trávení volného času zamezujeme negativním jevům v chování (Pávková, 2011).

2.4 Možnosti výchovného působení ve volném čase

V rámci pedagogického ovlivňování volného času jsou vymezeny druhy činností, které vyjadřují různou míru organizovanosti těchto aktivit. Člení se převážně do tří následujících skupin (Hofbauer, 2004):

Činnosti spontánní jsou nepřímo pedagogicky či výchovně ovlivňované aktivity, které mohou být vykonávány skupinově i individuálně. Jejich typickým znakem je nevytyčený časový rámec a přístupnost pro kohokoliv, kdo projeví zájem. Pedagog či vedoucí zde plní především motivační či pomocnou funkci a dohlíží na bezpečnost účastníků.

Zájmové činnosti příležitostné jsou již organizované aktivity, převážně jednorázového charakteru, zahrnují oddechové, rekreační či vzdělávací činnosti. Mohou to být například různé druhy táborů, přednášek, exkurzí, koncerty, zájezdy apod. Pedagogický pracovník navíc řídí průběh programu, koordinuje či podněcuje spolupráci jedinců.

Zájmové činnosti pravidelné fungují celoročně a pravidelně. Jejich představiteli jsou zájmové útvary jako například kroužky, kluby, kurzy, oddělení školní družiny, spolky apod. Tyto aktivity probíhají pod přímým vedením pedagoga či vedoucího.

Hájek a spol. (2010) uvádí, že aktivity vykonávané v rámci výchovy ve volném čase mohou mít podobu **individuálních činností** jednotlivce a pedagogického pracovníka, příkladem může být práce s talentovaným žákem, zájmová výuka na hudební nástroj, různé neformální rozhovory a další. Další formou je **skupinová práce** v prostředí různých zájmových útvarů. Méně častá je **práce hromadná** v rámci větších skupin.

Výrazný činnostní charakter má výchova mimo vyučování, ta disponuje především výchovně-vzdělávacími činnostmi, které jsou dále rozřazeny na volnočasové aktivity, které jsou založeny na principu dobrovolnosti (odpočinkové, rekreační, zájmové a veřejně prospěšné činnosti) a aktivity spojené s povinnostmi (příprava na vyučování a sebeobslužné činnosti). **Odpočinkové činnosti** působí na odstranění únavy a neměly by být fyzicky ani psychicky náročné. Zařazují se dle potřeby kdykoliv během dne, vhodné užití je po obědě či po náročnějších činnostech. Patří mezi ně například klidové aktivity v podobě procházky, povídání, poslechu hudby, příběhu či pohádky, individuálního čtení, tvoření, nenáročných hry či řízené relaxace. **Rekreační činnosti** mají také za cíl odstranit únavu, avšak jejich průběh by měl zahrnovat náročnější pohybové aktivity vykonávané převážně venku. Mohou to být různé tělovýchovné, sportovní, turistické či rukodělné aktivity, které tvoří důležitou součást správného tělesného i duševního rozvoje (Pávková a spol., 2002).

Nejdůležitější součástí výchovy mimo vyučování jsou **zájmové činnosti**. Radíme mezi ně *společenskovední, přírodovědné, pracovní-technické, esteticko-výchovné, tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti*. Jejichž cílem je smysluplně rozvíjet osobnost jedince, jeho zájmy, hodnotovou orientaci, kompetence pro další vzdělávání, pracovní i osobní život a příznivě naplňovat potřeby účastníků. **Zájmové činnosti společenskovední** vedou jedince k poznávání aktuálního společenského dění i k chápání historických souvislostí. Prostřednictvím výchovy k vlastenectví, k rodičovství, k partnerství, ke sběratelství, jazykovědy či společenské výchovy poskytuje získávání poznatků z oblasti oborů lidských činností. Mezi okruhy společenskovední činnosti patří například poznávání zásadních míst v místě bydliště, historických a památných objektů či významných osobností ve vztahu k regionu. Mezi další okruhy patří sledování společenských a politických událostí, dodržování tradic a oslav daného území i lidových zvyků, studium cizích jazyků apod. **Zájmové činnosti pracovní-technické** podporují rozvoj manuálních dovedností a technického myšlení. Do této sféry spadá práce s rozličnými materiály, stavebnicemi, montážní činnosti, modelářské práce, výpočetní technika, elektrotechnika apod. **Zájmové činnosti přírodovědné** napomáhají formování vztahu k přírodě a její ochraně. Patří zde například pozorování živé i neživé přírody, pěstitelství, chovatelství, činnosti zaměřené na ochranu, péči a tvorbu životního prostředí či specializované činnosti jako myslivost, včelařství nebo rybářství. **Zájmové činnosti esteticko-výchovné** budují u jedinců estetický vztah ke společnosti a jejím hodnotám či přírodě. Podporují rozvoj tvořivosti a kulturního cítění. Dále se dělí na výtvarné (např. osvojování výtvarných technik, poznávání výtvarného umění), hudební (např. sborové i sólové zpěvy, hra

na nástroj, hudební hry, poslech hudby, tanec) a literárně-dramatické (např. četba, dramatizace, přednes, dramatické hry, provoz či návštěva kulturních představení). **Zájmové činnosti tělovýchovné, sportovní a turistické** podporují rozvoj fyzické zdatnosti i psychické odolnosti. Jedná se především o různorodé druhy cvičení, gymnastiku, tanec, sportovní hry, pohybové hry, atletiku, sezónní sporty či zábavné činnosti, dále to jsou různé formy turistiky, branné sporty či sledování sportovních soutěží apod. (Pávková a spol., 2002).

Další oblastí možných aktivit ve volném čase jsou **veřejně prospěšné činnosti** podněcující k dobrovolnickým činnostem pro celospolečenský prospěch i k pomoci konkrétním sociálním skupinám či jednotlivcům. Mohou to být aktivity spojené s ochranou životního prostředí, osvětové a kulturní činnosti či zaměření se na pomoc slabším, starším a nemocným. Příznivým doprovodným jevem může být i rozvoj hodnotové orientace jedince. **Sebeobslužné činnosti** jsou důležité zejména u dětí či jedinců s postižením. Podstatným aspektem je jejich pravidelnost, důslednost a denní režim. V prvé řadě přispívají k získávání návyků důležitých pro samostatnost v péči o sebe a svůj majetek, ale také pro chování k ostatním či na veřejnosti. **Příprava na vyučování** je podstatnou součástí školních družin, ale probíhat může v různé míře i v jiných zájmových institucích. Obsahuje plnění konkrétních úkolů zadaných ve škole, rozmanité hry a činnosti k procvičování, rozvíjení či doplňování získaných informací apod. (Pávková a spol., 2002).

V poslední době se do popředí dostávají také aktivity v online prostředí, které jsou mnohdy vnímány negativně, avšak i tyto činnosti mohou smysluplně vyplnit volný čas v případě, že jsou vhodně sestaveny a jsou využívány v rozumné míře. Jednou z obecných výhod online aktivit je jejich nezávislost na čase a místě, jedinec tak může z pohodlí domova plnit různé výzvy, úkoly, hrát hry či se setkávat pomocí online schůzek se svými přáteli nebo členy klubu, kroužku apod. Ve volnočasové sféře je možné samostatně i společně s jinými lidmi hrát naučné či zábavné hry, jako je například *Dobyvatel*, *Activity*, *pexeso*, *piškvorky*, *karetní hry* či *únikové hry*. Dále je pomocí návodů možné uskutečňovat tvořivé či výtvarné činnosti, díky sestavenému programu lze plnit i různé pohybové, sportovní či turistické výzvy nebo se vzdělávat v dostupných aplikacích.

V druhé kapitole jsme stručně nastínili důležité etapy vzniku výchovy ve volném čase, vymezili jsme pojem *pedagogika volného času* a její funkce, které v rámci činností u jedinců naplňuje. Kapitulu jsme zakončili druhy činností, které se obecně ve volném čase využívají. Následně, v kapitole třetí, uvedeme postavení neziskových organizací ve volnočasové oblasti,

jež hraje důležitou roli v realizaci volnočasových aktivit. Navážeme rozčleněním neziskových organizací dle právní normy, definováním Olomouckého kraje a některých spolků v něm působících. S ohledem na záměry práce kapitoly zakončíme marketingem a propagací neziskových organizací.

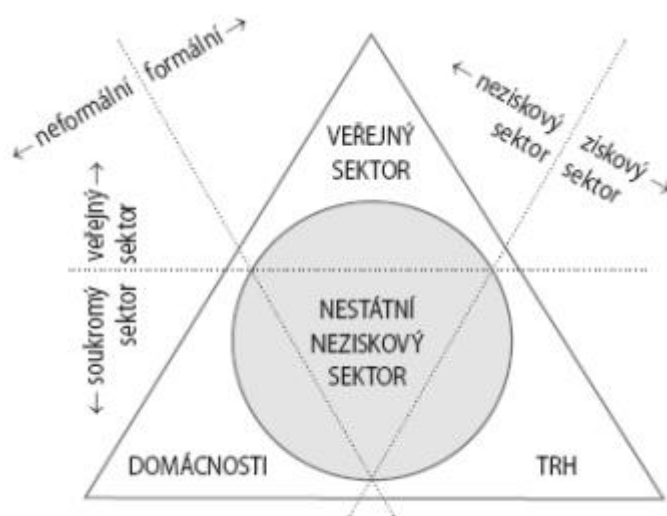
3 POSTAVENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ VE VOLNOČASOVÉ OBLASTI

Volnočasové aktivity jsou z velké části zastřešovány neziskovými organizacemi, především ty řízené či pedagogicky ovlivňované, proto se v této kapitole zaměříme právě na problematiku postavení neziskových organizací v oblasti volného času. Nejprve obecně definujeme neziskové organizace, které následně rozdělíme na soukromý a vládní sektor a popíšeme jednotlivé útvary působící ve volném čase. Jelikož se v práci zaměříme na analýzu nestátních neziskových organizací, ve kterých mezi hlavní činnosti patří různé druhy volnočasových aktivit, pozornost bude věnována především této oblasti. V souladu s tématem práce dále navážeme charakteristikou Olomouckého kraje a nejznámějších spolků působících ve volném čase. Na závěr kapitoly nastíníme stěžejní body marketingu a propagace neziskových organizací, jelikož právě propagace organizací je předmětem zájmu jednoho z dílčích cílů.

3.1 Neziskový sektor a jeho význam na trhu volnočasových aktivit

Nejprve k vymezení neziskového sektoru využijeme přístup švédského ekonoma Pestoffa (1995), který zformuloval tzv. „*Pestoffův trojúhelník*“ nebo také „*Pestoffův model trojúhelníku blahobytu (welfare triangle)*“. Tento model je znázorněn na obrázku č. 1. Dané schéma je založeno na trojím členění národního hospodářství. Dělí se na *sektor formální* a *neformální*, *sektor ziskový* a *neziskový* a *sektor soukromý* a *veřejný*. Prvním sektorem je veřejný neziskový sektor, který představuje tu část sektoru, která je dotována z veřejných zdrojů, je řízena veřejnou správou, je v ní rozhodováno skrze veřejnou volbu a je podřízena veřejné kontrole (Jurajdová, 2012). Další prvek trojúhelníku představuje ziskový soukromý sektor neboli trh, který primárně definuje procesy nabídky a poptávky vymezující tržní cenu a jeho hlavním posláním je vytváření zisku. Třetí sektor pojímá především neformální sféru, jako jsou domácnosti či rodiny. Zbývající částí Pestoffova trojúhelníku je soukromý a zároveň neziskový sektor, který je nezřídka nazýván jako „*třetí, dobrovolnický*“. Jedná se o část národního hospodářství, jejíž hlavním posláním není zisk, avšak přímý užitek společnosti. I přesto tyto nevýdělečné organizace mohou vytvářet zisk, a to prostřednictvím hospodářské činnosti, zde ovšem vzniká povinnost vkládat získané prostředky do činnosti hlavní. Pro výkon činnosti zde

hraje zásadní roli finanční podpora jak od fyzických či právnických osob (soukromá), tak z veřejných zdrojů (Rektořík, 2001).

Obrázek č. 1: Pestoffův model národního hospodářství
(zdroj: Pestoff, 1995)

Neziskový sektor plní zásadní poslání ve společnosti. „Všechny organizace jsou ekonomickými subjekty, které vstupují na trh, poptávají a nabízejí, což představuje významný ekonomický (národohospodářský) přínos“ (Dobrozemský a spol., 2015, s. 22). Přičemž většina z těchto organizací naplňuje i svoji sociální roli. Některé z nich nabízí různým zájemcům mnohé služby či statky, které dané osoby nejsou schopny získat jiným způsobem. Mnohdy se také tato zařízení stávají jediným zastáncem některých sociálních skupin, ochraňují jejich práva a lidskou ctnost (Dobrozemský a spol., 2015). Dle Stejskala (2013) jde především o dobročinnou činnost, pomoc ve zdravotnictví, nadace, sociální služby, činnost v kultuře, sportu a o další oblasti obohacující celou společnost. Neziskové organizace (dále NO) jsou souborem ekonomických subjektů dotovaných z různých zdrojů, což jim umožňuje realizovat různorodé aktivity. Zaměříme-li se na NO z hlediska volného času, tvoří tato zařízení významný prvek v nabídce pro aktivní využívání volného času. Jelikož právě neziskové volnočasové organizace doplňují a rozšiřují nabídku aktivit sektoru ziskového, zvyšují tím dostupnost jednotlivých činností pro širokou populaci.

NO vymezuje v právním systému ČR zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. V § 18 odstavci 8 uvádí, že se jedná o organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla založena či zřízena za účelem podnikání a vytyčuje tyto právní formy:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti (nové již zákon nedovoluje zakládat);
- občanská sdružení včetně odborových organizací (nové již zákon nedovoluje zakládat);
- zapsané spolky;
- zapsané ústavy;
- politické strany a politická hnutí;
- nadace, nadační fondy;
- obecně prospěšné společnosti (nové již zákon nedovoluje zakládat);
- registrované církve a náboženské společnosti;
- veřejné vysoké školy;
- veřejné výzkumné instituce;
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu;
- obce, organizační složky státu, kraje;
- příspěvkové organizace;
- státní fondy;
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

V předchozích řádcích jsme uvedli všechny právní formy NO. Část z nich, která poskytuje volnočasové aktivity, bude uvedena v následujících podkapitolách (3.2.2 a 3.2.3).

3.2 Dělení NO dle právní formy

Dle právní formy lze NO rozdělit na státní a nestátní. Přičemž **státní neziskový sektor** „*Je ta část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby*“ (Rektořík, 2010, s. 14). **Nestátní neziskový sektor** „*Je ta část národního hospodářství, jejíž cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Je financována ze soukromých financí (ale příspěvek z veřejných financí se nevylučuje), tedy financí soukromých fyzických a právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do konkrétní, předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk*“ (Rektořík, 2010, s. 14).

3.2.1 Státní neziskové organizace

„*Veřejný sektor je část národní ekonomiky, ve které se ve veřejném zájmu realizují veřejné služby, je financována z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole*“ (Šelešovský, 2006, s. 18). Veřejná správa se člení na státní správu a samosprávu. Státní (veřejné, vládní) neziskové organizace jsou zřizovány státem, kraji, městy či obcemi a zprostředkovávají výkon veřejné správy. Působí formou státních podniků, příspěvkových organizací a organizačních složek. Poskytování služeb státním sektorem se odehrává zejména kvůli selhávání trhu. Primárním cílem těchto organizací není podnikání a snaha o nabytí zisku, ze kterého by profitovali členové organizace, nýbrž případný zisk, který se vkládá zpět do organizace pro její potřeby (Šelešovský, 2006).

Státní neziskové organizace oproti nestátním neziskovým organizacím (dále NNO) vykazují tři atributy, a to *institucionalizovanost, samosprávnost a neziskovost*. Jelikož jsou řízeny státní správou, chybí znak soukromosti (Škarabelová, 2005). Přičemž jejich *„dobrovolnost se může projevat jak výkonem neplacené práce pro organizaci, tak formou darů nebo čestné účasti ve správních radách“* (Škarabelová, 2005, s. 24). Například zoologické zahrady, divadla, galerie či střediska volného času jsou státními organizacemi, kde jejich služby lidé využívají dobrovolně, z velké části za poplatek a nezřídka jejich činnost podporují i jiným způsobem. Z toho je patrné, že jistý znak dobrovolnosti je v některých z nich také zahrnut.

3.2.2 Nestátní neziskové organizace

Z Pestoffova modelu (viz obrázek č. 1) je zřejmé, že organizace nestátního neziskového sektoru se nachází ve středu schématu a vyplňují jistou mezeru na trhu. Tyto organizace jsou dnes významnou součástí společnosti, poskytují široké spektrum služeb, sdružují společnost a napomáhají rozvoji společenského, ekonomického i politického života. V některých případech napravují tržní selhání, pokud trh není schopen nebo ochoten zabezpečit dané služby či statky. Také vylepšují a rozšiřují možnosti společnosti, a to doplněním nabídky kolektivních statků a služeb, kterou stát nabízí jen v jisté minimální úrovni. Tyto organizace musí být založeny soukromými osobami, bez působení státu či veřejných institucí. Zároveň jsou právníckými osobami s dlouhodobým charakterem činnosti a plní podmínky dobrovolnosti (Hyánek a spol., 2005).

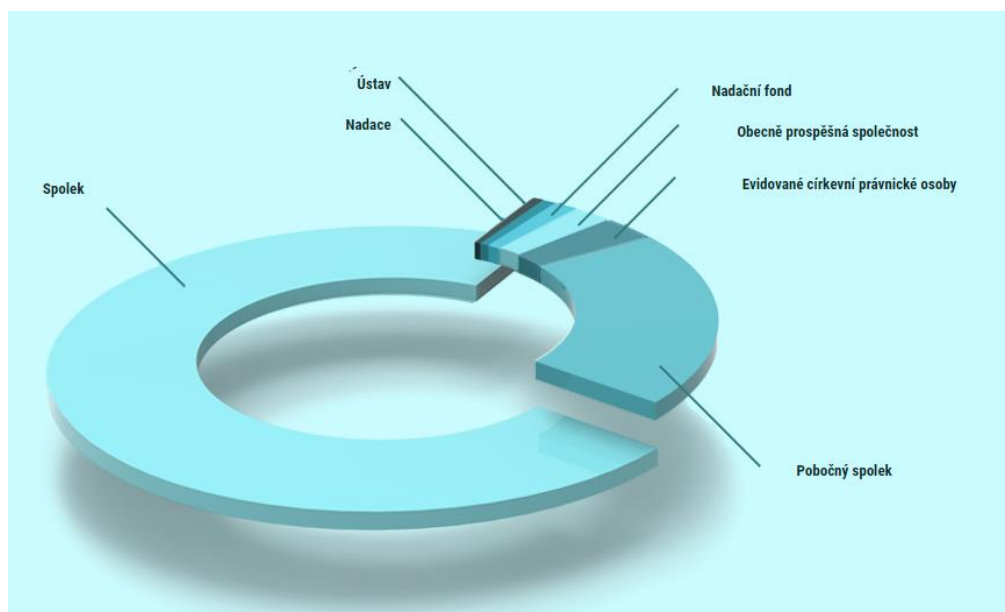
Jedním ze základních posláních NNO je socializace a participace osob, kdy je jedincům umožněno aktivně se podílet na uskutečňování demokracie či kontroly státní moci, vykonávat osvětovou činnost, sdružovat se, uspokojovat své specifické potřeby a být tak součástí dané občanské společnosti v zemi (Dobrozemský a spol., 2015). Další cíl NNO uvádí Balogh (2008), který tvrdí, že díky tomu, že poskytují aktivity a služby zaměřené na relaxaci a rekreaci osob, mají značně pozitivní dopad na míru sociálních vazeb a sociální integraci ve společnosti.

Přínosnou a mezinárodně uznávanou definicí neziskového sektoru, kterou zde uvedeme, je institucionálně-operacionální definice Salamona a Anheiera (1998), která uvádí jeho širší teoretické vymezení. Definice je založena na pěti základních vlastnostech, dle kterých se NNO vyznačují:

- **organizovanost**, což znamená, že NNO mají svou institucionální strukturu a jejich provoz je založen na základě zřizovací listiny či smlouvy;
- **soukromý sektor** je projevem institucionálního oddělení a nezávislosti neziskového sektoru na státu. To mu ovšem neodnímá možnost čerpat podporu od státu;
- **neziskovost** značí, že vlastníci či majitelé nemohou dosáhnoutý zisk rozdělovat ve prospěch svůj, ale musí jej využít pro činnost a poslání, pro které byly NNO zřízeny;
- **samospráva a nezávislost** označují vnitřní strukturu organizací, kdy jejich činnost není ovládána zvenčí ani kontrolována státem;
- **dobrovolnost** je projevna využitím dobrovolné a neplacené práce prostřednictvím dobrovolníků.

Dalším významným rysem NNO je dle Dobrozemského a spol. (2015) jejich prospěšnost, kterou přispívají k veřejnému blahu i dobru lidí, konkrétních skupin, svých členů či společnosti jako celku. Tento atribut spočívá ve výkonu veřejně prospěšných i vzájemně prospěšných činností. *Organizace veřejně prospěšné* vykonávají činnosti pro potřeby veřejnosti a společnosti (zdravotní péče, charitativní oblast, ochrana lidských práv a základních svobod člověka, ochrana životního prostředí a památek, sociální služby, vzdělávání apod.). Posláním *organizací vzájemně prospěšných* je podpora občanů, které spojuje společný zájem (kultura, sport, profesní zájmy, ochrana zájmů skupin, regionální rozvoj apod.). Takto uvádí mnozí autoři jako Škarabelová (2005), Dobrozemský a spol. (2015), Novotný (2008) a další.

Na obrázku č. 2: *Graf nejpočetnějších zástupců právních forem NNO v ČR* můžeme vidět graf, na kterém lze zaznamenat, že mezi nejpočetnější skupiny NNO řadíme především spolky, kterých bylo k roku 2020 zapsáno 101 461 a pobočné spolky s celkovým počtem 26 359. Dalšími NNO, ale již s výrazně menším zastoupením, jsou evidované církevní právnické osoby, nadační fondy, ústavy a nadace (Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2020).

Obrázek č. 2: Graf nejpočetnějších zástupců právních forem NNO v ČR

(zdroj: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2020)

Přesně klasifikovat velké množství organizací a vyjádřit jejich různorodost není možné. Lze však zjednodušeně rozčlenit typy NNO z hlediska jednoho z nejpodstatnějších znaků, kterým je jejich funkce. Jedná se o rozdělení NNO na *servisní*, *advokační*, *zájmové* a *filantropické* (VLÁDA ČR, 2015). Přehledné rozdělení těchto oblastí vystihuje následující obrázek:

Funkce	Hlavní činnost	Vnitřní struktura
Servisní	Sociální, zdravotní péče Vzdělávání a výzkum Humanitární pomoc a charita Kultura Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc	Převážně nečlenské
Advokační	Ochrana životního prostředí Ochrana lidských práv Prosazování rovnosti a nediskriminace Ochrana práv menšin Ochrana zvířat Ochrana práv spotřebitelů Boj proti korupci apod. Kulturní aktivity	Členské i nečlenské
Zájmové	Sport Volný čas Včelaři, myslivci, zahrádkáři Komunitní spolky Další	Členské
Filantropické	Poskytující granty a dary	Převážně nečlenské

Obrázek č. 3: Tabulka typologií NNO podle funkcí

(zdroj: Frič)

Pozn.: Tabulka představuje převažující funkce a činnosti NNO (v rozdělení funkcí existují přesahy)

Vzhledem k tématu práce uvádíme *zájmové NNO*, které jsou zároveň nejpočetnější skupinou NNO v české neziskové oblasti. Jsou zaměřeny na organizaci zájmové činnosti, a to výhradně pro své členy, ale i s přesahem na širší veřejnost, čímž se jejich činnosti přibližují službám poskytovaným jistým skupinám. Do zájmových NNO se řadí především činnosti v oblasti volného času, kultury a sportu (VLÁDA ČR, 2015). Mezi konkrétní **typy zájmových NNO, které se mohou věnovat volnočasovým aktivitám, řadíme:**

Spolky a pobočné spolky

Spolek je samosprávným dobrovolným seskupením fyzických a právnických osob zřízený k plnění společných zájmů svých členů. Založit jej můžou alespoň tři osoby se společným zájmem, a to zápisem do veřejného rejstříku. Tento typ organizací je postaven především na členském principu a jeho hlavní činností může být pouze uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž realizování je spolek založen, nikoli podnikání či jiná výdělečná činnost. Mimo hlavní činnost může spolek provozovat také vedlejší hospodářskou činnost, v podobě podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, v případě, že je jejím záměrem podpora hlavní činnosti či hospodárné

využití spolkového majetku. Obdobné náležitosti musí splňovat i *pobočný spolek*, který se odvozuje od právní osobnosti spolku hlavního. Pobočný spolek může mít práva a povinnosti a získávat je v rozmezí vymezeném stanovami spolku hlavního zapsanými ve veřejném rejstříku (zákon č. 89/2012 Sb.). Mezi typické znaky spolku patří například dobrovolnost členství, samospráva, oddělení majetkových oblastí spolku a jeho členů apod. Může být založen jak za účelem obecné či veřejné prospěšnosti, tak pouze pro naplňování subjektivních zájmů členů spolku (Evropský sociální fond v ČR). Právě tyto dva typy NNO vyplňují velkou část nabízených volnočasových aktivit v nestátní neziskové oblasti, mezi ty nejznámější řadíme například *Sokola, Orla, YMCU, Junáka – českého skauta, Pionýra* či *Mladé ochránce přírody* a mnoho dalších organizací.

Ústavy

Ústav je právnická osoba (dále PO) založená se záměrem provozování společensky či hospodářsky užitečné činnosti s využitím osobní a majetkové složky. Je zřízen prostřednictvím zakládací listiny a následným zapsáním do veřejného rejstříku. Ústav vykonává činnost, jejíž výsledky jsou za předem stanovených podmínek dostupné každému (zákon č. 89/2012 Sb.). Dle Dobrozemského a spol. (2015) je charakteristickým znakem ústavu poslání spočívající v poskytování služeb. Přestože velkou část služeb poskytuje veřejná oblast, v zákoně je zachována i možnost pro soukromou iniciativu. Tudiž ústavy mohou být založeny jako soukromoprávní i veřejnoprávní (sociální služby, školy, nemocnice, muzea, galerie, vědecké či výzkumné ústavy apod.).

Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšná společnost (dále OPS) je PO nadačního typu, která poskytuje obecně prospěšné služby. Tyto obecně prospěšné služby lze charakterizovat jako „*služby, jež vedou k realizaci obecně prospěšného cíle, tedy služby směřující k rozvoji duchovních hodnot, ochraně lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochraně přírodního prostředí, kulturních památek, tradic a k rozvoji vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu*“ (Právní rozhledy, 2004, s. 654). OPS již nemohou být zakládány (s účinností od 1. 1. 2014), důvodem byly jisté mezery v zákoně (př. OPS nemá žádné společníky ani členy, tudíž nemůže být označována za společnost). Jelikož svým vymezením mají nejbližší k ústavům, nadacím či nadačním fondům, mohly se dle *nového občanského zákoníku (dále NOZ)* OPS transformovat právě na uvedené organizace či setrvat ve stávajícím ustanovení (Dobrozemský a spol., 2015). Příkladem

zachované OPS je organizace *Kroužky*, která má svou pobočku i na území Olomouckého kraje, či *Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce*.

Z uvedených typů NNO se budeme věnovat především spolkům, a to v podkapitole 3.3, která bude zaměřena na spolky působící ve volném čase v Olomouckém kraji, jelikož právě spolků budou předmětem našeho výzkumného šetření.

3.2.3 Školská zařízení působící ve volnočasové oblasti

Školská zařízení mohou poskytovat volnočasové činnosti v rámci soukromého i veřejného sektoru. Jsou to PO, které zažádaly o zápis do školského rejstříku, ve kterém jsou následně evidovány. O školských zařízeních pro zájmové vzdělávání pojednává zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Ty zpracovávají podmínky pro schválení organizací jakožto školských zařízení či upravují povinnosti a práva zřizovatelů i pracovníků. Zřizovatel může být veřejnosprávní, ale také jím může být fyzická či právnická osoba a zaměstnanci jsou pedagogičtí pracovníci. Druhy školských zařízení a jejich činnosti vytyčí ministerstvo školství.

Dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), školská zařízení poskytují zájmové vzdělávání, kterým naplňují volný čas zájmovými činnostmi s různorodým zaměřením. Aktivitu „*zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby*“ (zákon č. 561/2004 Sb., § 118). Současný řetězec zájmového vzdělávání tvoří školní družiny a kluby nebo střediska pro volný čas dětí a mládeže (domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností).

Existují i další školské instituce ovlivňující volnočasové vzdělávání, jsou to základní umělecké školy a jazykové školy. Patří sem i školská výchovná a ubytovací zařízení (domov mládeže) a školská zařízení pro ochrannou a ústavní výchovu (dětské domovy, dětské domovy se školou a výchovné ústavy). S ohledem na téma práce budeme hovořit především o školních družinách, školních klubech a střediscích pro volný čas dětí a mládeže.

Školní družina a školní klub

Školní družina (dále ŠD) je školské zájmové zařízení zřizováno přednostně pro děti prvního stupně základní školy, avšak v odůvodněných případech mohou školní družinu navštěvovat i žáci starší. **Školní klub** (dále ŠK) potom mohou navštěvovat žáci druhého stupně. Činnost se poskytuje za úplatu stanovenou ředitelem a probíhá ve dnech školního vyučování, a to formou ranní družiny (před začátkem školního vyučování), odpolední družiny či klubu (po jeho skončení), ale i mimo dny školního vyučování a o prázdninách. Tato zařízení nejsou pokračováním školního vyučování, nicméně jeho propojení s volnočasovými aktivitami je v rámci dosahování obecných cílů významnou součástí školní družiny (Pávková, 2003). ŠD je dělena do jednotlivých oddělení, která naplňuje maximálně 30 žáků na jednu vychovatelku. Stěžejní formou činnosti ŠD je *činnost pravidelná*, která představuje každodenní setkávání a pedagogické ovlivňování přihlášených žáků k pravidelné docházce v rámci daného oddělení. Tuto činnost doplňují *aktivity příležitostné* (akce pro rodiče a veřejnost, besídky, karnevaly, sportovní dny a další), *spontánní* (neorganizované hry, volná činnost dětí, pobyt venku apod.) a *zájmové útvary* (kroužky). Režimy ŠD i ŠK naplňují *činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové a přípravu na vyučování* (viz podkapitola 2.4). Hlavní metodou ŠD je hra, která umožňuje dětem zažívat pozitivní prožitky a emoce. (Hájek, 2011). ŠD může poskytovat také zájmové útvary (kroužky) pro účastníky ŠD i další zájemce, kteří nejsou zapsáni k pravidelné docházce ŠD či ŠK.

Střediska volného času

Mezi střediska volného času (dále SVČ) řadíme *domy dětí a mládeže* (dále DDM) a *stanice zájmových činností* (dále SZČ). Jejich služby mohou využívat jak děti, žáci či studenti, tak i pedagogové, rodiče s dětmi i další možní zájemci. Uskutečňují se i mimo místo, kde probíhá vzdělávání podle školského zákona č. 561/2004 Sb. SVČ poskytuje činnosti ve dnech školního vyučování i ve dnech, kdy školní vyučování neprobíhá, a to včetně školních prázdnin. V jejích kompetencích je i poskytnutí metodické či odborné pomoci účastníkům zájmového vzdělávání, eventuálně i školám a školským zařízením (vyhláška č. 74/2005 Sb.). Posláním DDM je naplňovat rekreační a výchovně-vzdělávací potřeby prostřednictvím širokého spektra zájmových činností. SZČ je zaměřena především na jednu zájmovou oblast. Zřizovat tato zařízení může obec, školský úřad, církev i soukromý nebo jiný subjekt. Činnostmi provozovanými v DDM jsou činnosti zájmové, příležitostné či pravidelné, tábory, osvětové, dále to může být individuální práce s účastníky, která vede k rozvoji nadání, nabídka

otevřených spontánních činností a organizace soutěží a přehlídek v rámci MŠMT ČR (Hájek a spol., 2011).

3.3 Spolky zaměřené na volný čas v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj leží zejména ve střední části Moravy a částečně se nachází i v její severní části. Žije zde 622 930 obyvatel (ČSÚ, 2022). Na území Olomouckého kraje se nachází 402 obcí, které spadají do pěti okresů. Okresními městy tohoto kraje jsou města Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. V kraji se nachází 7 584 NNO (Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2020) a z toho většinu z nich tvoří právě spolky a pobočné spolky. V této podkapitole uvedeme zájmové typy spolků, které mají v Olomouckém kraji největší zastoupení či dlouholetou tradici. Další spolky působící ve volném čase budou uvedeny v praktické části práce, a to v přehledu volnočasových zařízení, který bude vytvořen s ohledem na jeden z dílčích cílů práce.

Mnohé z činností v Olomouckém kraji mají charakter sportovních a tělovýchovných, ty reprezentují především tělovýchovné nebo také tělocvičné jednoty (dále TJ), které v práci chápeme jako synonyma (dále TJ) či sportovní kluby (dále SK) a většinu z nich zastřešuje Česká unie sportu. Největší zastoupení TJ v kraji má **TJ Sokol**, jehož program je založen na sportovních, pohybových, společenských a kulturních aktivitách a aktuálně působí ve více než 1000 obcích po celé republice (Česká obec sokolská, 2022). V Olomouckém kraji provozuje kolem 100 spolků. Dalším spolkem působícím v oblasti sportu, který má v tomto kraji hojně zastoupení a více než 100letou tradici, je **Orel**, jehož činnosti jsou založeny na křesťanských hodnotách a hlavním cílem je podpora kladných vlastností člověka pomocí sportovních, pohybových i kulturních činností. Organizace působí na celém území České republiky prostřednictvím žup a jednot. V oblasti Olomouckého kraje se nachází 2 jeho župy, které dohromady zastřešují 13 jednot v různých obcích (Orel, 2022).

Velké zastoupení zde má i **Junák – český skaut**, který je v současnosti nejvýznamnější organizací v oblasti českého skautingu a zároveň největší organizací dětí a mládeže v České republice. Skautská metoda je založena na pobytu v přírodě, týmové práci, sebevýchově, seberozvoji a zodpovědnosti. Děti a mládež se v oddílech díky zábavným činnostem (sport, turistika, slaňování, vodáctví, hraní na nástroj, focení apod.) učí zapojit se, být součástí světa či důležité schopnosti spolupráce. Dnes má Junák více než 2000 aktivních oddílů a téměř 40 z nich se nachází v Olomouckém kraji (Junák – český skaut). Na území Olomoucka také působí řadu

let **Pionýr**, který poskytuje dětem a mládeži v rámci oddílů různorodé aktivity jako pravidelné schůzky či oddílové výpravy, na kterých sportují, hrají hry, jezdí na kolech, zpívají nebo hrají na kytaru, malují či soutěží. Mimo to spolek provozuje volnočasové kluby, pořádá letní tábory, soutěže, republikové akce a mnoho dalšího. V současnosti existuje více než 600 oddílů a klubů Pionýrů. V Olomouckém kraji funguje 9 pionýrských skupin a 4 kluby (Pionýr, 2022).

Mezi další rozšířené aktivity patří v Olomouckém kraji i činnosti přírodovědné či ekologické, které hojně zastřešují například spolky **Mladí ochránci přírody** nebo **Hnutí Brontosaurus**. **Mladí ochránci přírody** jsou veřejně prospěšný spolek s celostátní působností v práci s dětmi a mládeží s kladným vztahem k přírodě. Činnost zde probíhá prostřednictvím pravidelných schůzek v klubovnách, dále jsou pořádány turistické a poznávací výpravy do přírody, tábory, akce pro veřejnost či různé brigády a mnoho dalších aktivit zaměřených na poznávání přírody a její ochranu. V rámci Olomouckého kraje funguje pobočný spolek *Lid Medvědího potoka*, který provozuje činnosti v souladu s posláním zastřešujícího spolku Mladí ochránci přírody (Mladí ochránci přírody, 2022). **Hnutí Brontosaurus** působí v oblasti ochrany přírody více než 40 let a své poslání propojuje se zkušenostmi a zážitky získanými z akcí. Pořádají různé dobrovolnické a zážitkové akce, kurzy a přednášky či setkávání, dále provozují kluby, a to i na území Olomouckého kraje, kde působí regionální centrum Hnutí Brontosaurus Jeseníky, dále 9 jeho základních článků a *Karavela klub*. Pro děti jsou k dispozici BRĎO – Brontosaurí dětské oddíly, nabízené dětské tábory i akce pro děti. V Olomouckém kraji je zřízen dětský oddíl *BRĎO Tuláci Kosov* (Hnutí Brontosaurus, 2022).

Významné místo v nabídce volnočasových aktivit již dlouhou dobu zaujímá i nejstarší, největší a nejrozšířenější mládežnická organizace na světě **YMCA**, která stojí na křesťanských hodnotách a usiluje o harmonický rozvoj člověka. Spolek nabízí širokou škálu činností všem lidem bez rozdílu pohlaví, rasy, věku či vyznání. V České republice má 28 poboček, přičemž 1 z nich se nachází v Olomouci, ta nabízí různé zájmové kroužky pro děti i dospělé, kurzy, osvětovou činnost, tábory či jednorázové akce (YMCA v ČR, 2022). Velké zastoupení v Olomouckém kraji má také spolek **Duha**, který organizuje volnočasové aktivity pro děti a mládež na principech zážitkové pedagogiky. Má 70 základních článků (dužin), z toho 11 z nich se nachází v Olomouckém kraji. Činnosti Duhy jsou zaměřeny na táboření a turistiku, outdoorové sporty, amatérské umění, deskové hry, a mezinárodní výměny (Duha, 2022).

3.4 Marketing a propagace volnočasových aktivit

Marketing je důležitý pro každou organizaci, přičemž jeho primárním posláním je prodej produktů či služeb. Výstižnou definici uvádí Světlík, který tvrdí, že „*Marketing je proces řízení, jehož výsledkem je poznání, předvídání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojení potřeb a přání zákazníka efektivním a výhodným způsobem zajišťujícím splnění cílů organizace*“ (Světlík, 2018, s. 7). Dle Foreta (2011) je hlavní podstatou marketingu v rámci komunikace se zákazníkem především schopnost vytvořit z nabídky a spotřeby produktu mimořádný a nezapomenutelný zážitek neboli hodnotu. Dané tvrzení je vystiženo i v novém pojetí *Americké marketingové asociace* z roku 2004, ta uvádí, že marketing je „*činnost organizace a soubor procesů pro vytváření, komunikaci a poskytnutí hodnoty zákazníkům a pro řízení vztahů se zákazníky takovým způsobem, že z něj mají prospěch organizace i její klíčové veřejnosti (stakeholders)*“ (Foret, 2011, s. 12). Právě předchozí dvě uvedená pojetí vystihují podstatu marketingu neziskových organizací, jelikož obzvlášť u nabídky služeb je podstata marketingu založená na vytváření hodnot klíčová.

I přesto, že by se mohlo zdát, že marketing do neziskového sektoru nepatří a stojí mimo prostředí střetu nabídky a poptávky, není tomu tak, NO působí ve stejné tržní oblasti jako podnikatelské subjekty či stát. Jedním z důvodů potřebnosti marketingu v nevýdělečném sektoru je ten, že oproti ziskové sféře se jejich působení v rámci marketingu neobrací pouze na spotřebitele služeb, nýbrž především na ty, kteří je financují. Jejich volnočasové služby jsou většinou poskytovány bez úplaty. NO nejsou schopné samofinancování, proto je pro ně potřeba zaměřit se na získávání financí z jiných zdrojů, pro které je důležitá vhodná prezentace organizace. Z tohoto důvodu je marketing NO úzce spjat s fundraisingem, díky kterému mohou získávat finance z vícero zdrojů na obecně prospěšnou činnost (Johnová, 2008; Bačuvčík, 2010).

Z hlediska marketingu je důležité si uvědomit, že volnočasové aktivity jsou služby, nikoli zboží a dle toho musí organizace svůj marketing směřovat. Nabídku volnočasových zařízení tudíž tvoří množství služeb, které je organizace ochotna prodat za konkrétní cenu, na určitém místě a v určitém čase. Poptávku naopak tvoří množství služeb, které je zákazník ochoten zaplatit v určitém čase, místě a za určitou cenu. Služby nejsou hmatatelný ani viditelný produkt, proto zákazník nemůže předem přesně vědět, co kupuje. Jeho rozhodování může být ovlivněno pouze podle toho, jakým způsobem je služba popsána nabízející organizací či dle spokojenosti a recenzí ostatních zákazníků. Další zvláštností služby je její neoddělitelnost od místa, kde je

nabízena a uplatňována, což obvykle vyžaduje cestování zákazníka za službou. Jedním z dalších znaků je také pomíjivost služeb a jejich využitelnost pouze v určitou dobu (Škarabelová, 2007). Ke správnému rozhodování musí mít management organizace dostatečný počet přesných informací, čímž se zabývá marketingový výzkum. Jedná se o systematické shromažďování a analýzu dat týkajících se marketingu. V některých institucích existuje i tzv. marketingový informační systém, který systematicky a soustavně shromažďuje externí i interní informace. Jedním z cílů výzkumu trhu je i výzkum chování zákazníků, jehož smyslem je lepší porozumění tomu, co je pro zákazníka důležité. Na trhu lze rozdělit kategorie zákazníků s obdobnými potřebami a přáními, čímž lze celkový trh rozdělit na menší skupiny – segmentace trhu. Jakmile organizace zná nároky trhu a příslušný cílový trh, může se pokusit vyvinout a nabídnout službu, která uspokojí zjištěná přání konkrétního cílového trhu. Dalším stěžejním bodem je komunikace se zákazníkem takovou formou, aby se k němu dostaly potřebné informace, čímž se zabývá propagace organizace (Světlík, 2018). Tímto se dostáváme k podstatnému bodu v oblasti marketingu, a to marketingovému mixu.

3.4.1 Marketingový mix

Marketingový mix je vyjádřen prostřednictvím čtyř prostředků (z angličtiny 4P), které jsou pro marketing významné, jimiž jsou: *produkt (product)*, *místo (place)*, *cena (price)* a *propagace/komunikační mix (promotion)*. Přičemž **cena** v rámci volnočasových služeb nepředstavuje pouze náklad, který byl vynaložen k poskytnutí produktu, ale celkovou hodnotu. Při naceňování služby se bere v úvahu poslání organizace, externí zdroje, poptávka, ochota zákazníka investovat do daného produktu i jeho peněžní možnosti. **Produktem** se rozumí veškeré služby a produkty nabízené zákazníkovi. **Místo**, případně distribuce představují mimo to i čas, kdy je služba zákazníkovi zpřístupněna. **Propagace** neboli komunikační mix zajišťuje zprostředkování informací o produktu (Johnová 2008). Ve sféře marketingu služeb, čímž právě aktivity ve volném čase jsou, se k těmto čtyřem prostředkům přidávají ještě další dvě P, a to *lidé (people)* a *procesy (process)* (Světlík, 2018).

3.4.2 Komunikační mix

Komunikační mix obsahuje různorodé způsoby propagace, které jsou zacíleny na prodej produktu či služby. Jelikož jeden z dílčích cílů práce je zaměřen právě na způsoby propagace, uvádíme zde jejich podoby. Komunikaci lze zajistit osobní formou, a to realizací **osobního**

prodeje, či v podobě neosobní, což je **reklama**, kterou „definujeme jako placenou, neosobní komunikaci prostřednictvím různých médií zadávanou či realizovanou podnikatelskými subjekty, neziskovými organizacemi či osobami, které jsou identifikovatelné v reklamním sdělení a jejichž cílem je přesvědčit členy zvláštní skupiny příjemců sdělení, cílovou skupinu“ (Přikrylová 2010, s. 42). Reklama může být využívána skrze internet (sociální sítě, e-mailové newslettery, bannery, textové reklamy, virální marketing, partnerské programy apod.), televizi a rozhlasové stanice. Další možností je tištěná forma (letáky, inzerce v časopisech/novinách, plakáty apod.) nebo reklama venkovní (billboardy). Účinnost reklamy doplňuje **podpora prodeje**, která má za úkol přilákat nové zákazníky či zvýšit návštěvnost těch stávajících, jedná se například o slevové kupony, zvýhodněné ceny, slevy, vzorové hodiny zdarma apod. Důležitým bodem je i **public relations** neboli vztahy s veřejností, čímž organizace zajišťují efektivitu komunikace, jelikož její zdroj musí být dostatečně atraktivní, důvěryhodný a přijatelný pro veřejnost. Prostřednictvím komunikace totiž organizace budují vztah k veřejnosti, který je nejlepší reklamou pro danou společnost. Poslední neosobní formou komunikace je **přímý marketing**, který si klade za cíl oslovit co nejvíce možných zákazníků v dané skupině. NO jej příliš nevyužívají, avšak nejvýhodnějším přímým marketingem se pro tento sektor jeví komunikace prostřednictvím elektronické pošty. Při tvorbě plánu komunikační strategie je vhodné uplatňovat více forem komunikace, jelikož se poměrně často vzájemně doplňují (Přikrylová a spol., 2010; Škarabelová, 2007).

V této kapitole jsme se zaměřili na pojetí neziskového sektoru, seznámili jsme se s obecnou definicí NO a jejich významem na trhu volnočasových aktivit. Nastínili jsme členění NO dle právních forem a podrobněji popsali NNO. Jelikož se praktická část bude zabývat především spolky nabízejícími volnočasové aktivity v Olomouckém kraji, vymezili jsme Olomoucký kraj a nejznámější organizace, které v něm působí. I v rámci nevýdělečného sektoru hraje významnou roli marketing a propagace společnosti, jelikož volnočasových aktivit je v současné době nepřeborné množství, a proto jsme se v poslední podkapitole věnovali právě těmto tématům.

V teoretické části práce jsme nabyli potřebných znalostí, tudíž se můžeme zaměřit na praktickou část práce, která se již zabývá výzkumným šetřením.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Ve čtvrté kapitole se již zaměříme na charakteristiku výzkumného šetření. Nejprve vymezíme námi stanovené výzkumné cíle, na které navážeme formulací výzkumných otázek. Dále v druhé podkapitole charakterizujeme výzkumný vzorek, a nakonec popíšeme námi zvolené metody sběru dat.

4.1 Cíle a otázky výzkumného šetření

Výzkumné šetření je vhodné zahájit stanovením jeho cílů a navázat definováním výzkumných otázek, které vytyčíme v této podkapitole. Primárním cílem diplomové práce bylo analyzovat aktuální stav nabídky a poptávky vybraných volnočasových zařízení v Olomouckém kraji. Tento hlavní záměr byl doplněn o následující dílčí cíle:

- zjistit, jaká volnočasová zařízení se v Olomouckém kraji nacházejí a jaké služby poskytují;
- odhalit, zda vybraná volnočasová zařízení poskytují činnosti i v online prostředí a jestli je o dané aktivity zájem ze strany účastníků;
- určit způsoby propagace vybraných volnočasových organizací v Olomouckém kraji;
- zjistit faktory, které ovlivňují poptávku po volnočasových aktivitách;
- představit doporučení, která by zajistila nárůst poptávky po volnočasových aktivitách.

Vzhledem ke stanoveným výzkumným cílům jsme zformulovali výzkumné otázky, které se dle Gavory (2010) člení na tři typy, a to na deskriptivní (popisné), relační (vztahové) a kauzální. Jelikož je cílem naší práce především zjištění a popsání stavu či výskytu zkoumaného jevu, zvolili jsme **deskriptivní (popisné) výzkumné otázky** v této podobě:

1. **Jaké nestátní neziskové organizace nabízející volnočasové aktivity působí na území Olomouckého kraje?**
2. **Jaké volnočasové aktivity nabízí vybraná zařízení?**
3. **Jaké činnosti poskytují vybrané organizace v online prostředí?**
4. **Jaké způsoby propagace využívají vybraná zařízení?**
5. **Jaká je dle vybraných zařízení poptávka po jimi nabízených službách?**
6. **Jaké faktory dle vybraných zařízení ovlivňují zájem o volnočasové aktivity?**

Uvedené výzkumné otázky budou postupně zodpovězeny prostřednictvím výsledků výzkumného šetření a závěrečného shrnutí naměřených dat.

4.2 Výběr vzorku do výzkumného šetření

Dalším stěžejním bodem při výzkumném šetření je výběr výzkumného vzorku respondentů, pomocí kterého získáme potřebná data. V této podkapitole specifikujeme náš postup při této činnosti.

Jak uvádí Gavora (2010, s. 73) „*Všichni lidé, o kterých chce výzkum získat informace, tvoří základní soubor (populaci)*“. Náš výzkum se zaměřuje na spolky působící ve volném čase (viz podkapitoly 3.2.2 a 3.3), také na jejich pohled na aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit. Jako **základní soubor** jsme zvolili spolky zaměřené na volný čas v Olomouckém kraji.

Pro analytické šetření jsme vybírali spolky Olomouckého kraje, které aktuálně působí ve volnočasové oblasti (více v podkapitole 4.3).

Pro dotazníkové šetření jsme jednotlivé spolky kontaktovali elektronickou formou, a to pomocí e-mailu. Jelikož se dotazník zaměřuje i na poptávku, pro jeho vyplnění jsme záměrně vybírali organizace, které poskytují volnočasové činnosti pro členy i veřejnost nebo mají zájem na účasti veřejnosti či získávání nových členů spolku. Výzkumný vzorek byl tudíž vybrán formou **záměrného výběru**, který je charakteristický tím, že o selekci dotazovaných rozhoduje mínění výzkumníka nebo zkoumané osoby (Chráška, 2016).

Do šetření prostřednictvím dotazníku se ochotně zapojilo 98 zástupců volnočasově zaměřených spolků Olomouckého kraje.

4.3 Metoda sběru dat

Jelikož hlavním cílem práce bylo zanalyzovat aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit v Olomouckém kraji, s ohledem na stanovené dílčí cíle a výzkumné otázky, jsme se rozhodli užít dvě výzkumné metody kvantitativního charakteru, které se jeví jako nejvhodnější při zjišťování stěžejních dat pro vybrané téma. Jako první metodu jsme zvolili **kvantitativní obsahovou analýzu**, která kvantifikuje prvky textu. Prostřednictvím kvantitativní obsahové analýzy jsou vyjádřeny frekvence, stupně či pořadí zkoumaného textu

(Gavora, 2010). My jsme zjišťovali především frekvence jednotlivých organizací, jejich hlavního zaměření a nabízených činností. Užitá metoda reaguje zejména na první a druhou výzkumnou otázku a jejím výsledkem je i jistý přehled volnočasových spolků v Olomouckém kraji. Analýzu jsme prováděli prostřednictvím online prostředí s využitím *Interaktivní mapy neziskového sektoru* (Centrum pro výzkum v neziskovém sektoru, 2022), kterou jsme doplnili šetřením na webových stránkách *České unie sportu, Sokola, Orla, Pionýra, Junáka – českého skauta, Hnutí Brontosaura* apod. a vyhledáváním na jednotlivých webových stránkách okresů a krajů. Pro ověření aktuálnosti provozu jednotlivých spolků jsme využili *veřejný rejstřík a sbírku listin* na webových stránkách www.justice.cz. Pro zajištění aktuálnosti jsme vybírali pouze spolky, které mají aktuální informace ve veřejném rejstříku a sbírce listin, na jejich webových stránkách či stránkách daných měst. Přičemž prvním zjištěním v rámci šetření bylo mnoho zaniklých nebo již neaktivních spolků, a proto se naše šetření ztížilo o zjišťování aktivity či neaktivity spolků a následné vyřazování již zaniklých či více let neaktivních organizací.

Jako druhou metodu výzkumného šetření jsme zvolili **dotazník**, což je „*způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí*“ (Gavora, 2010, s. 121). Dotazník se skládá z 21 položek, ze kterých je **8 uzavřených, 5 polouzavřených a 8 otevřených**. Z čehož vyplývá, že u 8 uzavřených položek dotazovaní vybírali z předem stanovených odpovědí, v 5 případech u polouzavřených položek mohli respondenti vybírat mimo výběr určených odpovědí a zvolit i možnost „*Jiná odpověď*“. V 8 otevřených položkách bylo umožněno vlastní vyjádření k danému tématu (Chráška, 2016).

Uzavřené a polouzavřené otázky lze dále rozlišit dle typu na dichotomické a polytomické. V našem dotazníku se nachází **5 dichotomických položek**, které jsou charakteristické tím, že u nich lze vybrat pouze jednu ze dvou vzájemně se vylučujících odpovědí (př. ANO x NE). V případě **8 polytomických položek** byly respondentům nabídnuty více než dvě odpovědi. Tato kategorie se dále člení na položky výběrové a výčtové, přičemž ve **3 výběrových otázkách** mohli respondenti označit pouze jednu možnou odpověď a v **5 položkách výčtových** jim bylo umožněno vybírat neomezený počet nabízených odpovědí (Chráška, 2016).

Výzkumná otázka č. 1 je ověřována skrze kvantitativní obsahovou analýzu, otázka č. 2 je zodpovězena pomocí obou zvolených výzkumných metod a poslední čtyři z nich jsou ověřeny pouze dotazníkem.

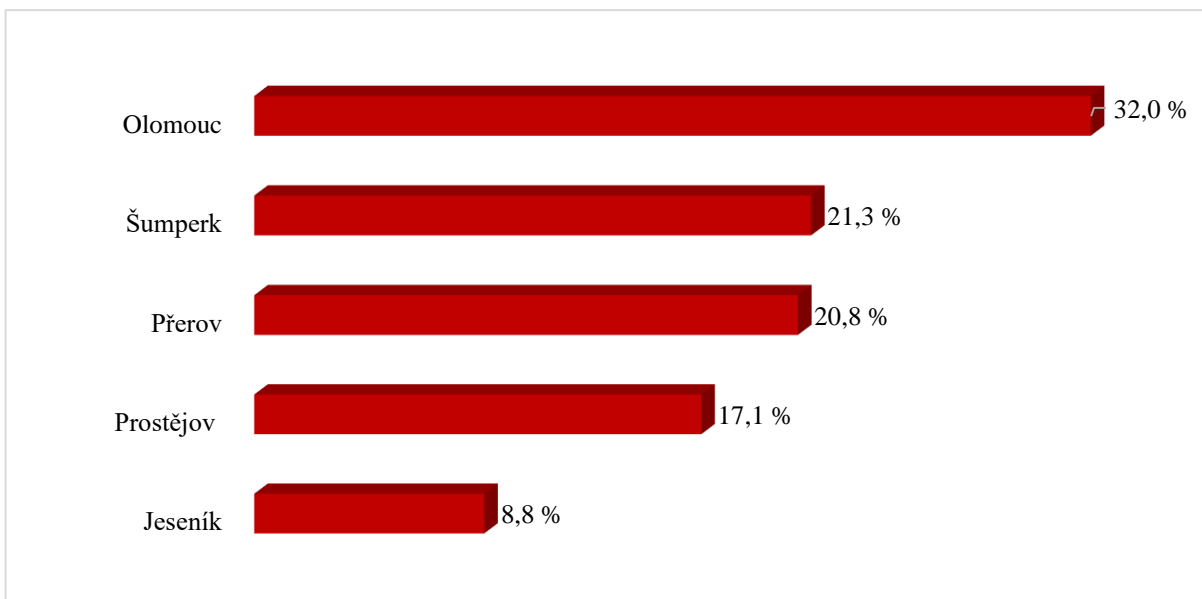
5 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

V předchozí kapitole jsme popsali základní informace o našem výzkumném šetření a nyní se zaměříme na výsledky, které jsme při jeho realizaci zjistili. Kapitola je rozdělena do dvou podkapitol z důvodu přehlednosti výzkumných metod. V první podkapitole se budeme věnovat zjištěným výsledkům prostřednictvím **kvantitativní obsahové analýzy (výzkumné otázky č. 1 a č. 2)** a v podkapitole druhé popíšeme výsledky z **dotazníkového šetření (výzkumné otázky č. 2–6)**.

5.1 Interpretace dat metodou kvantitativní obsahové analýzy

Pro lepší přehlednost jsme naměřená data zaznamenali grafickou formou. V grafech jsou zapsány relativní četnosti v %.

V rámci 1. výzkumné deskriptivní otázky *„Jaké nestátní neziskové organizace nabízející volnočasové aktivity působí na území Olomouckého kraje?“* jsme se nejprve zaměřili na oblasti zájmu jednotlivých volnočasových organizací v Olomouckém kraji. V oblasti zájmových činností jsme shledali největší působnost spolků. V rámci nevládního neziskového sektoru působí prostřednictvím zájmových činností také zapsané ústavy či obecně prospěšné společnosti (viz podkapitola 3.2.2), ale my jsme se rozhodli zaměřit právě na nejčetnější z uvedených, tedy spolky. Z podrobného šetření jsme zaznamenali volnočasové činnosti u 808 spolků a pobočných spolků. Nejvíce z nich se nachází v okrese Olomouc v zastoupení 32 %. V okrese Šumperk působí 21,3 % a v okrese Přerov 20,8 % z nalezených spolků. 17,1 % se věnuje své činnosti v okrese Prostějov a nejmenší zastoupení je v okrese Jeseník, a to 8,8 %. Shledali jsme, že rozsah působnosti spolků odpovídá velikosti jednotlivých okresů.

Graf č. 1: Rozdělení spolků dle působnosti v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Následně jsme spolky rozčlenili do analytických kategorií dle jejich hlavní zájmové činnosti podle Pávkové a spol. (2002) na *tělovýchovné, sportovní a turistické, společenskovední, esteticko-výchovné, pracovní-technické a přírodovědné*. Pro organizace, které se prostřednictvím hlavní činnosti zabývají různorodými či všestrannými činnostmi jsme zvolili odpovídající název *víceúčelové*.

Největší zastoupení v Olomouckém kraji mají spolky zaměřené především na ***tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti***, což jsme zaregistrovali jako hlavní zaměření u 65,9 % organizací. Tyto spolky zastupují převážně tělovýchovné jednoty jednotlivých obcí, a to obzvláště *TJ Sokol*. Dále se zde hojně vyskytují sportovní kluby, a to především fotbalové, dále také hokejové, atletické, gymnastické, tenisové, jezdecké, golfové, florbalové, badmintonové či squashové. Mezi další sportovní disciplíny v Olomouckém kraji spadají i šachy, autosport, motosport, historické sporty, cyklistika, lukostřelba, bojové sporty typu judo nebo karate, zimní sporty a podobně. Turistické aktivity z velké části zastřešuje *Klub českých turistů* a jeho oddíly.

Druhým nejčtenějším počtem bylo ***zaměření víceúčelové***, které jsme našli u 15,5 % spolků. Víceúčelově zaměřené spolky jsou charakteristické tím, že mají ve svých stanovách uvedeno více činností a nabízí různorodé aktivity, a to většinou v rámci zájmových kroužků, oddílových činností, táborů, jednorázových akcí apod. Jejich činnost se soustředí na všestranný rozvoj osobnosti. Zástupci těchto spolků jsou například *Junák – český skaut* či *Pionýr*, kteří se

hlásí k uspokojování všestranných zájmů a potřeb, a to v rámci zprostředkovávání různorodých aktivit během setkávání v dětských kolektivech i dalších volnočasových aktivitách. Rozmanité činnosti nabízí v Olomouckém kraji rodinná centra určená pro rodiny s dětmi nebo spolek *Duha*, který organizuje aktivity, jako jsou tábory, jednodenní či vícedenní akce, kurzy a další rozličné programy pro všechny věkové kategorie. Všestranné zaměření nabízí také *YMCA*, kluby *Pathfinder* či kluby sdružující občany daných vesnic a měst.

Dalších 9,8 % spolků má svou hlavní činnost orientovanou **esteticko-výchovně**, což jsou většinou zařízení hudební, taneční nebo divadelní. Zastupiteli hudebních spolků jsou zvláště pěvecké soubory či sbory a tradiční dechová uskupení. Taneční kluby jsou v Olomouckém kraji bohatě zastoupeny. Orientují se jak na klasické tance, tak i na tance moderní či sportovní. Skrze spolky působí například mažoretky, baletky i spolky hanáckých nebo orientálních tanců. Je nutno zmínit, že některé tance je také možné zařadit do sportovních činností, nicméně v naší práci je řadíme do činností esteticko-výchovných. Dále sem řadíme divadelní spolky, které nabízí široké veřejnosti možnost účastnit se jejich představení, ale zároveň jsou některé z nich otevřeny i novým členům nebo poskytují divadelní kroužky pro děti i kurzy pro dospělé. Menší množství organizací nabízí výtvarné nebo umělecké činnosti, je však zřejmé, že tyto činnosti jsou většinou zahrnuty například v rámci kroužků víceúčelových spolků.

Přírodovědné činnosti jako hlavní náplň programu provozuje celkem 5,4 % nalezených organizací, ty se většinou věnují ochraně přírody, pobytu v ní, chovatelství a zahrádkářství. Mezi významné zástupce přírodovědných činností patří *Hnutí Brontosaurus*, které v rámci svých pobočných spolků nabízí činnosti spojené s přírodou a její ochranou, obdobně je tomu i u *Mladých ochránců přírody* či *Hnutí DUHA*. Zájmovou činnost zaměřenou na ochranu přírody provozují i jednotlivé spolky založené občany daného území, kteří se věnují péči o přírodu v dané oblasti. Chovatelskou činnost zastřešuje *Český svaz chovatelů* a zahrádkářskou *Český svaz zahrádkářů* a jeho základní organizace.

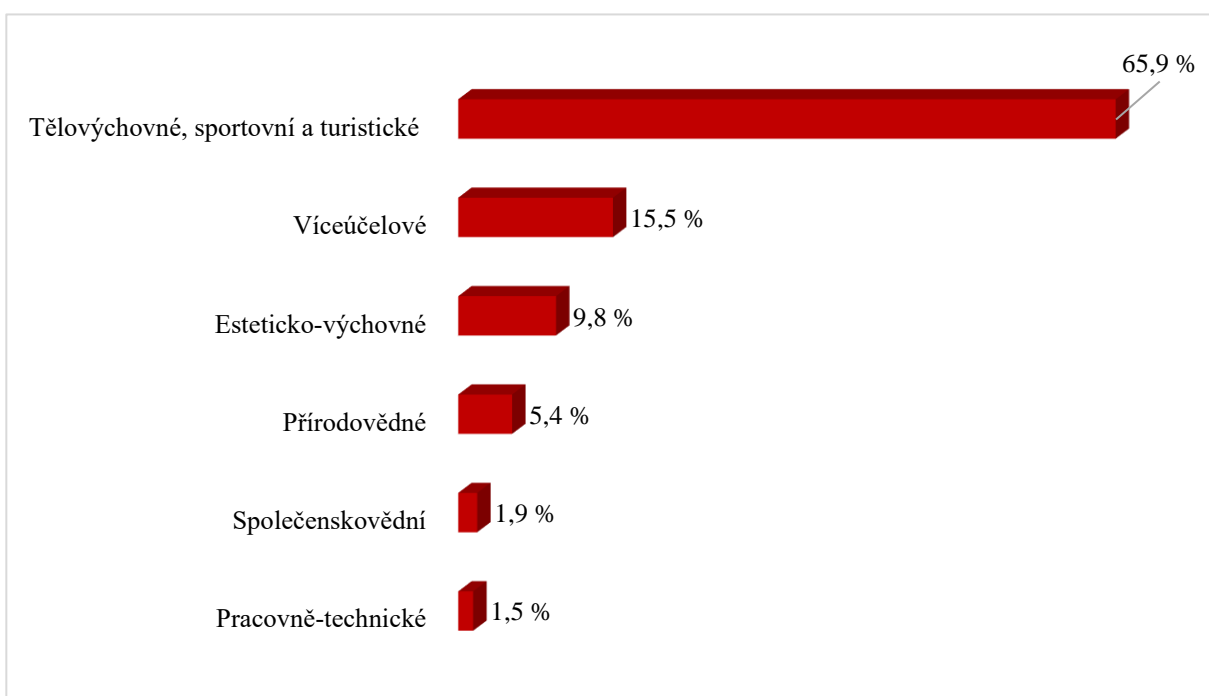
Společenskovední zaměření jsme zaznamenali u 1,9 % spolků, které se především zaměřují na dodržování tradic a zvyků dané lokality, dále také na poznávání kultury, historie a národního dědictví apod. V Olomouckém kraji to jsou převážně spolky zaměřené na folklór dané oblasti či historické spolky.

Nejmenší zastoupení jsme našli u **pracovně-technických zájmů**, a to u 1,5 % spolků, přičemž se většinou jednalo o modelářské kluby, méně potom o programování a obdobnou činnost. Pracovně-technické činnosti jsou většinou, stejně jako ty ostatní, začleněny

v organizacích, které nabízí široké spektrum činností a vyjma modelářů jen velmi zřídka tvoří samostatné kluby.

Nutné je však zmínit, že hlavní zaměření neznamená jednostrannou orientaci na daný okruh činností, při zkoumání jsme ověřili, že většina organizací se mimo svou hlavní činnost, ale i v rámci ní, soustředí na mnoho dalších okruhů.

V přílohách č. 1–5 jsou v tabulkách uvedeny kompletní seznamy námi zkoumaných organizací v jednotlivých okresech Olomouckého kraje.

Graf č. 2: Hlavní zaměření spolků Olomouckého kraje

Výzkumná otázka č. 2: *Jaké volnočasové aktivity nabízí vybraná zařízení?*

Při zkoumání jednotlivých organizací jsme se v souladu s druhou výzkumnou otázkou zaměřili na jejich nabízené aktivity. Činnosti, které mají vybrané spolky Olomouckého kraje v nabídce jsme zjišťovali prostřednictvím jejich webových stránek. Tudiž pokud zprostředkovávají i jiné služby, které nenabízí skrze jejich internetové stránky, nejsou ve výsledcích začleněny. Při zkoumání jsme zjistili, že webové stránky provozuje 82,5 % z celkového počtu vybraných organizací.

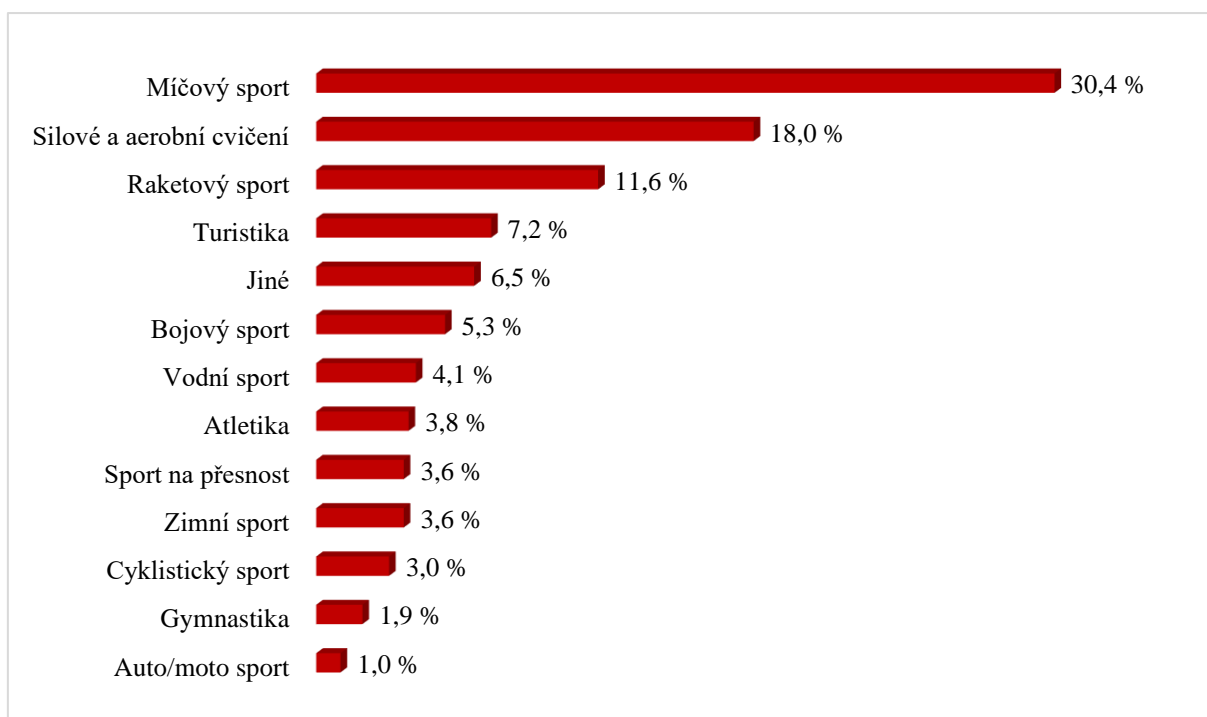
Zaznamenali jsme celkem 1301 možných činností, které jsme stejně jako u hlavního zaměření spolků nejprve rozčlenili do analytických kategorií dle Pávkové a spol. (2002). Stejně jako u hlavního zaměření organizací jsme největší četnost registrovali u tělovýchovných, sportovních a turistických činností, a to celých 69,1 % z celku. Esteticko-výchovné činnosti tvoří 13,8 %, další místa zaujímají činnosti přírodovědné (8,7 %) a společenskovední (7,3 %). Nejméně nabízené činnosti jsou pracovní-technické (1,1 %). Z důvodu velké četnosti činností tělovýchovných, sportovních a turistických i esteticko-výchovných roztrídíme tyto okruhy zvlášť v následujících grafech. Přírodovědné činnosti představují obzvláště poznávání a ochranu krajiny a přírody, následně chovatelství, zahrádkářství, myslivost, rybářství a včelařství. Činnosti společenskovedního charakteru zahrnují především společenské a kulturní aktivity, ochranu památek a kulturních hodnot, dodržování zvyků a tradic v daném regionu či výuku cizích jazyků. Do pracovní-technických činností je řazeno modelářství, technické a elektrotechnické aktivity jako například programování nebo různé ruční práce.

Graf č. 3: Zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje

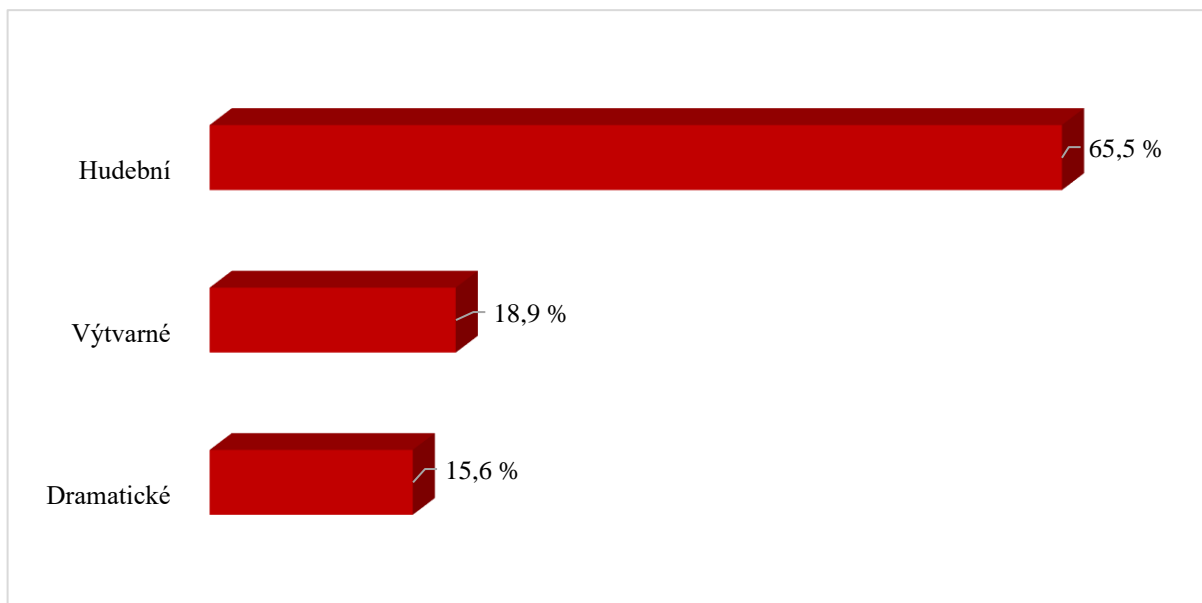
U činností tělovýchovných, sportovních a turistických má jednoznačnou převahu míčový sport (30,4 %), který z více než 60 % zastupoval fotbal, dále také volejbal, florbal, házená, nohejbal, basketbal, rugby či baseball. Druhé místo představuje silové a aerobní cvičení (18 %), tam jsou zahrnuty silové tréninky či skupinové lekce aerobiku, tabaty, všech možných druhů jógy nebo kruhových tréninků. Další hojně nabízenou aktivitou je raketový sport, který tvoří 11,6 % z aktivit, mezi ně patří stolní tenis, tenis, squash a badminton. Dále se často vyskytuje nabídka turistických činností (7,2 %). Následně jsme zaznamenali několik různorodých činností

(6,5 %), které jsme zařadili do kategorie „*Jiné*“, mezi ně patří adrenalinové sporty, jízda na koloběžkách, jezdeckví, psí sporty, letecký sport, šachy, ringo, bruslení, discgolf, frisbee, branný sport, horolezectví a obecně sportovní kroužky pro děti. Další skupinou jsou bojové sporty (5,3 %) jako například judo, karate, box či šerm. Vodní sporty (4,1 %) zastupuje vodáctví, plavání, kanoistika, jachting, veslařství, vodní pólo apod. Dále je v nabídce atletika (3,8 %), ve které je zahrnut především běh či komplexní atletická činnost v klubech. Zimní sporty (3,6 %) představují nejvíce lyžování, dále běžecké lyžování, snowboarding, hokej, krasobruslení a sánkařství. Následující vymezenou kategorií jsou sporty na přesnost (3,6 %), což je převážně střelba a lukostřelba, dále bowling, kuželky, kulečník, pétanque, kuličky a šipky. 3 % aktivit tvoří cyklistický sport a nejnižší zastoupení jsme zaznamenali u gymnastiky (1,9 %) a automobilového a motoristického sportu (1,0 %).

Graf č. 4: Tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje

Esteticko-výchovné činnosti jsme rozdělili do třech kategorií, největší z nich tvoří činnosti hudební (65,5 %), které zahrnují převážně tanec, dále také zpěv, dechovou hudbu a hru na hudební nástroj. Další skupinu zastupují aktivity výtvarné (18,9 %) obsahující výtvarné a tvořivé aktivity. Posledním zástupcem jsou činnosti literárně-dramatické (15,6 %), mezi ně patří divadelní představení a kroužky, v menší míře i četba či debatní činnosti.

Graf č. 5: Esteticko-výchovné zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje

Po zdlouhavých dvou letech pandemie je pozitivním shledáním, že i přes zjištěný velký zánik spolků je volnočasového vyžití v Olomouckém kraji je stále mnoho. Činnosti jednotlivých spolků jsou natolik různorodé, že si zálibení v některé z nich musí najít snad každý. Z výsledků analytického šetření je patrné největší zastoupení sportovních organizací i činností. Dané zjištění může být zapříčiněno například kvalitními plány rozvoje tělovýchovy a sportu, které Olomoucký kraj zpracovává, přičemž plány rozvoje volnočasových aktivit realizovány nejsou, nebo také větším zájmem obyvatelstva o sportovní činnosti než o jiné.

5.2 Dotazníkové šetření

Pro zapojení do dotazníkového šetření jsme oslovili elektronickou formou 280 spolků Olomouckého kraje, přičemž návratnost byla 35 % a dotazník ochotně vyplnilo 98 respondentů. Tento výzkumný vzorek představuje zástupce spolků v Olomouckém kraji.

Data získaná v jednotlivých položkách jsou znázorněna grafickou formou vyjma položek č. 4, č. 5, č. 7 a č. 21, což je část otevřených otázek, které jsme chtěli zachovat pro jejich zajímavost, proto u nich uvádíme údaje v tabulkách. V tabulkách jsou uvedeny absolutní četnosti a grafy prezentují relativní četnosti odpovědí v %.

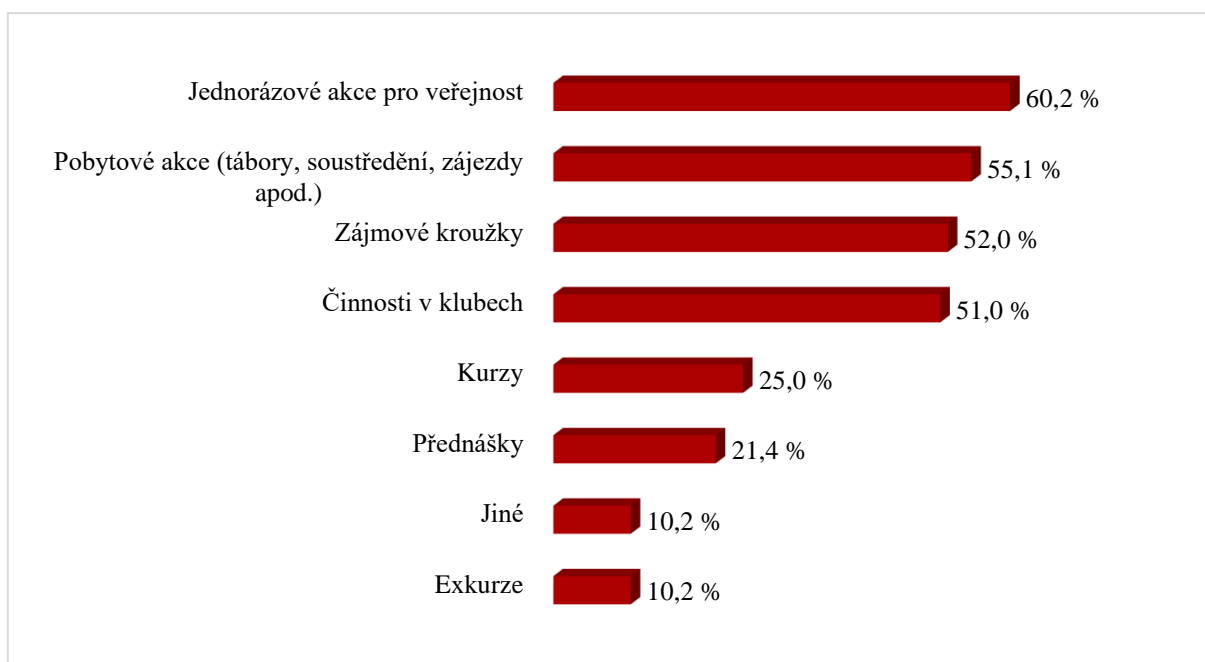
Výzkumná otázka č. 2 byla již interpretována i v analytickém šetření, je totiž jedinou otázkou, kterou jsme pro kvalitní výsledky záměrně kontrolovali dvojím způsobem.

Na výzkumnou otázku č. 2 „*Jaké volnočasové aktivity nabízí vybraná zařízení?*“ odpovídaly položky č. 1–5 dotazníkového šetření.

Položka č. 1: *Jaké druhy volnočasových aktivit nabízíte?*

V rámci první položky jsme zjišťovali, jaké druhy volnočasových aktivit vybrané spolky Olomouckého kraje nabízí. Nejčastější volbou respondentů byly jednorázové akce pro veřejnost (60,2 %), dále 55,1 % vybraných spolků pořádá pobytové akce. Zájmové kroužky provozuje 52 % dotázaných a činnosti v klubech 51 % z nich. 25 % respondentů odpovědělo, že uskutečňují kurzy a 21,4 % organizuje i přednášky. Méně čtené jsou exkurze, které má v nabídce pouze 10,2 % z vybraných organizací. Stejně procento respondentů zvolilo odpověď „*Jiné*“, kde uváděli například divadelní představení, příměstské tábory, turnaje a jiné aktivity.

Zaznamenané jednorázové akce coby nejčtenější druh volnočasových aktivit se jeví jako logický, jelikož i při analytickém šetření jsme zpozorovali, že velké procento spolků ke svým pravidelně provozovaným činnostem často nabízí i jednorázové akce pro veřejnost typu společenských a kulturních akcí, turistických pochodů a výletů apod. Tyto akce také mohou i spolehlivě zafungovat jako způsob propagace organizace. I tábory, které v pobytových akcích zaujímají velkou část, organizace často pořádají jako doplněk k hlavním činnostem. A právě z důvodu, že jsou tyto dva typy druhů činností doplňkem velké části spolků, převýšily i procentuální zastoupení zájmových kroužků a činností v klubech.

Graf č. 6: Druhy volnočasových aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje

Jiné

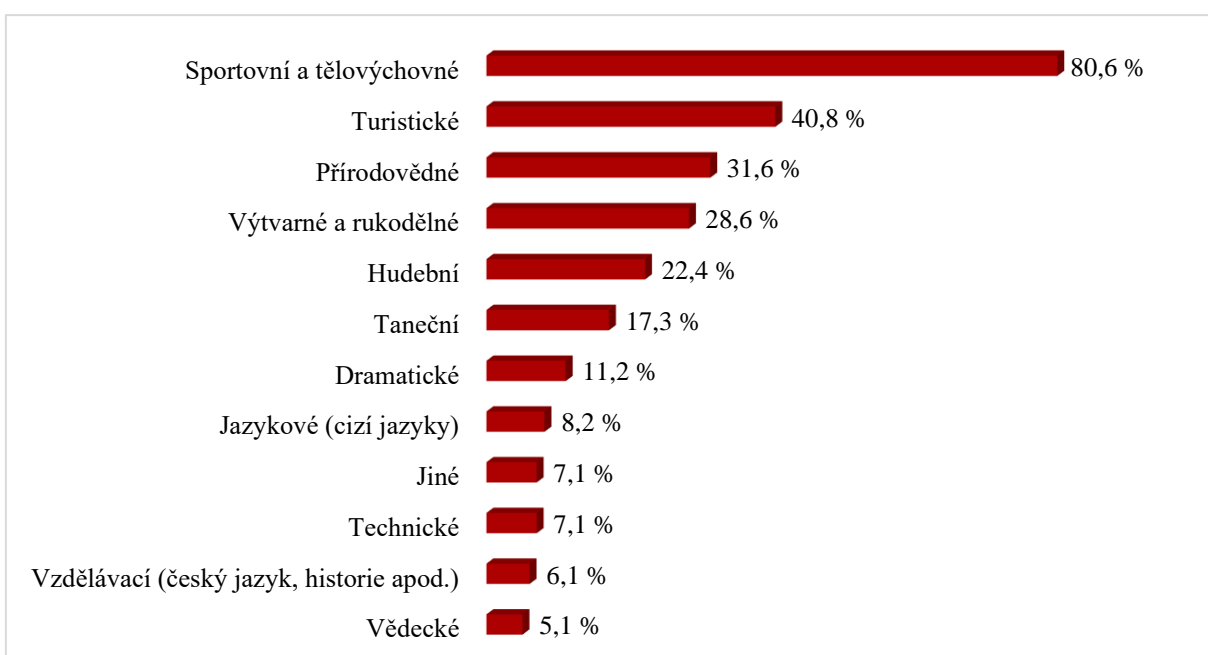
- Divadelní představení (2)
- Příměstské tábory (1)
- Vycházky pro členy, vícedenní akce (1)
- Turnaje, dětské dny (1)
- Činnost sportovních oddílů (1)
- Turistické a jiné akce pro členskou základnu (1)
- Turnaje (1)
- Závody (1)
- Sportovní oddíly (1)

Položka č. 2: *Jaké je zaměření Vámi nabízených aktivit?*

V položce druhé jsme se orientovali na zaměření zájmových aktivit, které vybrané organizace nabízejí. Největší zastoupení jsme shledali u sportovních a tělovýchovných činností, a to u 80,6 %. Druhou nejčastěji zvolenou aktivitou byly v zastoupení 40,8 % činnosti turistické.

Dále jsou nabízeny aktivity přírodovědné (31,6 %), výtvarné a rukodělné (28,6 %), hudební (22,4 %), taneční (17,3 %) a dramatické (11,2 %). V menším zastoupení jsou provozovány činnosti jazykové (8,2 %), technické (7,1 %), vzdělávací (6,1 %) a vědecké (5,1 %). Jinou možnost uvedlo 7,1 % respondentů, přičemž některé z odpovědí by se daly rovněž vybrat ze seznamu nabízených odpovědí.

V této položce jsme si potvrdili výsledky z prováděné analýzy, jelikož největší procento opět tvoří činnosti sportovní, tělovýchovné a turistické. Stejně tak po sečtení výtvarných, hudebních, tanečních a dramatických činností a zařazení do kategorie esteticko-výchovného zaměření jsou tyto aktivity na druhém místě. I přírodovědné zaujímají stejnou pozici.

Graf č. 7: Zaměření volnočasových aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje

Jiné

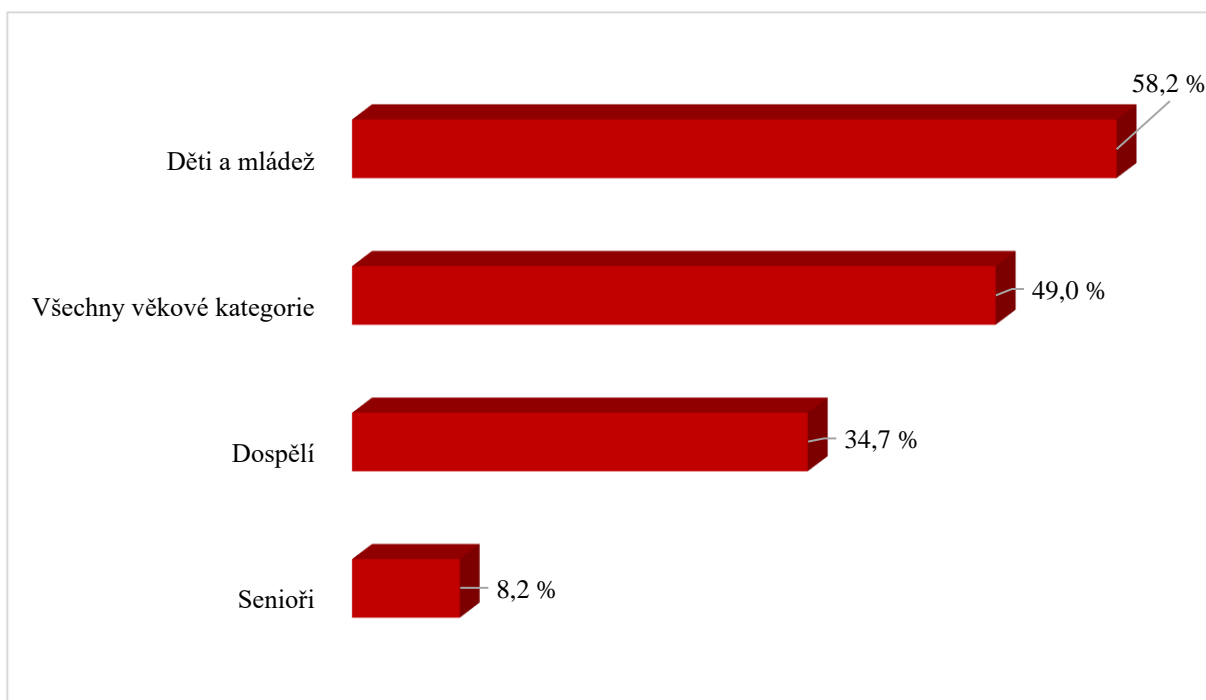
- Dopravní výchova (1)
- Herecká činnost v rámci ochotnického divadla (1)
- Myslivost (1)
- Výchovně-vzdělávací pro rodiče s dětmi (1)
- Vzdělávací aktivity pro rodiče s dětmi (1)
- Všestranné – viz výchovné programy Pionýra (1)

- Debatní (1)

Položka č. 3: *Jaká je cílová skupina Vašeho zařízení?*

Ve třetí položce jsme se dozvěděli, že aktivity vybraných spolků jsou v případě 58,2 % určeny pro děti a mládež. Pro všechny věkové kategorie provozuje činnost 49 % dotázaných, na dospělé se zaměřuje 34,7 % organizací a aktivity pro seniory poskytuje 8,2 % z nich. V této položce mohli respondenti zvolit více odpovědí, z důvodu možnosti zaznačení i dvou kategorií.

Velká část volnočasových aktivit je směřována především k dětem a mládeži, což vysvětluje tuto nejčtenější odpověď. Naopak příjemným zjištěním byla velká otevřenost spolků všem věkovým kategoriím, protože i my dospělí potřebujeme volnočasové vyžití a zapojení se do společnosti tímto způsobem. Dané zjištění naplňuje náš záměr se zaměřit na aktivity pro všechny možné věkové kategorie a tvrzení, že právě spolky jsou tím nejvhodnějším kandidátem v zaměření činností bez ohledu věku.

Graf č. 8: Cílové věkové skupiny vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 4: *Jaké konkrétní volnočasové aktivity nejvíce nabízíte ve Vašem zařízení?*

Čtvrtá položka dotazníku byla otevřená, tudíž mohli respondenti odpovídat svými slovy. Z důvodu různorodosti odpovědí a předchozího kategorizování jednotlivých činností jsme chtěli všechny zachovat, proto je v následujících tabulkách, které jsou rozděleny do kategorií

dle zaměření, uveden výčet téměř všech zmiňovaných činností. Pouze bezplatné kurzy programování, které jsou pracovně-technickou činností, a historické aktivity, řazené do společenskovedního zaměření, v tabulkách zařazeny nejsou, jelikož byly jedinou odpovědí svého druhu.

V tělovýchovných, sportovních a turistických činnostech byla naměřená opravdu pestrá paleta různých zaměření. Největší jsme četnost zaznamenali u různých druhů cvičení, turistiky, stolního tenisu a fotbalu, dále byl častý výskyt bojových sporů, cyklistiky, běhání, gymnastiky, volejbalu, tenisu, florbalu apod.

Tabulka č. 1: Tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti nejčastěji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje

Odpověď	Četnost
Sportovní kroužky	4
Sportovní	3
Fotbal	3
zdravotní cvičení turistiku v poznávací	1
Karate	1
kopaná, rozvoj pohybových dovedností	1
lyžování, cyklistika, turistika	1
Nohejbal	1
Orientační běh	1
Plavecké kurzy, vodní terapie	1
jízda na koni	1
běžecké závody a nezávodní běhy	1
cvičení: rodičů a dětí, předškolních dětí, žactvo do 15 let, gymnastiku děvčat, bojové umění, zdravotní cvičení pro ženy a seniory pro dospělé volejbal, malá kopaná, tenis, badminton a pro dospě	1
cvičení žen, ping-pong (dětí a dospělí), florbal (dětí)	1
dráhová a silniční cyklistika, BMX, MTB	1
FLB, Gymnastika, malá kopaná, tenis, nohejbal, badminton	1
Florbal, kopanou, volejbal, stolní tenis, tenis, běh	1
Házená, stolní tenis, volejbal, malá kopaná, triatlon, běh, cvičení	1
Fotbal, Nohejbal, Stolní tenis, cvičení, zápas	1
Horolezectví	1
Florbal.	1
Běh na lyžích, v průběhu roku běh, kolo, kolečkové brusle a lyže, koloběžka, běh s holemi, hry aj.	1
požární sport	1
sporty Judo, Aikido, Karate, SG, Stenis, Šerm, Badminton, Tenis, Volejbal, Cvičení žen, Cvičení rodičů a dětí, Gymnastická příprava	1
Stolní tenis	1
Tenis, fotbal, kolová, hokej, turistika	1

Turistiku	1
Turistické akce	1
vysoké lanové překážky, herní zónu pro děti	1
sport v oddílech	1
sportovní oddíl rychlostní kanoistiky	1
Společně tréninky a soustředění.	1
Sport – házená	1
sportovní aktivity pro členy - Dračí loď a kanoistika	1
sportovní aktivity - veslování především děti, mládež, bývalí veslaři i dospělí noví zájemci o veslování a sportování na veslařském trenažeru	1
Sportovní a telovýchvné	1
Sportovní činnost v klubech	1
sportovní gymnastika	1
sportovní kroužky a příměstské tábory	1
Turistické pochody, fotbalové turnaje dětí a mládeže	1
tréninková činnost v 11 sportovních oddílech	1

V tabulce č. 2 můžeme nahlédnout na činnosti víceúčelově zaměřených spolků, které nabízí různorodě zaměřené aktivity. Patří zde například skauting, který je sám o sobě všestranný, dále jsou to různé činnosti, dříve již začleněné do kategorií, ve společném provázání v jedné organizaci.

Tabulka č. 2: Víceúčelově zaměřené zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje

Odpověď	Četnost
Skauting	3
kluby pro rodiče s dětmi 0-3 roky, kroužky pro děti -angličtina,vaření, pečení,joga, balancní cvičení, tvoreni pro deti bez rodicu,...	1
kolektivní pobyt nejen v přírodě	1
Kroužky	1
Kroužky -keramika, počítačový kroužek, šachový kroužek, dramatický kroužek a mnoho dalších	1
Kroužky pro rodiče s dětmi nebo děti samotné	1
kurzy pro rodiče s dětmi do 4 let	1
letní tábory	1
Moderní tanec, rychlostní kanoistiku, divadelní kroužek, stolní tenis, badminton	1
nerozumím - pravidelnou oddílovou činnost	1
oddíly - cvičení dětí nejmenších, cvičení žactva, stolní tenis pro děti, muže a ženy, taneční oddíl pro ženy, kung-fu pro děti, plážový volejbal pro veřejnost, workoutové hřiště pro veřejnost, kulturní akce pořádané pro veřejnost	1
Letní tábor pro děti a mládež	1
hudební program pro děti, jednorázové vzdělávací besedy	1

Dětský letní tábor v přírodě	1
Fotbal, atletika, plavání, házená, florbal, basketbal, hudební produkce, výstavy	1
Gymnastiku, atletiku, badminton, stolní tenis, keramika a tvoření pro děti.	1
Herna	1
Pobyt v přírodě, vzdělávání, všestranný rozvoj	1
Studijní kresba a malba, keramika, tvůrčí fotografie, grafický design, florbal, tanec, badminton, přírodověda, programování, ...	1
táborové pobyty týdenní a čtrnáctidenní, víkendové akce různého zaměření	1
Tábory	1
Tábory pro žactvo, pro rodiče a děti. Pravidelné cvičení pro všechny věkové kategorie	1
taneční kurzy, taneční lekce, workshopy, semináře, tábory	1
Všestrannost	1
Pravidelné schůzky na týdenní bázi, kde si děti společně hrají, vzdělávají se a duchovně rozvíjejí. Podobně pak pořádáme dílny, kde jde o rukodělnou činnost.	1
pravidelné schůzky, výpravy, víkendovky, tábory	1
přírodovědné, sportovní	1
Různé druhy zájmových kroužků	1
Různé kroužky	1
Skautské schůzky, tábory	1
snaha o všestrannost	1
animační programy, tématické veřejné akce, příměstské tábory, kroužky	1

V tabulce č. 3 je uveden výčet esteticko-výchovných činností, které jsou zde rovnoměrně rozložené na hudební, dramatické i výtvarné.

Tabulka č. 3: Esteticko-výchovné zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje

Odpověď	Četnost
Kurzy street dance	1
literárně-dramatické dílny	1
Ochotnickou hereckou činnost.	1
Capoeira	1
Divadelní činnosti	1
taneční průprava	1
Výtvarka	1
Výtvarné	1

Přírodovědné činnosti zaznamenané ve výčtu odpovědí krásně reprezentují činnosti přírodovědných spolků, které jsou převážně zaměřené na poznávání a ochranu přírody i pobyt v ní.

Tabulka č. 4: Přírodovědné zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje

Odpověď	Četnost
Přírodovědné	1
činnosti zaměřené na ochranu přírody a pobyt v přírodě	1
jednodenní vycházky do přírody	1
Vycházky do přírody	1
Pohyb v přírodě, pěší turistika	1
sportovní rybaření	1

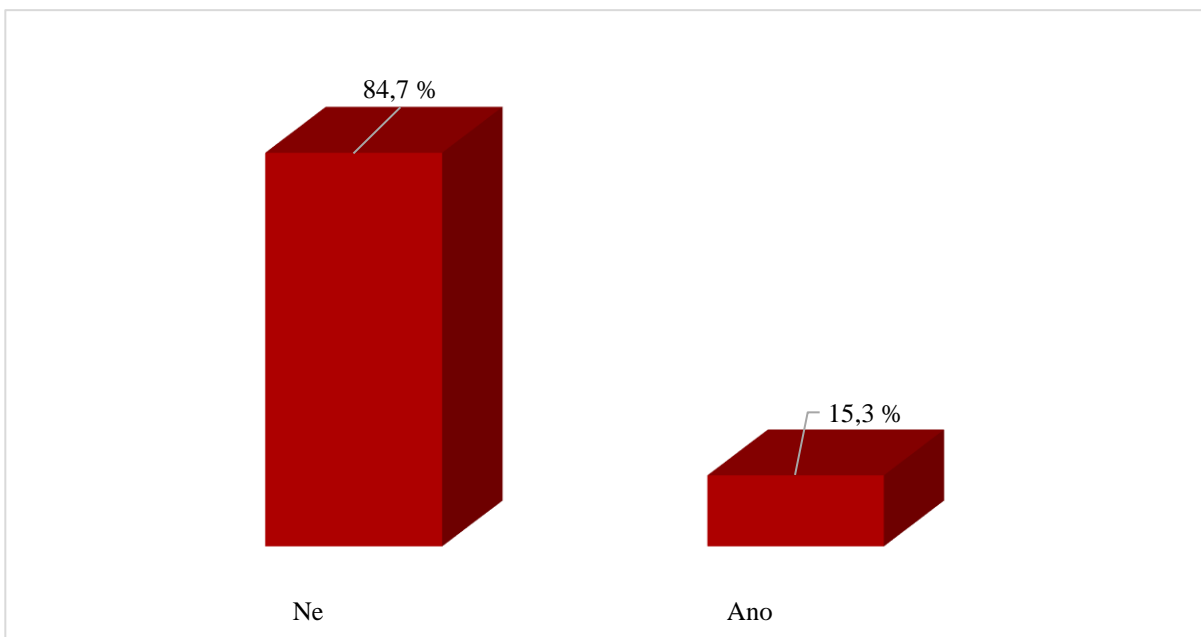
Položka č. 5: *Jaký je celkový počet Vámi nabízených aktivit?*

Tato položka byla zvolena jako otevřená z důvodu usouzení, že nabídka činností jednotlivých spolků se v počtech aktivit může velice lišit, což se nám z výsledků šetření také potvrdilo. Rozsah činností v odpovědích se pohyboval od 1 nabízené činnosti až po 250, přičemž nejvíce z vybraných spolků nabízí 1 činnost (18,4 %), v tomto zastoupení nejspíš budou všestranné spolky působící v oddílech. Dále 10,2 % respondentů uvedlo 10 nabízených činností, 7 aktivit provozuje 8,2 % organizací a 7,1 % z dotazovaných uvedlo 3,5,6 a 12 činností. Další počty byly již v řádu jednotlivců a odpovědi se velice lišily, většina nabízených aktivit byla však méně než 25 druhů. Tabulka konkrétních odpovědí je uvedena v příloze č. 7.

K výzkumné otázce č. 3 „*Jaké činnosti poskytují vybrané organizace v online prostředí?*“ byly vázány dotazníkové položky č. 6–9.

Položka č. 6: *Nabízíte nějaké aktivity i v online prostředí?*

V rámci šesté položky nás zajímalo, zda vybrané organizace využívají i aktivity v online prostředí. Dozvěděli jsme se, že 84,7 % vybraných spolků online prostředí k provozování aktivit nevyužívá a 15,3 % z nich online aktivity nabízí.

Graf č. 9: Využívání online aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje

Položka č. 7: ***Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano“, vypište prosím, jaké aktivity v online prostředí nabízíte.***

Sedmá položka se vztahovala k předchozí otázce a byla určena pro respondenty, kteří nabízejí volnočasové aktivity v online prostředí. Zjistili jsme, že prostřednictvím online prostoru lze nabízet jak sportovní, tak i hudební, taneční, turistické, vzdělávací či tvořivé činnosti. Vybrané spolky nabízejí například online sportovní tréninky, cvičení či taneční lekce, pochody a výzvy, jazykovou výuku apod.

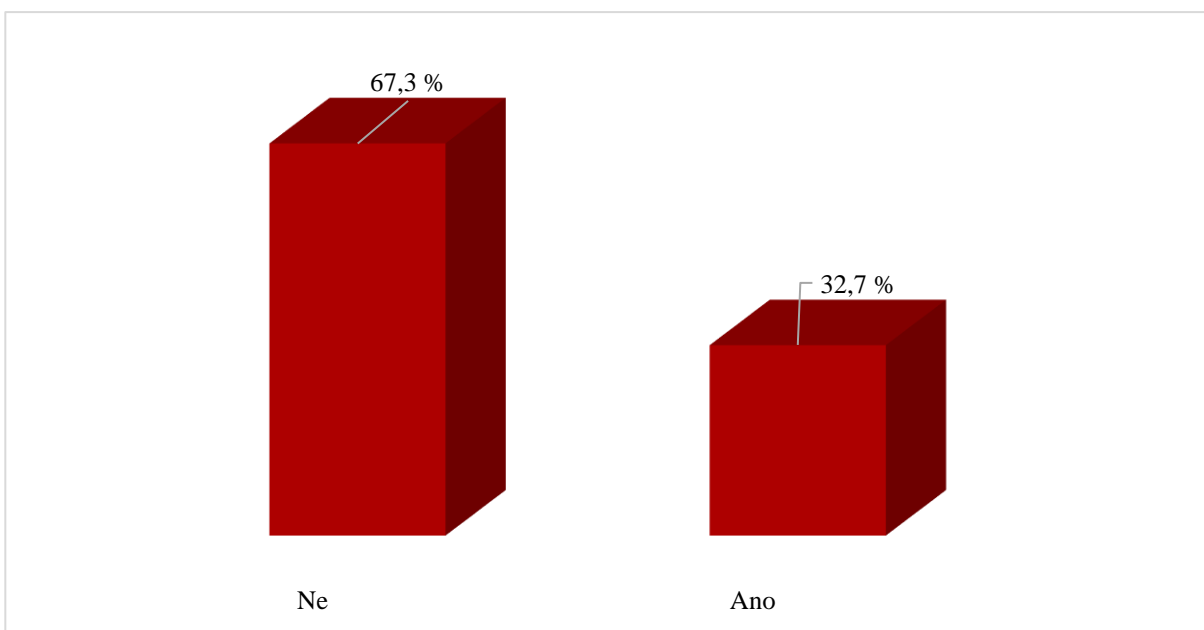
Tabulka č. 5: Nabízené aktivity v online prostředí vybranými spolky Olomouckého kraje

Odpořed'	Četnost
lekce tance	2
Atletiku, gymnastiku, volejbal, badminton, florbal, stolni tenis a tvořeni pro děti	1
Jízda na koni	1
Online pochody po česku a výzvy	1
online tréningy core cvičení	1
Youtube lekce pohybových aktivit (tabata, kruháč apod.)	1
Jazyková výuka	1
Přednášky, besedy, workshopy atd.	1
vzdelavani. Poradenstvi	1
hovory s vedoucími táborových pobytů	1

Motivační Fotoateliér, Konzultace fotografické tvorby	1
Texty písní, tutoriály hry na nástroje	1
Volnočasové	1
přes face děláme virtuální událost setkání když v tv davají nějaký náš projekt	1

Položka č. 8: *Je dle Vašeho názoru o aktivity v online prostředí ze stran účastníků zájem?*

V položce osmé jsme se dozvěděli, že dle 67,3 % vybraných spolků není o online volnočasové aktivity ze stran účastníků zájem. Zbýlých 32,7 % uvedlo, že podle jejich názoru o aktivity v online prostředí poptávka od zákazníků je, což je v poměru s možnostmi online aktivit v jednotlivých spolcích o 17,4 % více. Zde se můžeme domnívat, že i přes zájem účastníků o činnosti v online prostředí některé spolky bohužel nemají možnost vyhovět poptávce nebo se to neslučuje s hodnotami spolku.

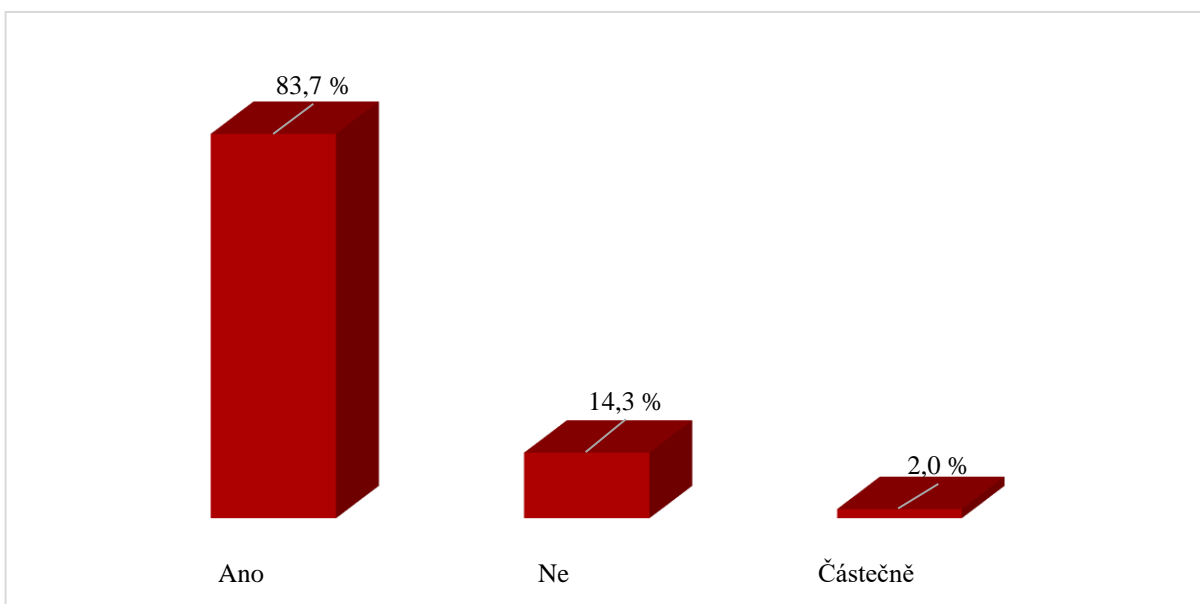
Graf č. 10: Zájem účastníků o online aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 9: *Byla Vaše nabídka ovlivněna pandemickým obdobím? Využívali jste v tuto dobu online aktivity, popřípadě inspirovala Vás tato situace k jejich využívání i do budoucna či nikoli?*

Zde nás zajímal osobní názor jednotlivých respondentů na využívání online prostředí během pandemického období a dopad této situace na celkovou činnost spolku. Z odpovědí vyplynulo, že u většiny vybraných spolků byla nabídka pandemickým obdobím ovlivněna, což uvedlo 83,7 % dotazovaných, někteří z nich uváděli pozitivní ovlivnění a inspiraci v online

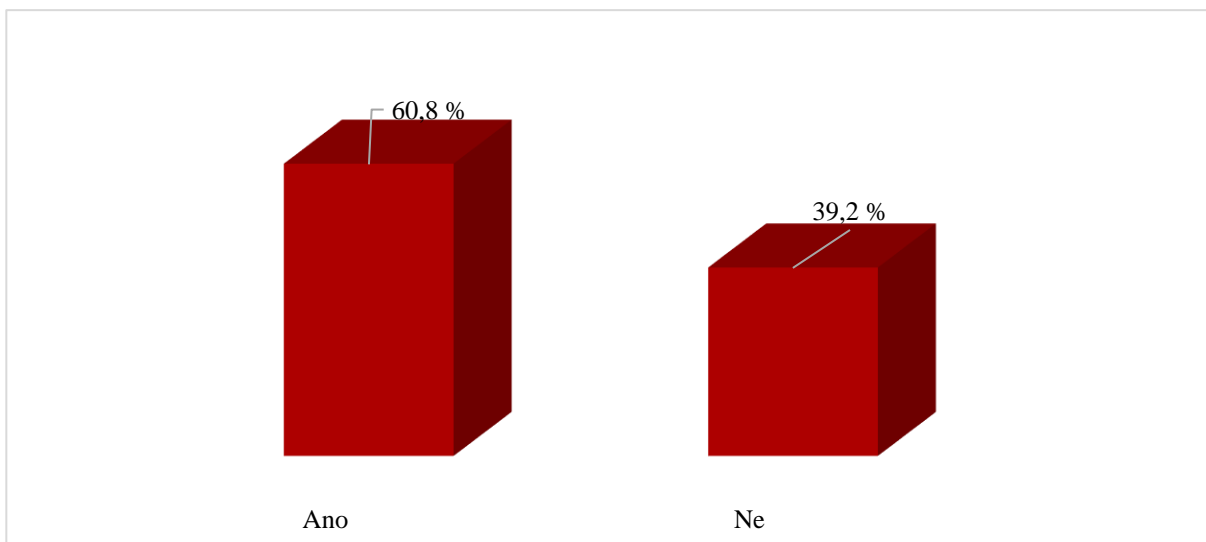
prostoru, značná část naopak zmiňovala pozastavení činnosti organizace, ztrátu účastníků či vynechání některých aktivit. 14,3 % respondentů napsalo, že ovlivnění nabídky nepocítili a zbylé 2 % jen částečně.

Tato otázka byla určena na doplnění a pochopení dané problematiky a možných změn u organizací v nabízení aktivit i v online prostředí. Právě ovlivněním pandemickou situací lze vysvětlit nynější nabídku online aktivit u některých ze spolků. Naopak u analytického šetření jsme zaznamenali opravdu velký zánik spolků v posledních letech, což mohla způsobit právě tato nelehká situace.

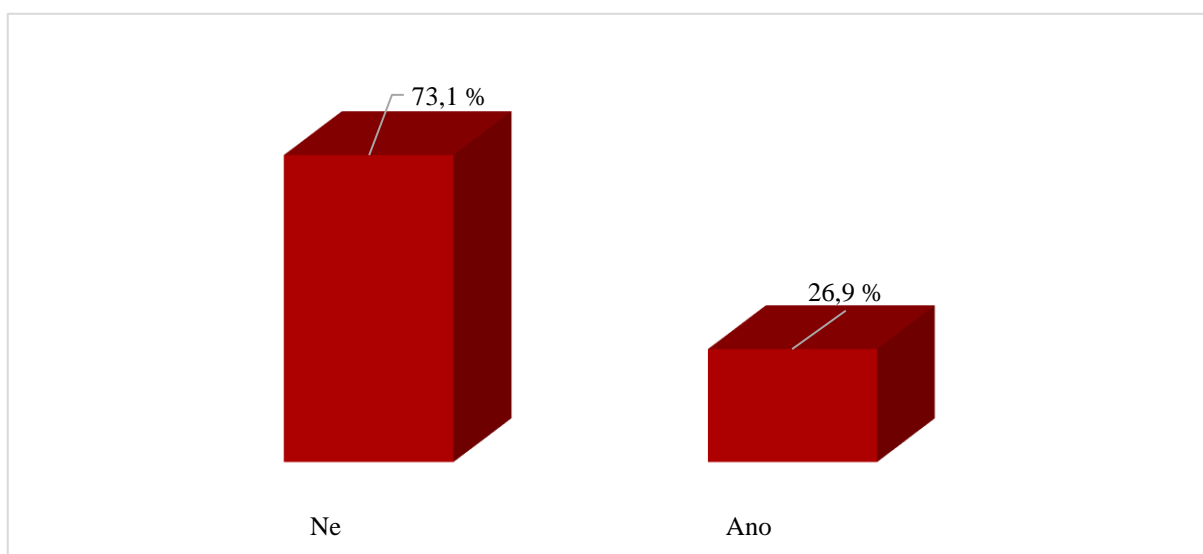
Graf č. 11: Dopad pandemického období na nabídku činností vybraných spolků Olomouckého kraje

Dále se 75 % respondentů vyjádřilo k využívání online aktivit v době pandemické, z nich 60,8 % uvedlo, že poskytovali volnočasové aktivity v online prostředí a 39,2 % sdělilo, že nikoli.

Graf č. 12: Využívání online aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje v pandemickém období

K otázce, zda respondenty inspirovalo pandemické období k využívání online formy aktivit do budoucna, poskytlo odpověď 26,5 % z dotázaných, přičemž 73,1 % z nich uvedlo, že se jim tyto činnosti neosvědčily a dále je již nevyužívají a 26,9 % se pandemickým obdobím inspirovalo a aktivity v online prostoru využívají i nadále. Hlavními důvody neosvědčení se online aktivit bylo nízké využívání nabídky a také celkový nezájem ze stran účastníků, což je pochopitelné, jelikož v tuto dobu se všechny možné činnosti přenesly do online prostředí a lidé svůj volný čas chtěli trávit mimo technologie.

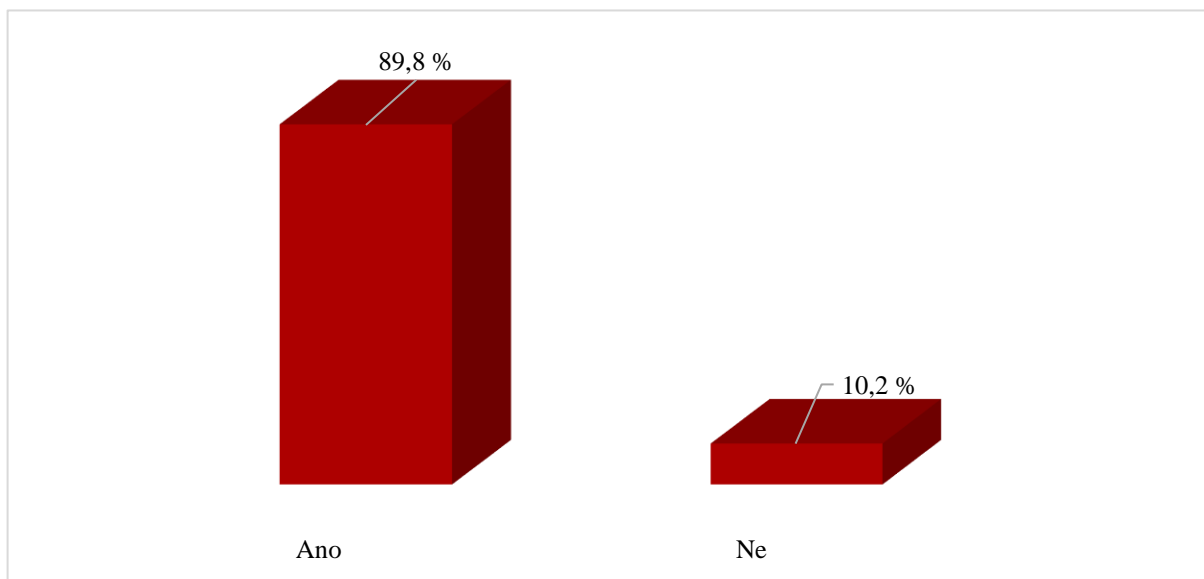

Graf č. 13: Inspirace v pandemickém období k využívání online volnočasových aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje

Výzkumnou otázku č. 4 „*Jaké způsoby propagace využívají vybraná zařízení?*“ jsme ověřovali prostřednictvím položek č. 10–13.

Položka č. 10: *Využíváte ke zviditelnění Vaší organizace a nabídky aktivit nějaký způsob propagace?*

V položce desáté jsme zaznamenali využívání propagace u 89,9 % z vybraných spolků. 10,2 % respondentů uvedlo, že žádný způsob propagace nevyužívá.

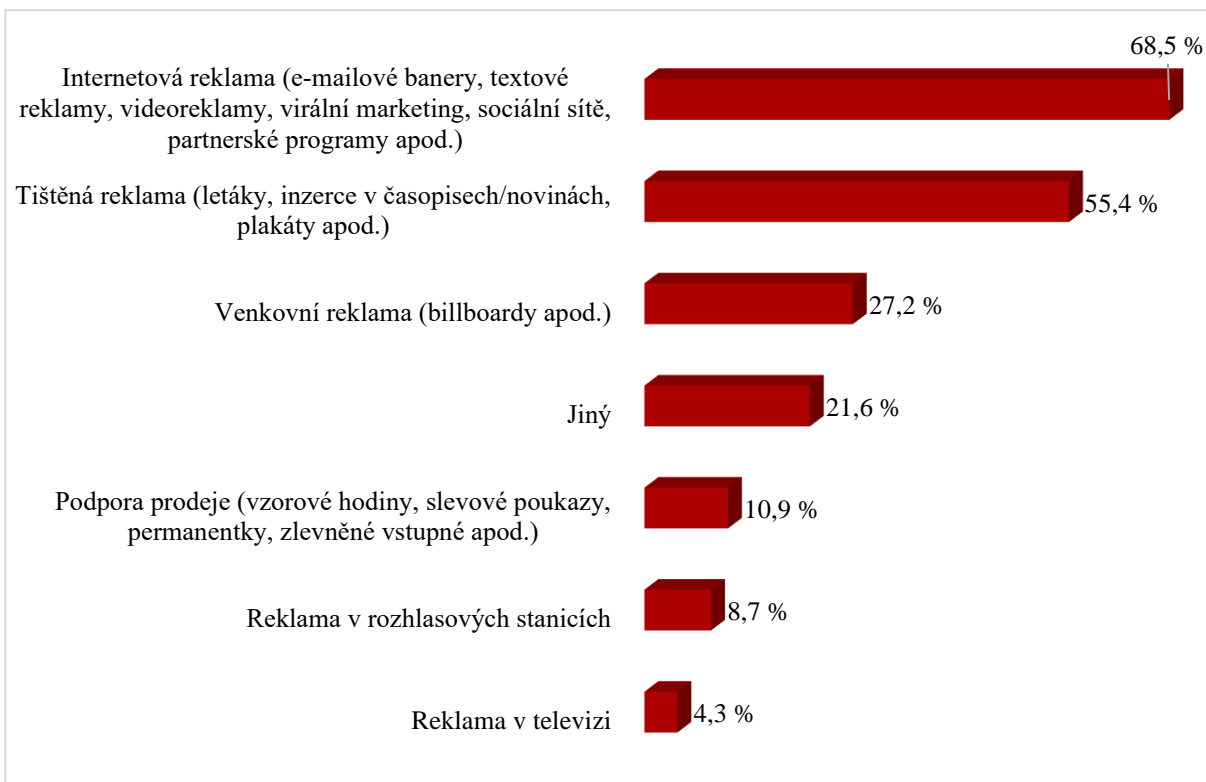

Graf č. 14: Využití propagace ke zviditelnění vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 11: *Jaký způsob propagace ve Vašem zařízení využíváte?*

Dalším předmětem našeho zájmu byly způsoby propagace, které vybrané organizace využívají. Na tuto otázku měli odpovídat pouze ti, kteří na předchozí otázku odpověděli „*Ano*“, což bylo 89,8 % z celkového počtu respondentů. 68,5 % z nich využívá internetovou reklamu, 55,4 % dotázaných propaguje své zařízení a činnosti prostřednictvím tištěné reklamy a venkovní reklamu používá 27,2 % vybraných organizací. 21,6 % respondentů zvolilo jiný způsob propagace, zde mimo způsoby propagace, které jsou zařaditelné do nabízených odpovědí, uváděli například osobní pozvání, nábory či pořádání akcí. Menší zastoupení měly propagace formou osobního prodeje (10,9 %), reklama v rozhlasových stanicích (8,7 %) a reklama v televizi (4,3 %).

Z výsledků vyplývá, že některé spolky propagační způsoby vzájemně kombinují, což může oslovit více potenciálních zákazníků. Právě například kombinace internetové a tištěné reklamy může zaručit informovanost mladší i starší populace.

Graf č. 15: Způsoby propagace využívané vybranými spolky Olomouckého kraje

Jiný

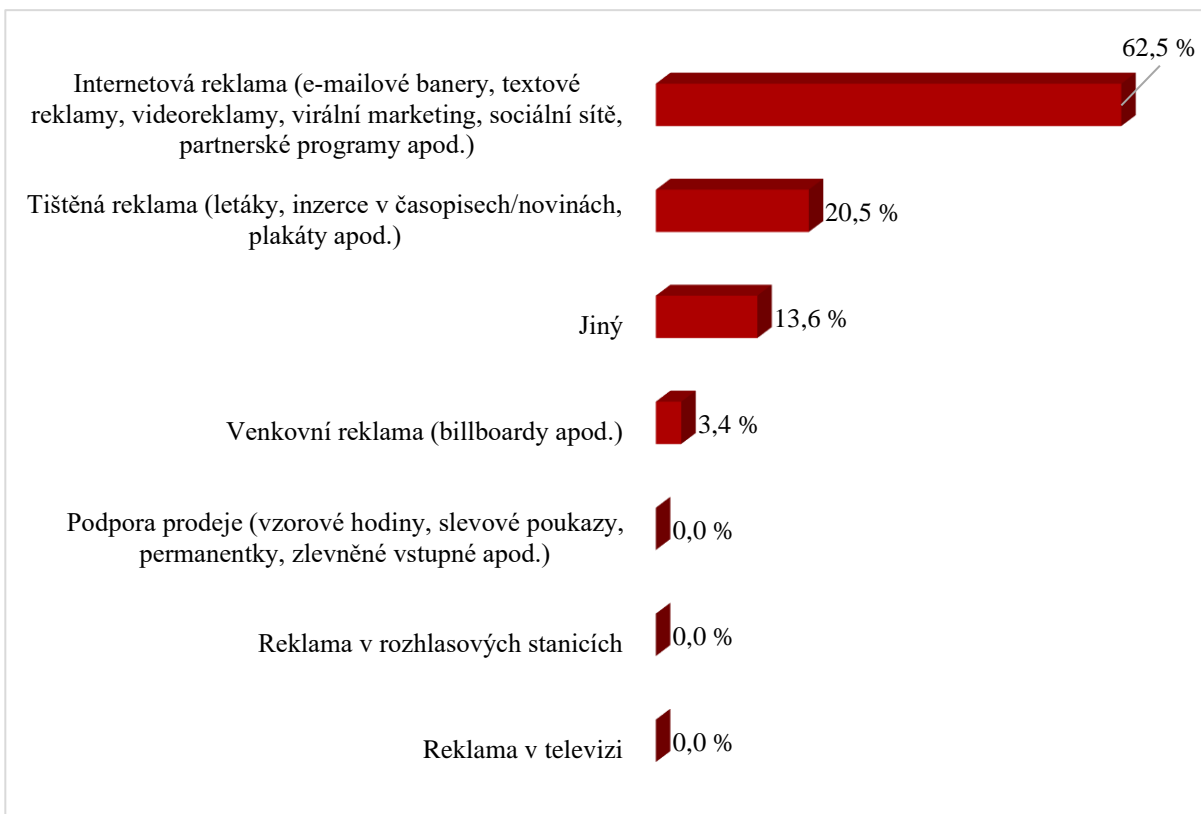
- webové aplikace ČOS a SmOI (1)
- webové stránky (1)
- Pořádání akcí (např. Dětský den), náborové akce ve školách a školkách (1)
- informace v místním tisku (1)
- webové stránky, tištěné plakáty k námi pořádaným závodům (1)
- www stránky (1)
- Náš divadelní spolek má svou dlouholetou tradici. Každá hra je avizována plakáty a sdělením v místním tisku (1)
- Obecní rozhlas, místní zpravodaj, web, fb (1)
- jen osobní pozvání, e-mail známým, letáček na dveřích (1)
- internetové stránky, sociální sítě (1)
- místní rozhlas (1)

- Využíváme i FB (1)
- osobní pozvání (1)
- Vedení facebookového profilu (1)
- otevřené akce (1)
- Nástěnka, FB stránka, galerie, maily rodičům, články v místním časopisu (1)
- Prezentujeme se občas v místních rozhlasových stanicích, městský informační leták (1)
- Náborové akce, osobní doporučení (1)
- Pouze www (1)

Položka č. 12: *Jaký z uvedených způsobů propagace využíváte nejvíce?*

Ve dvanácté položce jsme se dotazovali respondentů, jaký z uvedených způsobů využívají nejvíce. Dle zjištěných dat vybrané spolky nejčastěji propagují své zařízení prostřednictvím internetové reklamy (62,5 %). V 20,5 % případů byla zaznamenána propagace tištěnou reklamou. 13,6 % dotazovaných uvedlo jiný způsob, a to především přes sociální sítě a webové stránky organizací, dále také respondenti uváděli otevřené akce a osobní doporučení. V nejmenším zastoupení se vyskytovala venkovní reklama (3,4 %) a další z nabízených odpovědí nezvolil nikdo z dotazovaných.

Dle naměřených údajů více než polovina dotázaných zvolila nejčastější využívání internetové reklamy, což ukazuje, že mnoho vybraných spolků reaguje na společenské změny v posledních desetiletích. Prudký společenský rozvoj jistě přinesl největší změny v podobě moderních technologií, které ovlivnili i propagační způsoby. Velká část populace tráví na internetu mnoho času, proto je internetová propagace velice aktuální. Naopak tištěná reklama je vhodná pro generace či skupiny obyvatel, které k internetu nemají přístup nebo jej nechtějí využívat. Lze tedy konstatovat, že propagační způsoby se také dále odvíjí od skupiny, na kterou organizace cílí.

Graf č. 16: Nejvíce využívané způsoby propagace vybraných spolků Olomouckého kraje

Jiný

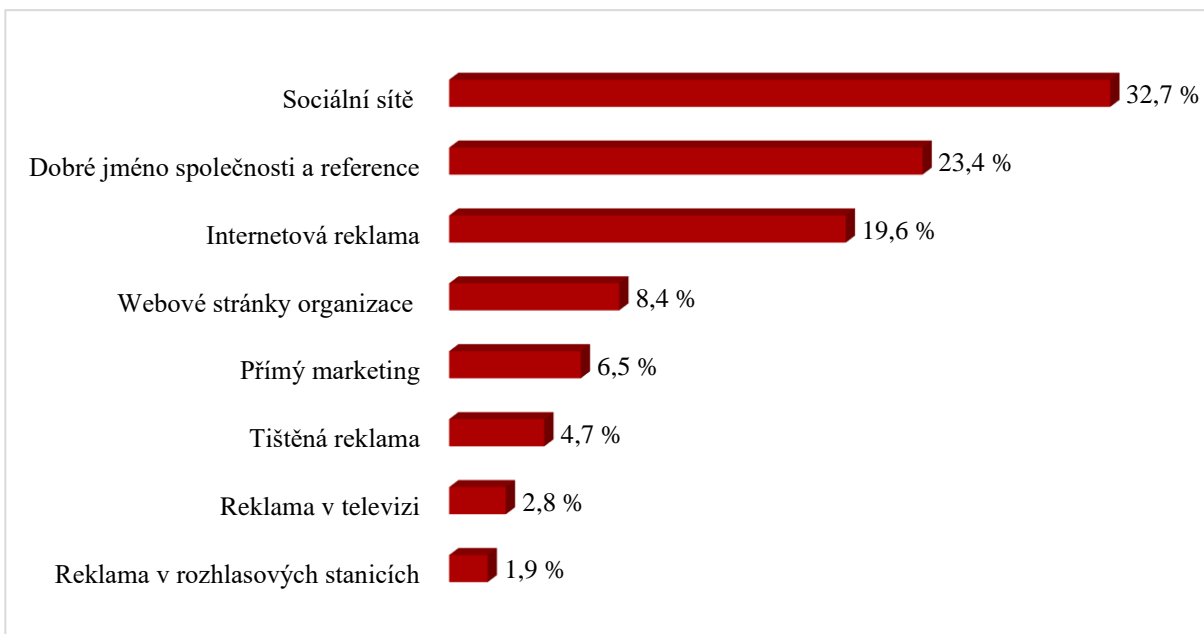
- webové stránky (1)
- informace v místním tisku a na internetu (1)
- web (1)
- FB a web (1)
- internetové stránky, sociální sítě (1)
- Na našich FB stránkách (1)
- Nevyužíváme placenou reklamu. Není třeba (1)
- otevřené akce (1)
- FB + web prezentace (1)
- Facebook (1)
- Osobní doporučení (členi si dovedou kamarády) (1)

- www a dobrá práce s dětmi se propaguje sama (1)

Položka č. 13: *Jaký způsob propagace je dle Vašeho názoru neúčinnější? Prosím vysvětlete proč.*

V této položce měli respondenti možnost vlastního vyjádření k problematice propagace, my jsme dané odpovědi rozřadili do kategorií a graficky zaznamenali. Nejvyšší četnost je zastoupena v kategorii sociálních sítí (32,7 %), tam spadá Facebook a Instagram. Dotazovaní jako výhody propagace prostřednictvím sociálních sítí nejvíce uváděli nalákání velkého počtu zájemců, jelikož tam tráví čas velká část populace, dalším uváděným pozitivem byl levný způsob reklamy či názornost. Z naměřených dat jsme dále zjistili, že 23,4 % vybraných spolků považuje za neúčinnější dobré jméno společnosti a s tím spojené reference od účastníků, což zahrnuje i dobrou práci, tudíž přímý kontakt se společností. Tento poznatek významně doplnil naše nabízené odpovědi v předchozích položkách, jelikož právě dobrá práce a dobré jméno je snad nejlepší reklamou organizací. To vystihuje i jedna odpověď od respondenta, že „*dobrá práce se propaguje sama*“. Při zamyšlení nad dobrou propagací je logické, že pokud reklama zařízení bude na vysoké úrovni, ale práce nebude kvalitní, nemůže to fungovat. I proto je velmi důležité propojovat různé propagační postupy pro co nejlepší výsledky.

19,6 % respondentů určilo jako neúčinnější internetovou reklamu, jako důvod většinou zmiňovali oslovení velkého množství potenciálních zájemců. Propagaci skrze webové stránky organizace uvedlo 8,4 % dotazovaných, odůvodnění odpovědi v tomto případě nikdo neuvedl. Dalším voleným efektivním způsobem byl přímý marketing (6,5 %), který zahrnuje osobní pozvání či kontaktování cílové skupiny prostřednictvím SMS a jako jeho pozitivum byla shledána především možnost oslovit osoby, které projeví o činnosti zájem. Jako neúčinnější způsob propagace zvolilo 4,7 % dotazovaných tištěnou reklamu, 2,8 % reklamu v televizi a 1,9 % reklamu v rozhlasových stanicích.

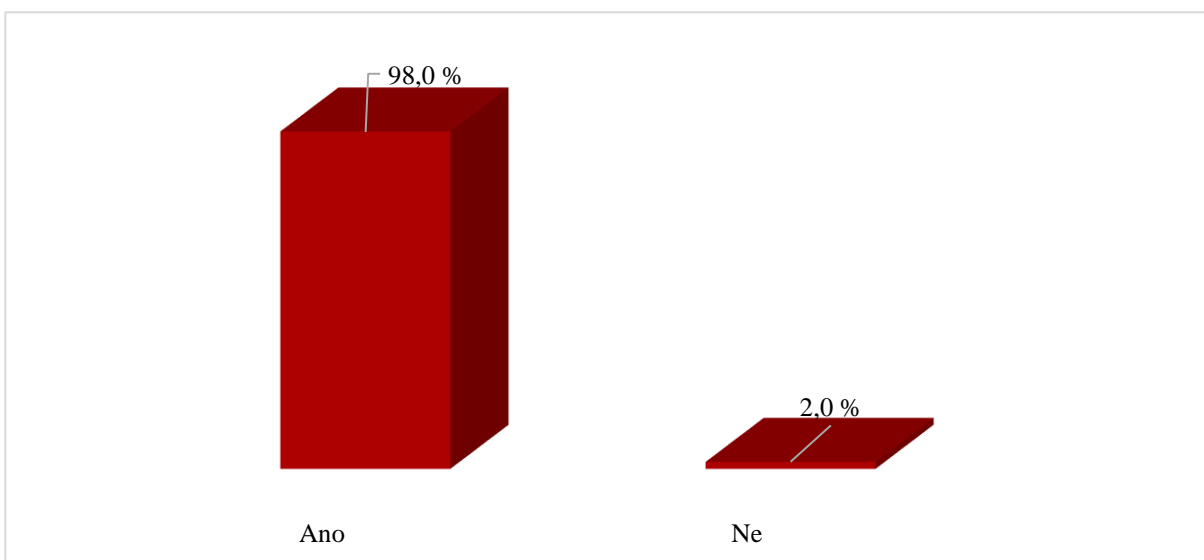

Graf č. 17: Nejúčinnější způsoby propagace dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Výzkumná otázka č. 5 „*Jaká je dle vybraných zařízení poptávka po jimi nabízených službách?*“ byla zkoumána skrze položky dotazníku č. 14–17.

Položka č. 14: *Je dle Vašeho názoru o Vámi nabízené aktivity ze stran účastníků zájem?*

V položce č. 14 jsme zjišťovali, zda je o nabízené aktivity vybraných spolků zájem. Příjemným zjištěním bylo, že naprostá většina odpověděla kladně. Celých 98 % dotázaných totiž uvedlo, že dle jejich názoru je o nabízené činnosti zájem a pouze 2 % z nich si myslí, že nikoli.

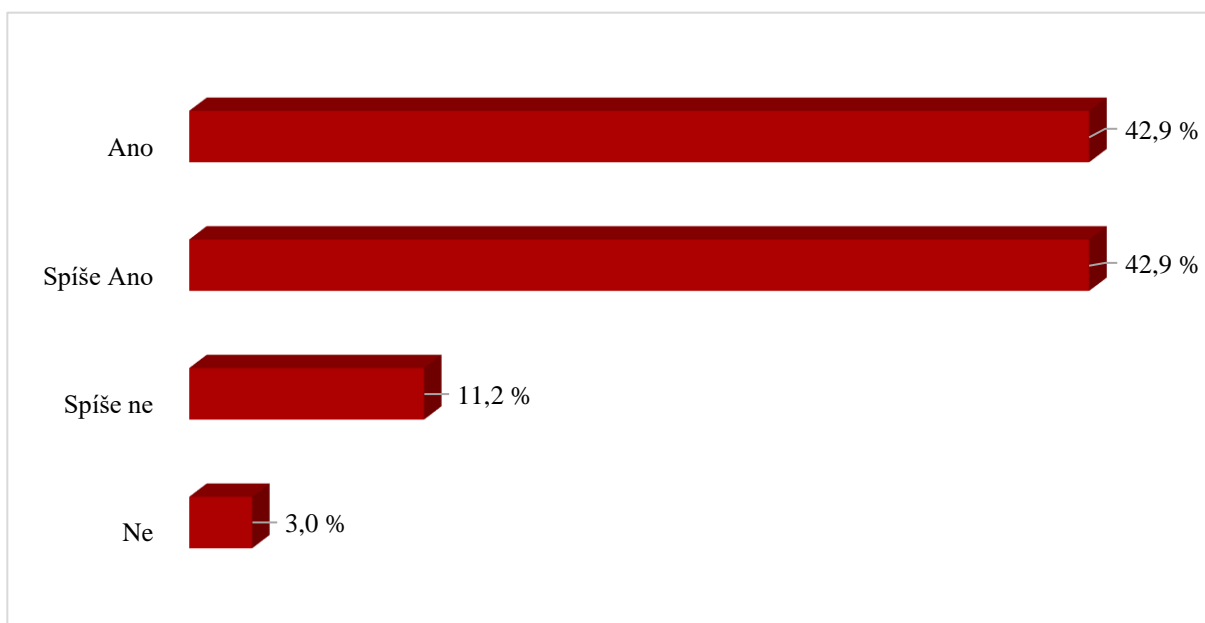

Graf č. 18: Zájem účastníků o nabízené aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 15: Jsou kapacity Vámi nabízených aktivit naplněné?

V návaznosti na předchozí položku jsme položili otázku, zda jsou kapacity nabízených aktivit vybraných organizací naplněné. Ze zjištěných dat vyplývá, že o naplnění provozovaných aktivit nemá většina organizací nouzi, jelikož 42,9 % z nich odpovědělo na uvedenou otázku „Ano“ a stejné procento „Spíše ano“. 11,2 % dotazovaných uvedlo, že jejich kapacity činností jsou spíše nezaplňené a 3,1 % zařízení nemá kapacity vůbec naplněné.

Ze zaznamenaných dat v položkách č. 14 a č. 15 lze usoudit, že u většiny spolků poptávka odpovídá i nabídce, přičemž jedním z důvodů může být správně zvolený způsob propagace organizací, dobrá práce a s tím i spojená spokojenost účastníků. V ostatních případech je na místě se zamyslet nad možnými nedostatky či důvody, proč není o nabízené služby zájem, proto budou v závěru práce uvedena i doporučení zaměřené na zlepšení poptávky.

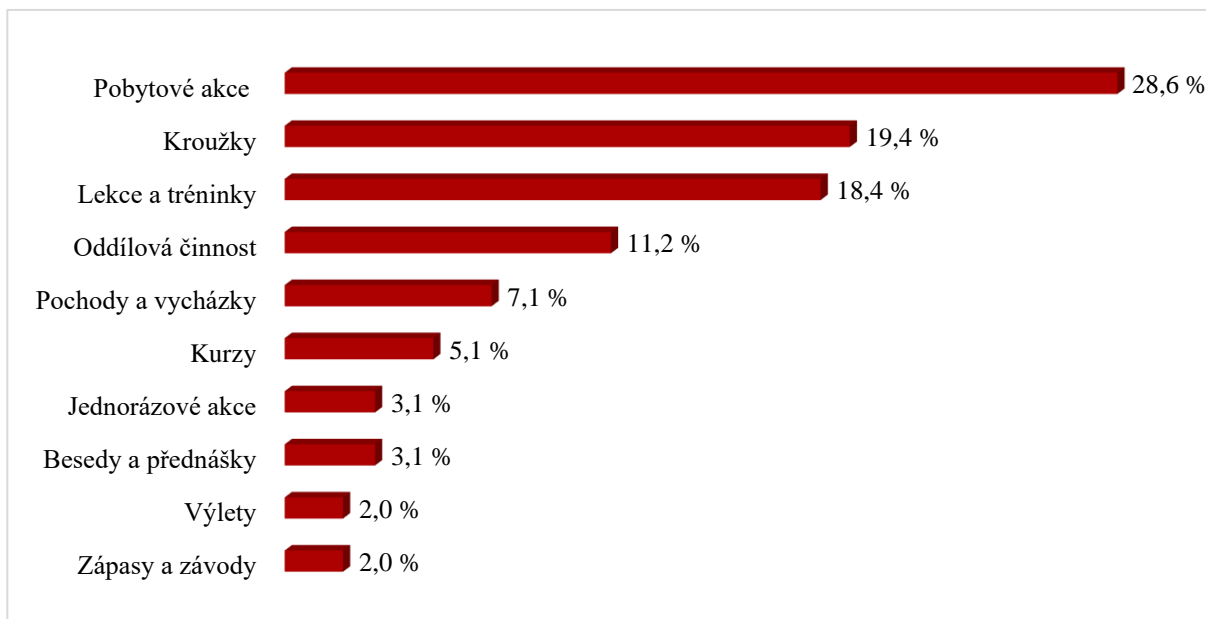

Graf č. 19: Zaplnění kapacit nabízených aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 16: O jaké druhy Vámi nabízených aktivit (tábory, kroužky, přednášky apod.) je dle Vašeho názoru největší zájem?

Předmětem zájmu položky č. 16 bylo zjistit, o jaké druhy aktivit je z pohledu dotazovaných největší zájem. Nejpočetněji zvoleným druhem aktivit byly pobytové akce (28,6 %), a to především tábory a v malém zastoupení i soustředění. Dle 19,4 % respondentů je největší zájem o kroužky a 18,4 % z nich uvedlo lekce a tréninky. Oddílovou činnost považuje za nejžádanější 11,2 % dotazovaných a pochody či vycházky 7,1 %. Dalšími uvedenými druhy

aktivit jsou kurzy (5,1 %), jednorázové akce (3,1 %), besedy a přednášky (3,1 %) a v zastoupení 2 % byly voleny výlety i zápasy a závody.

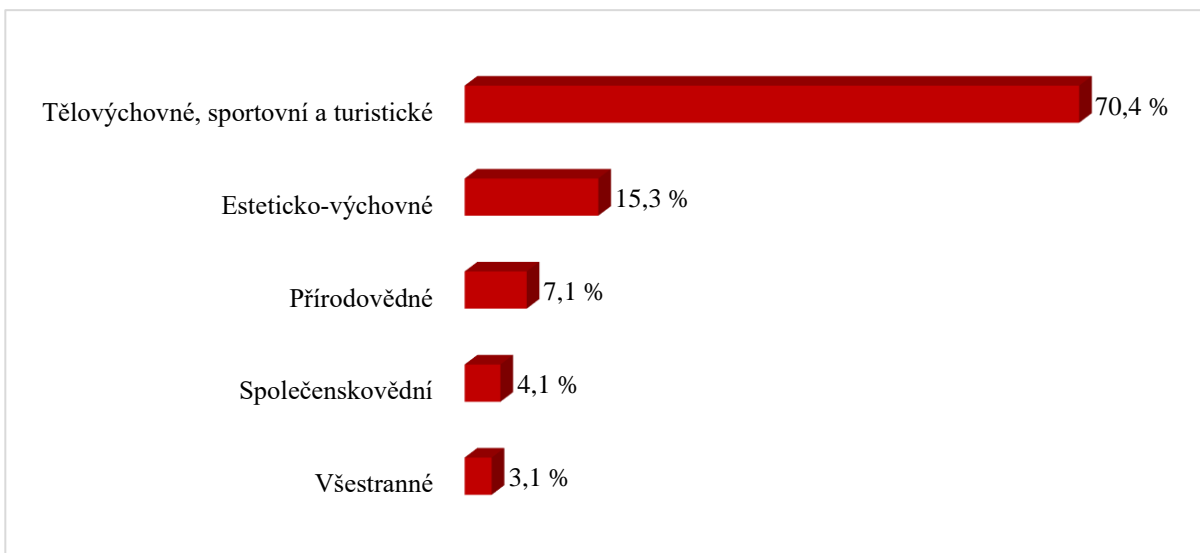

Graf č. 20: Nejoblíbenější druhy aktivit u účastníků dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 17: ***O jaké zaměření Vámi nabízených aktivit (sportovní, výtvarné, přírodovědné apod.) je dle Vašeho názoru největší zájem?***

V rámci položky č. 17 jsme se zabývali zaměřením nabízených činností u vybraných spolků. Z otevřených odpovědí jsme vytvořili kategorie, do kterých jsme jednotlivé činnosti zařadili. Největší zastoupení měly činnosti tělovýchovné, sportovní a turistické (70,4 %), přičemž nejvíce se vykytovaly činnosti sportovní. 15,3 % respondentů uvedlo, že nejoblíbenějšími činnostmi jsou esteticko-výchovné, které zahrnují taneční, výtvarné, hudební a divadelní aktivity. Dále respondenti volili zaměření přírodovědné (7,1 %), společenskovední (4,1 %) a všestranné (3,1 %).

I u této položky získaly největší zastoupení tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti, které jsou nejpočetnější skupinou v nabízených aktivitách. Ze získaných dat lze vyhodnotit, že nabídka takto zaměřených činností se shoduje i s poptávkou po nich.

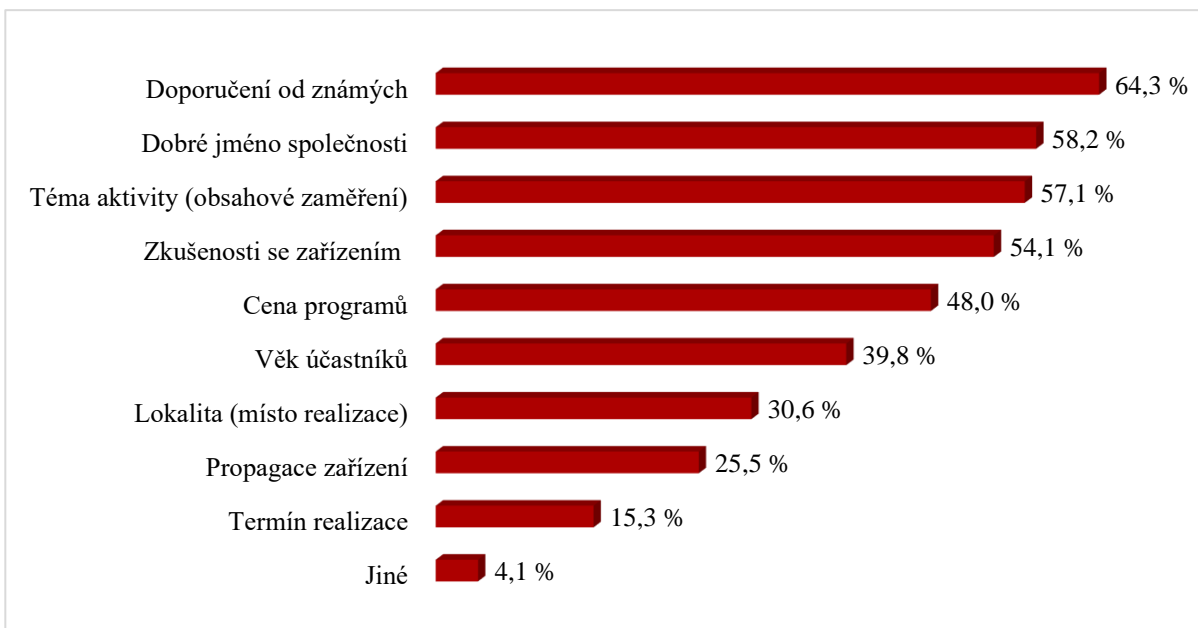
Graf č. 21: Nejoblíbenější zaměření aktivit u účastníků dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Ke zodpovězení výzkumné otázky č. 6 „*Jaké faktory dle vybraných zařízení ovlivňují zájem o volnočasové aktivity?*“ jsme vytyčili položky č. 18–21.

Položka č. 18: *Jaké faktory dle Vašeho názoru ovlivňují zájem účastníků o Vámi nabízené aktivity?*

Po zjišťování, o jaké činnosti je největší zájem, jsme se zaměřili na faktory, které dle respondentů ovlivňují poptávku volnočasových aktivit. Nejvíce respondentů si myslí, že zájem o činnosti je závislý na doporučení od známých (64,3 %). Doporučení také souvisí s dobrým jménem společnosti, což zvolilo jako důležitý faktor 58,2 % dotazovaných. 57,1 % zástupců vybraných spolků se ztotožnilo s tím, že zájem účastníků ovlivňuje téma aktivity a dalších 54,1 % se domnívá, že je významná zkušenost se zařízením. Jako další faktory zvolili respondenti cenu programů (48 %), věk účastníků (39,8 %), lokalitu (30,6 %), propagaci zařízení (25,5 %) a termín realizace (15,3 %). Jako jiné možnosti volili dotazovaní životní styl, počasí a pohlaví.

Nejčastěji volené odpovědi v této položce byly poměrně vyrovnané, z toho lze usoudit, že faktory ovlivňující zájem účastníku nejsou a ani nemohou být jednostranné a vzájemně se doplňují. Například dobré jméno společnosti a dobré zkušenosti s ní jsou základní předpoklady pro další doporučení organizace ostatním známým.

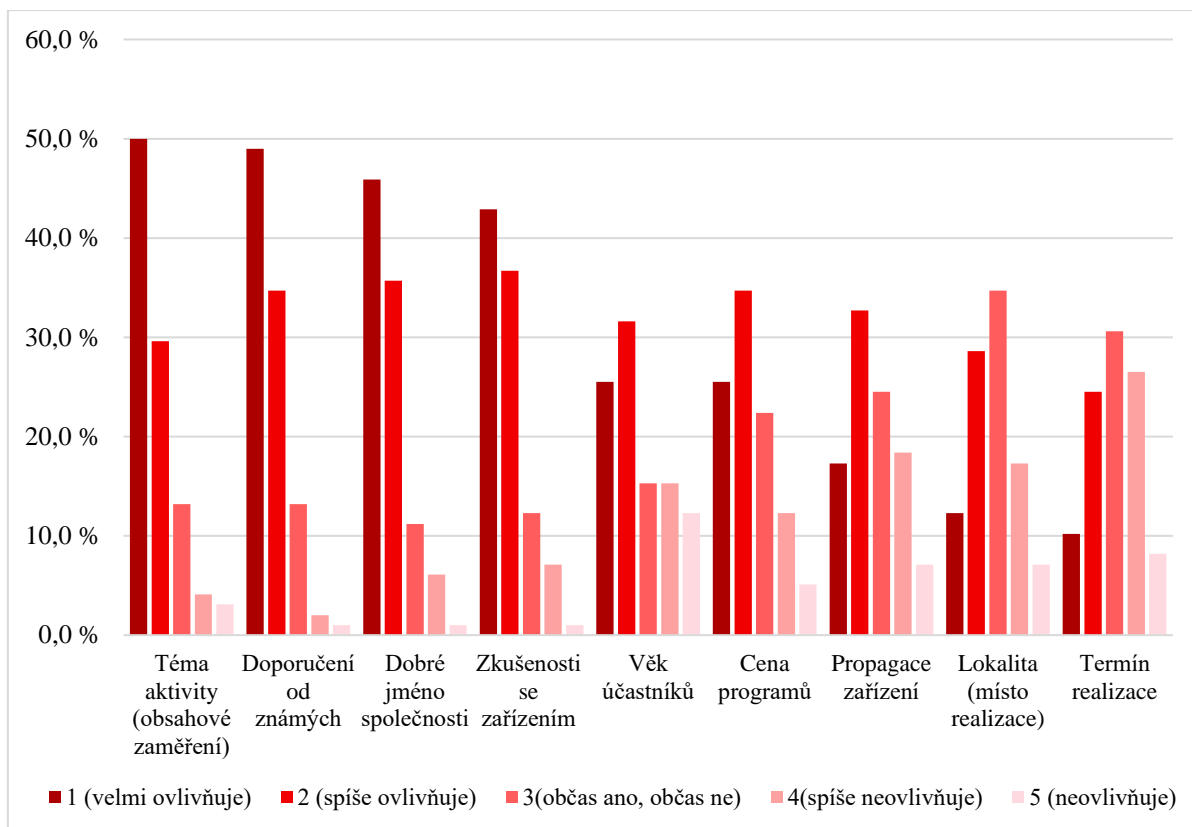
Graf č. 22: Faktory ovlivňující zájem účastníků o volnočasové aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Jiné

- Životní styl (1)
- Počasí v ten aktuální den (1)
- Počasí (1)
- Pohlaví (1)

Položka č. 19: *Uved'te prosím, jak moc ovlivňují zájem účastníků o volnočasové aktivity následující faktory.*

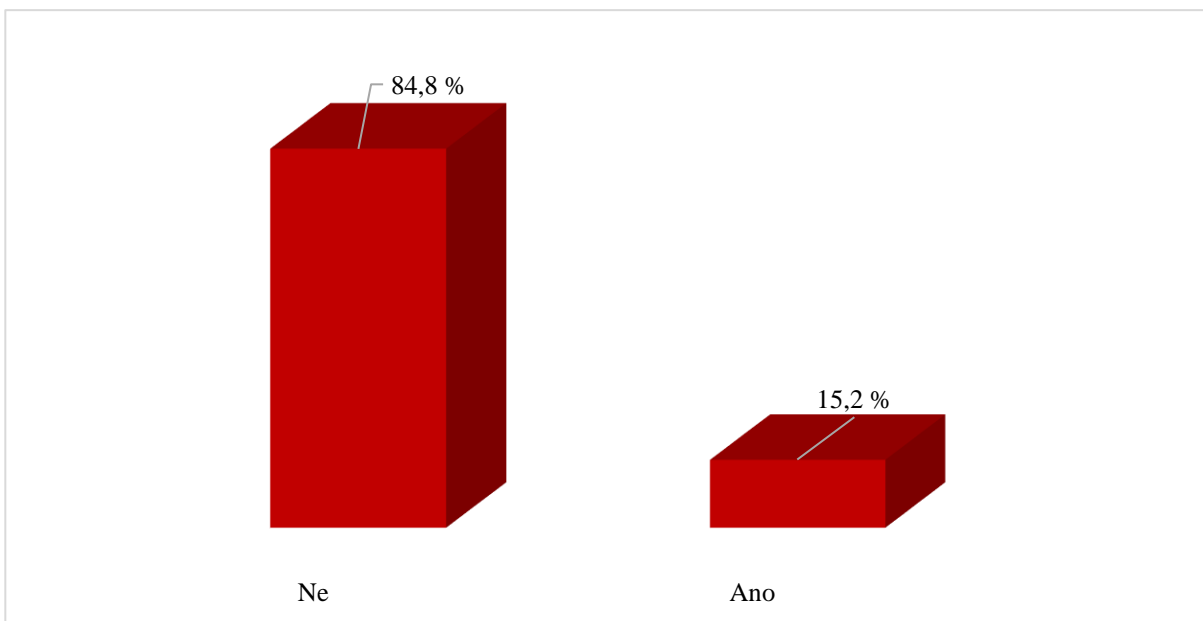
V návaznosti na předchozí otázku jsme se dotazovali respondentů, jak moc uvedené faktory ovlivňují zájem účastníků o volnočasové aktivity. Dle získaných údajů je patrné, že každý z nabízených faktorů hraje v rozhodování zájemců o aktivity nějakou roli. Dle dotazovaných poptávku po volnočasových činnostech nejvíce ovlivňuje téma aktivity, doporučení od známých a zkušenosti se zařízením. U všech těchto faktorů bylo zaznamenáno přibližně 80 % odpovědí, které se ztotožnily s jejich ovlivněním zájmů účastníků. Méně pak respondenti volili ovlivnění věkem účastníků, cenou programů a propagací zařízení, stále ale dle dotázaných zaujímají i tyto faktory důležité místo v rozhodování případných zájemců o aktivity. Nejmenší zastoupení představuje lokalita a termín realizace.

Graf č. 23: Míra ovlivnění poptávky po volnočasových aktivitách jednotlivými faktory dle vybraných spolků Olomouckého kraje

Položka č. 20: *Provádíte v rámci Vašeho zařízení průzkumy zaměřené na faktory, které ovlivňují zájem účastníků o volnočasové aktivity?*

V předposlední položce jsme dotazník doplnili otázkou, zda respondenti provádí průzkumy zaměřené na faktory ovlivňující zájem účastníků o volnočasové aktivity. 84,7 % dotázaných takové průzkumy neprovádí a 15,3 % odpovědělo, že dané výzkumy realizují.

Graf č. 24: Realizace průzkumů zaměřených na faktory ovlivňující zájem účastníků o nabízené aktivity vybranými spolky Olomouckého kraje

Položka č. 21: ***Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano“, uveďte prosím, jaké faktory Vám z průzkumů vychází jako stěžejní.***

Poslední položka doplnila předchozí otázku s cílem dozvědět se výsledky z prováděných výzkumů vybraných spolků. Nejčastěji se dle průzkumů vybraných organizací jedná o dobré jméno společnosti, dobré zkušenosti se zařízením a témata aktivit.

Poslední dvě otázky byly zvoleny převážně pro zajímavost a doplnění našeho výzkumného šetření i o poznatky z jiných výzkumů. Zjištěná data potvrzují důležitost dobré práce organizace i zaměření činností, což odpovídalo i velké procento respondentů v našem průzkumu.

Tabulka č. 6: Faktory ovlivňující poptávku po nabízených aktivitách, které byly získány skrze průzkumy vybraných spolků Olomouckého kraje

Odpo věď	Četnost
...ještě neznáme výsledky...	1
Cena	1
Kde se o klubu dozvěděli. A jak jsou jejich děti/rodiče spokojeni.	1
kvalita programů	1
Kvalita,cena	1

požadavek veřejnosti	1
spokojenost účastníků	1
Téma	1
Téma kroužku	1
Termín	1
V našem případě zájem o Montessori metodu výchovy dětí	1
zájem zákazníků	1
Zaměření	1
Zpětná vazba	1
způsob organizace, kolektiv	1

6 SHRNUTÍ A DISKUZE VYBRANÝCH VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

V předchozí kapitole jsme uvedli výsledky našeho výzkumného šetření skrze metody podrobné kvantitativní obsahové analýzy a dotazníku, jež jsme znázornili pomocí grafů a v některých případech výčtů i tabulek. Předmětem poslední kapitoly bude shrnutí údajů, které jsme během průzkumu získali, s ohledem na stanovené výzkumné otázky a položky dotazníku. Některá zjištěná data následně porovnáme s výsledky dosavadních výzkumů.

Shrnutí provedeme prostřednictvím stanovených výzkumných otázek, které jsou uvedeny v podkapitole 4.1:

Výzkumná otázka č. 1: ***Jaké nestátní neziskové organizace působící ve volném čase se nachází v Olomouckém kraji?***

Tato otázka byla zodpovězena v podkapitole 5.1, která interpretovala získaná data skrze kvantitativní obsahovou analýzu. V Olomouckém kraji jsme zaznamenali působnost 808 spolků, tento počet spolků jsme následně rozdělili do analytických kategorií dle jejich hlavní zájmové činnosti. Největší zastoupení v Olomouckém kraji jsme zaznamenali u organizací tělovýchovných, sportovních a turistických (65,9 %). Druhými nejčetněji nalezenými byly víceúčelové spolky (15,5 %). 9,8 % spolků má hlavní činnost orientovanou esteticko-výchovně. Další kategorií byly spolky zaměřené přírodovědně (5,8 %) a nejmenší zastoupení jsme naměřili u společenskovedních (1,9 %) a pracovní-technických zařízení (1,5 %). Ze zjištěných výsledků je zřejmé, že zájmové spolky jsou v Olomouckém kraji bohatě zastoupeny, přičemž nejvíce z nich je orientováno tělovýchovně, sportovně a turisticky. Což může být zapříčiněno mimo jiné tím, že Olomoucký kraj zpracovává pravidelně kvalitní plány rozvoje sportu. Plány na komplexní rozvoj volnočasových aktivit realizovány bohužel nejsou. Přitom by mohly i při aktuální různorodé a široké nabídce významně podpořit jak stávající, tak i nově vzniklé spolky. V rámci této výzkumné otázky jsme vytvořili přehledy volnočasových spolků, které jsou rozděleny dle jednotlivých okresů Olomouckého kraje a uvedeny v přílohách č. 1–5.

Výzkumná otázka č. 2: ***Jaké volnočasové aktivity nabízí vybraná zařízení?***

Druhá výzkumná otázka byla zkoumána skrze obě metody výzkumného šetření, a to jak pomocí analýzy, tak i položkami č. 1–5 v dotazníkovém šetření (viz podkapitoly 5.1 a 5.2).

Prostřednictvím analytického šetření jsme zaznamenali 1301 možných činností, které jsme stejně jako u výzkumné otázky č. 1 kategorizovali dle Pávkové a spol. (2002). Nejčtenější výskyt jsme zaregistrovali u tělovýchovných, sportovních a turistických činností, a to celých 69,1 % z celku. 13,8 % představovaly esteticko-výchovné činnosti, další místa zaujímaly činnosti přírodovědné (8,7 %) a společenskovední (7,3 %). Nejméně zastoupené byly aktivity pracovně-technické (1,1 %).

Obdobné zjištění přineslo i dotazníkové šetření, ve kterém respondenti také nejvíce uváděli tělovýchovné, sportovní (80,6 %) a turistické činnosti (40,8 %). Dále byly zaznamenány činnosti přírodovědné (31,6 %), výtvarné a rukodělné (28,6 %), hudební (22,4 %), taneční (17,3 %) a dramatické (11,2 %). V menším zastoupení byly aktivity jazykové (8,2 %), technické (7,1 %), vzdělávací (6,1 %) a vědecké (5,1 %). V dotazníku jsme se pro doplnění zajímali i o druhy činností, přičemž nejčteněji byly zvoleny jednorázové akce pro veřejnost (60,2 %). Dále více než polovina vybraných spolků nabízí pobytové akce (55,1 %), zájmové kroužky (52 %) a činnosti v klubech (51 %). V menším zastoupení jsou organizovány kurzy (25 %), přednášky (21,4 %) a exkurze (10,2 %). Jako jiné respondenti uvedly například divadelní představení, vycházky, turnaje či závody. Nabízené činnosti jsou velice různorodé a pestře orientované. Z obou metod výzkumného šetření vychází, že největší zastoupení v kraji mají tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti. Malé zastoupení jsme shledali u pracovně-technických činností, u kterých se nabízí nové možnosti a rozšíření, které nastíníme v závěru práce.

Výzkumná otázka č. 3: *Jaké činnosti poskytují vybrané organizace v online prostředí?*

Ke třetí výzkumné otázce byly stanoveny položky dotazníku č. 6–9 (viz podkapitola 5.2). Nejprve jsme se dozvěděli, že online aktivity nabízí 15,3 %. Následně dané procento uvedlo, že provozuje v online prostředí různé sportovní a pohybové činnosti, lekce tance, tvoření pro děti, online pochody po České republice, výzvy, jazykovou výuku, tutoriály hry na nástroje, setkání apod. Tudíž lze konstatovat, že z vybraných spolků nabízí činnosti v online prostředí sice malé procento, avšak nabízené aktivity jsou mnohostranně orientovány, a to jak tělovýchovně, sportovně a turisticky, tak i esteticko-výchovně a společenskovedně. Z výzkumného šetření vyplývá, že některé z nich k tomu inspirovala nepříznivá pandemická situace, ve které někdy setkávání nebylo možné.

Výzkumná otázka č. 4: *Jaké způsoby propagace využívají vybraná zařízení?*

Pro zodpovězení čtvrté výzkumné otázky byly určeny dotazníkové položky 10–13 (viz podkapitola 5.2). Propagaci využívá 89,8 % vybraných spolků, z nich 68,5 % propaguje své zařízení prostřednictvím internetové reklamy (ta byla také nejčastěji vybrána jako nejvíce využívaný způsob propagace). Dále 55,4 % respondentů zvolilo tištěnou reklamu. Menší zastoupení měla venkovní reklama (27,2 %), podpora prodeje (10,9 %), reklama v rozhlasových stanicích (8,7 %) a v televizi (4,3 %). Jako jiné způsoby propagace dotazovaní uváděli například pořádání akcí a náborových akcí nebo osobní pozvání, další zodpovězené jiné formy propagace by bylo možné zařadit do nabízených odpovědí. Vybrané spolky, které využívají nějaké způsoby propagace převážně volí internetovou a tištěnou reklamu, další formy používá méně než třetina. Z výsledků je ovšem zřetelné, že některé ze spolků různé způsoby propagace vzájemně propojují, což je v současné době více než potřebné, jelikož mladší generace tráví většinu času právě na internetu a starší občané jistě upřednostní tištěnou či jinou pro ně dostupnou možnost získání informací.

Výzkumná otázka č. 5: *Jaká je dle vybraných zařízení poptávka po jimi nabízených službách?*

Zkoumání čtvrté výzkumné otázky bylo realizováno prostřednictvím položek č. 14–17 (viz podkapitola 5.2), skrze které jsme nejdříve zjistili, že 98 % vybraných spolků se domnívá, že je o jejich nabízené aktivitě ze stran účastníků zájem. U otázky, zda jsou kapacity nabízených aktivit naplněné odpovědělo 42,9 % respondentů „Ano“ a stejné procento „Spíše ano“. 11,2 % dotazovaných poznamenalo, že jejich kapacity spíše zaplněné nejsou a dle 3,1 % vybraných zařízení vůbec. Z naměřených dat lze vyčíst, že poptávka u většiny vybraných spolků z velké části odpovídá i nabídce. Největší zájem jsme z naměřených dat zaznamenali o pobytové akci (28,6 %), kroužky (19,4 %), lekce a tréninky (18,4 %) a o tělovýchovné, sportovní a turistické zaměření (70,4 %). U spolků, které nemají naplněné kapacity by bylo vhodné uvážit změnu některých nenaplněných nabízených aktivit, případně provést průzkum mířený na účastníky i potenciální zájemce, a tím zjistit o čem je zájem. Dalším bodem ke zvážení je již zmiňovaná propagace. Důležité je se zaměřit na to, zda je propagace správně užita vzhledem k cílové skupině.

Výzkumná otázka č. 6: *Jaké faktory dle vybraných zařízení ovlivňují zájem o volnočasové aktivity?*

Poslední výzkumnou otázku jsme zodpověděli položkami dotazníku č. 18–21 (viz podkapitola 5.2). Nejvíce respondentů uvedlo, že zájem o činnosti je ovlivněn doporučením od známých (64,3 %). Doporučení také souvisí s dobrým jménem společnosti, což zvolilo jako důležitý faktor 58,2 % dotazovaných. Dalšími významnými faktory ovlivňujícími zájem potenciálních účastníků o činnosti vybraných spolků je téma aktivity (57,1 %) a zkušenost se zařízeními (54,1 %). Méně jak polovina respondentů zvolila cenu programů (48 %), věk účastníků (39,8 %), lokalitu (30,6 %), propagaci zařízení (25,5 %) a termín realizace (15,3 %). Jako jiné možnosti volili dotazovaní životní styl, počasí a pohlaví. Z naměřených dat lze vyčíst velkou vyrovnanost některých z faktorů ovlivňujících zájem o volnočasové aktivity, z čehož můžeme konstatovat, že jsou propojené a vzájemně se doplňují. Proto je důležité při realizaci volnočasových aktivit klást důraz na propojenost jednotlivých složek. Základem dobrého jména organizace je práce jednotlivých členů spolku, což souvisí i s motivací každého z nich. Když jsou zaměstnanci, organizátoři, vedoucí i dobrovolníci dobře motivováni a jejich myšlení je propojeno s cíli organizace, jsou také pozitivně naladěni a lépe působí i na účastníky. A pokud si účastník z akce odnáší příjemné pocity a dobré zkušenosti, je velká pravděpodobnost, že se zase vrátí nebo zařízení doporučí svému okolí.

Výzkumů podobných naší práci jsme nenalezli mnoho, avšak některé dílčí aspekty naměřených dat lze s vybranými z nich porovnat a vzájemně zhodnotit.

Největší četnost jsme naměřili u tělovýchovných, sportovních a turistických činností, přičemž jednoznačnou převahu měl míčový sport (30,4 %), který z více než 60 % zastupoval fotbal. Ve srovnání s prováděnou statistikou sportu roku 2019 odborem statistik rozvoje společnosti Českého statistického úřadu (dále ČSÚ), ve které je v části „*Organizované sportovní aktivity*“ uvedeno 20 vybraných sportů dle velikosti členské základny, můžeme zaznamenat, že nejrozšířenější sportovní aktivitou v České republice je fotbal, který dominoval i v našem výzkumném šetření. Druhým sportem s největší základnou je v Česku jezdectví, které jsme v Olomouckém kraji v tak velké míře nezaznamenali. Dále jsou ve statistice ČSÚ hojně zastoupeny oddíly volejbalu, stolního tenisu a tenisu, tyto druhy aktivit vyšly i z našich výsledků jako vysoce nabízené sporty (Odbor statistik rozvoje společnosti, 2021). Tudíž lze konstatovat, že se nabídka sportovních aktivit Olomouckého kraje převážně shoduje i s celorepublikovou nabídkou.

V analytickém šetření jsme zaznamenali, že prostřednictvím webových stránek funguje a své činnosti propaguje 82,5 % z celkového počtu vybraných organizací. V porovnání s výzkumem „*WEBOVÁ TRANSPARENTNOST ČESKÝCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ*“ (Bachmann, 2013), ve kterém je uvedeno, že webovou stránkou dostupnou veřejnosti disponuje 23,5 % vybraných občanských sdružení¹ (nyní již spolky), lze pozorovat výrazný nárůst online přístupnosti daných organizací. Což je pravděpodobně způsobeno reakcí na společenský vývoj v oblasti moderních technologií a zvyšující se potřebnost provázání působnosti organizací s online částí světa.

Výzkumnou otázku č. 4: „*Jaké způsoby propagace využívají vybraná zařízení?*“ můžeme srovnat s pohledem ze strany účastníků, který uvádí ve výsledcích z dotazníkového šetření bakalářské práce Dušková (2015). V otázce: „*Z jakého zdroje se nejčastěji o nabídce volnočasových aktivit dozvíte?*“ odpovědělo 57 % respondentů, že se o těchto aktivitách dozvídá z internetových zdrojů (webové stránky a sociální sítě) a 29 % uvedlo informování prostřednictvím přátel. Z těchto naměřených dat je zřejmé velké ovlivnění propagací prostřednictvím internetu. V našem průzkumu právě tento způsob uvedlo 68,5 % respondentů a zároveň byla internetová reklama vybrána u 62,5 % dotazovaných jako nejvíce využívaná forma. Můžeme tedy konstatovat, že internetová reklama je vhodně zvolená z důvodu, že velké množství potenciálních účastníků se s jejich nabídkou setká právě v online prostředí.

¹ Občanská sdružení se se změnou občanského zákoníku od roku 2014 automaticky transformovala na spolky (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit v Olomouckém kraji a skládala se ze třech kapitol teoretické části a třech kapitol praktické části. V úvodu byl stanoven hlavní cíl práce, který doplnily teoretické a praktické dílčí záměry. Teoretické dílčí cíle byly zaměřeny na vymezení důležitých témat, která se týkala zaměření diplomové práce. Dovolujeme si tvrdit, že tyto záměry byly naplněny skrze podrobné studium literatury a následné zpracování prvních třech kapitol teoretické části práce, přičemž první kapitola se věnovala komplexnímu vymezení volného času. Druhá kapitola byla zaměřena na pedagogiku volného času, ve které byly zahrnuty i volnočasové aktivity. V poslední kapitole teoretické části byla již uvedena zařízení poskytující volnočasové aktivity, a to především v neziskovém sektoru. Na což navázalo popsání nejznámějších spolků v Olomouckém kraji. V závěru kapitoly byly uvedeny zásadní body marketingu a propagace neziskových organizací.

Hlavním cílem diplomové práce bylo zanalyzovat aktuální stav nabídky a poptávky vybraných volnočasových zařízení v Olomouckém kraji. Pro splnění hlavního záměru byly stanoveny i praktické dílčí cíle a z nich vytvořeny výzkumné otázky, které jsme postupně naplnili skrze podrobnou kvantitativní obsahovou analýzu a dotazníkové šetření.

Dílčí praktický cíl č. 1: ***Zjistit, jaká volnočasová zařízení se v Olomouckém kraji nacházejí a jaké služby poskytují.***

Prostřednictvím analytického šetření jsme v kraji zaznamenali největší působnost volnočasových spolků, a to 808. Největší zastoupení bylo naměřeno u spolků, jejichž hlavním zaměřením je tělovýchovná, sportovní a turistická činnost (65,9 %). Nejčastěji se zde vyskytují tělovýchovné jednoty, a to především *TJ Sokol*, dále také sportovní kluby (především fotbalové). Turistické aktivity z velké části zastřešuje *Klub českých turistů* a jeho oddíly. U 15,5 % spolků bylo zaregistrováno víceúčelové zaměření, což je například *Junák – český skaut*, *Pionýr*, *Duha*, *YMCA*, *Pathfinder* či kluby sdružující občany daných oblastí. 9,8 % spolků se věnuje esteticko-výchovným činnostem (taneční kluby, divadelní spolky, výtvarné či umělecké spolky apod.). Jako další zaměření bylo zaznamenáno u 5,4 % spolků přírodovědné (*Hnutí Brontosaurus*, *Mladí ochránci přírody*, *Hnutí DUHA*, *Český svaz zahrádkářů* a *Český svaz chovatelů* apod.). 1,9 % organizací se věnuje společenskovoedním činnostem (např. folklórní a historické spolky) a 1,5 % z nich provozuje jako hlavní náplň pracovní-technické

činnosti (převážně modelářské kluby). Výčet konkrétních volnočasových spolků je uveden v přílohách č.1–5.

Skrze kvantitativní obsahovou analýzu jsme dále zpozorovali 1301 nabízených činností, které jsme dále kategorizovali dle Pávkové a spol. (2002). Z naměřených dat jsme nejčtenější výskyt zaznamenali u tělovýchovných, sportovních a turistických činností, a to 69,1 % z celku. Jako další jsme zaregistrovali nabídku aktivit esteticko-výchovných (13,8 %), přírodovědných (8,7 %), společenskovedních (7,3 %) a pracovní-technických (1,1 %).

Z dotazníkového šetření, vplynuly obdobné informace, tudíž také nejhojněji zastoupené tělovýchovné, sportovní (80,6 %) a turistické činnosti (40,8 %), dále činnosti přírodovědné (31,6 %), výtvarné a rukodělné (28,6 %), hudební (22,4 %), taneční (17,3 %), dramatické (11,2 %), jazykové (8,2 %), technické (7,1 %), vzdělávací (6,1 %) a vědecké (5,1 %). Z naměřených údajů prostřednictvím dotazníku poskytované druhy činností tvořily převážně jednorázové akce pro veřejnost (60,2 %), pobytové akce (55,1 %), zájmové kroužky (52 %) a činnosti v klubech (51 %). V menší míře byly zvoleny kurzy (25 %), přednášky (21,4 %) a exkurze (10,2 %).

Dílčí praktický cíl č. 2: ***Odhalit, zda vybraná volnočasová zařízení poskytují činnosti i v online prostředí a jestli je o dané aktivity zájem ze strany účastníků.***

Volnočasové aktivity v online prostředí nabízí 15,3 % vybraných spolků, jimiž jsou různé sportovní a pohybové činnosti, lekce tance, tvoření pro děti, online pochody po České republice, výzvy, jazyková výuka, tutoriály, hry na nástroje, setkání apod. Dále 32,7 % dotazovaných uvedlo, že podle jejich názoru je o aktivity v online prostředí ze stran účastníku zájem, což je v poměru s možnostmi online aktivit v jednotlivých spolcích o 17,4 % více.

Dílčí praktický cíl č. 3: ***Zjistit způsoby propagace vybraných volnočasových organizací v Olomouckém kraji.***

Nejčastějším uváděným způsobem propagace byla internetová reklama (68,5 %), která byla také nejčastěji vybrána jako nejvíce využívaný způsob propagace. Dále vybrané spolky často využívají i tištěnou reklamu (55,4 %). Mezi méně časté metody propagace patří venkovní reklama (27,2 %), podpora prodeje (10,9 %), reklama v rozhlasových stanicích (8,7 %) a v televizi (4,3 %). Některé vybrané organizace využívají i jiné způsoby propagace, a to například pořádání akcí a náborových akcí nebo osobní pozvání. Dle naměřených dat je patné,

že některé ze spolků způsoby propagace kombinují, což je pro účinnou prezentaci organizace stěžejní.

Dílčí praktický cíl č. 4: ***Stanovit faktory, které dle vybraných volnočasových zařízení ovlivňují poptávku po volnočasových aktivitách.***

Z naměřených dat je patrné že, dle vybraných spolků nejvíce poptávku po volnočasových aktivitách ovlivňuje doporučení od známých (64,3 %), dobré jméno společnosti (58,2 %), téma aktivity (57,1 %) a zkušenost se zařízením (54,1 %). Dalšími faktory jsou také: cena programů (48 %), věk účastníků (39,8 %), lokalita (30,6 %), propagace zařízení (25,5 %) a termín realizace (15,3 %).

Poptávku po volnočasových aktivitách jsme zjišťovali skrze dotazníkové šetření. Dle získaných dat lze konstatovat, že poptávka z velké části odpovídá nabídce, jelikož 98 % vybraných spolků uvedlo, že je o jejich nabízené aktivitě ze stran účastníků zájem. Dále 42,9 % respondentů odpovědělo, že jsou jejich kapacity nabízených aktivit naplněné a stejné procento sdělilo, že mají kapacity spíše zaplněné. Největší zájem jsme zaregistrovali o pobytové akce (28,6 %), kroužky (19,4 %), lekce a tréninky (18,4 %) a o tělovýchovné, sportovní a turistické zaměření (70,4 %).

Dílčí praktický cíl č. 5: ***Představit doporučení, která by zajistila nárůst poptávky po volnočasových aktivitách.***

Poptávku spolků lze zlepšit kvalitní a všestranně zaměřenou propagací s užitím různých způsobů její realizace. Pro oslovení všech věkových kategorií je vhodné využívat jak internetovou, tak i tištěnou, televizní či rozhlasovou reklamu. Dále by mohlo být přínosné, reklamní činnost doplnit propagačními akcemi pro veřejnost spojenými s možností vyzkoušet si aktivity provozované ve spolku nebo nahlédnutí do jeho prostředí a seznámení se s jeho členy. Mimo to je také důležitá dobrá práce spolku, která je propagací sama o sobě. Tu lze podpořit a vylepšit prostřednictvím zpětné vazby od členů či veřejnosti. Přínosné informace může přinést realizace výzkumů zaměřených na aktuální preferované zájmy společnosti ve volnočasové sféře.

Dle zjištěných údajů můžeme konstatovat, že volnočasové vyžití zprostředkovávané spolky je v Olomouckém kraji opravdu rozsáhlé a všestranně zaměřené. Jisté mezery na trhu ovšem spatřujeme především v oblasti pracovní-technické. Právě u těchto činností by mohly

najít uplatnění nově vzniklé spolky či rozšířit okruh aktivit ty stávající. V současné době jsou velmi rozšířené moderní technologie a jejich využívání, proto zaměření na tento druh aktivit může přilákat velké množství zájemců, především mladších věkových kategorií, ale i těch ostatních. Tyto činnosti by mohly být zaměřeny na programování, tvorbu jednoduchých i složitějších her, webových stránek či různých výzev a aktivit propojených například se sportovním, turistickým či přírodovědným zaměřením, přičemž by v nich mohla být dílčím způsobem začleněna prevence před kyberšikanou², kybergroomingem³, sextingem⁴ nebo rozvoj schopnosti rozeznat dezinformace a komplexních digitálních kompetencí. Což jsou v dnešním světě velice důležitá témata. V tomto ohledu by se nabídka aktivit pracovních-technických mohla značně rozšířit a zároveň u mladé i starší generace rozvíjet jejich potenciál či je naučit bezpečného užívání technologií.

Jako další návrh, pro zlepšení poptávky, se nabízí rozvoj rukodělné činnosti, která se také aktuálně v nabídce spolků vyskytuje minimálně. Děti a mládež, ale i dospělí by mohl například nadchnout spolek zaměřen na LEGO stavitelství nebo začlenění do již fungujících spolků činnosti v této oblasti. Nalezli jsme LEGO kroužky v některých střediscích volného času a aktivity s LEGEM v rámci společnosti *Kostky – kostičky s.r.o.* K této nabídce by mohly výrazně přispět i spolky a skrze zábavnou činnost rozvíjet u členů kreativní myšlení i technické a motorické dovednosti. Jednou z motivací členů by mohla být každoročně pořádaná mezinárodní soutěž *FIRST LEGO League Challenge* působící i na území České republiky. Která je určena pro žáky základních a studenty středních škol. Každý rok v srpnu jsou týmy seznámeny s vyhlášenou vědeckou výzvou, na kterou se mají zaměřit a zkoumat ji. Pro ty nejlepší je připraveno mnoho zajímavých cen i možnost nahlédnout do jiných koutů světa.

V souladu s výše uvedenými daty se domnívám, že skrze dílčí cíle byl hlavní záměr práce naplněn a zároveň byly získány velmi užitečná data, která by mohla být přínosem právě spolkům či jiným neziskovým organizacím k inspiraci či srovnání se v oblasti propagace a nabízených činností. U široké veřejnosti doufám, že naměřené údaje ocení jak pro přehled volnočasových spolků v Olomouckém kraji, tak i pro pestrou paletu uváděných aktivit, které lze na tomto území provozovat.

² „*Kyberšikana* je forma agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií ..., a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob“ (E-bezpečí, 2010)

³ **Kybergrooming** „označuje chování uživatelů internetu (predátorů, kybergroomerů), které má v oběti vyvolat falešnou důvěru a přimět ji k osobní schůzce v reálném světě.“ (E-bezpečí, 2019)

⁴ „Slovo **sexting** je složeninou vzniklou ze slov *sex* a *textování* = elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem.“ (E-bezpečí, 2009)

Během zpracovávání diplomové práce jsem se nesečkala s žádným průzkumem, který by byl zaměřen na aktuální stav nabídky a poptávky aktivit volnočasově zaměřených spolků z obdobného úhlu pohledu. Proto se domnívám, že data získaná z našeho výzkumného šetření mohou poskytnout nové a zajímavé informace, případně přinést inspiraci k další výzkumné činnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

1. BAČUVČÍK, Radim, 2010. *Marketing neziskových organizací*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM. ISBN 978-80-87500-01-9
2. BACHMANN, Pavel, 2013. WEBOVÁ TRANSPARENTNOST ČESKÝCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ. *Hradecké ekonomické dny*. Recenzovaný sborník mezinárodní odborné konference Hradecké ekonomické dny 2013 [online]. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, 3(1) [cit. 02.06.2022]. ISBN 978-80-7435-249-2. Dostupné z: <https://uni.uhk.cz/hed/previous-conferences/edition-archive/>
3. BALOGH, 2008. *Non-Governmental Organizations – factors for Local Development*, Transylvanian Review of Administrative Sciences: University Cluj-Napoca
4. Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2020. *Infografika*. [online]. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru [cit. 06.04.2022]. Dostupné z: <https://mapaneziskovek.cz/infografika/>
5. Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2022. *Nestátní neziskové organizace v ČR*. [online]. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru [cit. 06.04.2022]. Dostupné z: <https://muni.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=0d587bc3e7f646d78bb4389c332db1fd>
6. ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ, 2022. *Co je sokol*. [online]. Praha: Česká obec sokolská [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://sokol.eu/sokol-poslani-symbolika>
7. ČSÚ – Krajská správa ČSÚ v Olomouci, 2022 [online]. *Obyvatelstvo - Kraj* [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xm/obyvatelstvo-xm>
8. DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan, 2015. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-799-7
9. Duha, 2022. *O nás* [online]. Praha: Duha–sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://www.duha.cz/o-nas>
10. DUMAZEDIER, Joffre a RYBÁČKOVÁ, Vlasta, 1966. Volný čas. *Sociologický Časopis / Czech Sociological Review* [online]. 2(3), 443–447 [cit. 05.02.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/41127355>
11. DUŠKOVÁ, Šárka, 2015. *Analýza a hodnocení volnočasových aktivit v Sušici* [online]. Plzeň, 2015. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická [cit. 01.06.2022]. Dostupné z: https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/18361/1/BP_Duskova_Sarka.pdf

12. E-Bezpečí, 2009. *Co je sexting?* In: Projekt E-bezpečí [online]. Centrum PRVoK Pdf, Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 2.6.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/137-154>
13. E-Bezpečí, 2010. *Co je kyberšikana?* In: Projekt E-bezpečí [online]. Centrum PRVoK Pdf, Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 2.6.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/kontakt/71-trivium/1418-co-je-kybersikana>
14. E-Bezpečí, 2019. *Co je kybergrooming?* In: Projekt E-bezpečí [online]. Centrum PRVoK Pdf, Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 2.6.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/71-trivium/1421-co-je-kybergrooming>
15. Evropský sociální fond v ČR [online]. *Spolky a jejich postavení dle nového Občanského zákoníku* [cit. 04.04.2022]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/file/8783/>
16. FORET, Miroslav, 2011. *Marketing pro začátečníky*. 3 aktualiz. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3763-5
17. FRIČ, Pavol. *Občanská společnost a definice NNO, vývoj, stav a trendy* [online]. VLÁDA ČR [cit. 05.04.2022]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_fric_pro_web.pdf
18. GAVORA, Peter, 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Přeložil JŮVA, Vladimír, a HLAVATÁ, Vendula. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0
19. HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav a PÁVKOVÁ, Jiřina, 2010. *Pedagogika volného času*. 2. přeprac. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze. ISBN 978-80-7290-471-6
20. HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav a PÁVKOVÁ, Jiřina, 2011. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0030-7
21. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ, 2010. *Velký psychologický slovník*. 4. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-686-5
22. Hnutí Brontosaurus, 2022. *Přidej se* [online]. Brno: Hnutí Brontosaurus [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://brontosaurus.cz/pridej-se/>
23. HOFBAUER, Břetislav, 2004. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5
24. HYÁNEK, Vladimír, ŠKARABELOVÁ, Simona a ŘEŽUCHOVÁ, Markéta, 2005. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru. ISBN 80-239-5262-5
25. CHRÁSKA, Miroslav, 2016. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5326-3

26. JANIŠ, Kamil, 2009. *Úvod do problematiky volného času*. 1.vyd. Opava: Slezská univerzita. ISBN 978-80-7248-530-7
27. JIRÁSEK, Ivo, 2019. *Zážitková pedagogika: teorie holistické výchovy (v přírodě a volném čase)*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1485-4
28. JOHNOVÁ, Radka, 2008. *Marketing kulturního dědictví a umění: Art marketing v praxi*. Grada: Praha. ISBN 978-80-247-2724-0
29. Junák – český skaut, 2022. *O skautingu* [online]. Praha: Junák – český skaut [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/skauting/>
30. JURAJDOVÁ, Hana, 2012. *Ekonomika a řízení neziskových organizací. Třebíč: Amaprint-Kerndl*. ISBN 978-80-87710-05-0
31. KAPLÁNEK, Michal, 2017. *Volný čas a jeho význam ve výchově*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1250-8
32. KRATOCHVÍLOVÁ, Emília, 2004. *Pedagogika voľného času: výchova v čase mimo vyučovania v pedagogickej teórii a v praxi*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 80-223-1930-9
33. KRATOCHVÍLOVÁ, Emília, 2008. *Pedagogika voľného času v teórii a praxi*. In *Pedagogika voľného času – teória a prax*. Trnava: TU, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-8082-171-5
34. KRAUS, Blahoslav, 2006. *Středoškolská mládež a její svět na přelomu století*. 1. vyd. Brno: Paido. ISBN 80-7315-125-1
35. Mladí ochránci přírody, 2022. *Kdo jsme* [online]. Praha: Mladí ochránci přírody [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://www.emop.cz/kdo-jsme>
36. MŠMT, 2001. *Národní program rozvoje vzdělávání – Bílá kniha* [online]. Praha: MŠMT [cit. 07.05.2022]. ISBN 80-211-0372-8. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelani-v-cr>
37. MŠMT, 2002. *Volný čas a prevence u dětí a mládeže* [online]. Praha: MŠMT, odbor pro mládež [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/file/7327_1_1/
38. NOVOTNÝ, Jiří a LUKEŠ, Martin, 2008. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica. ISBN 978-80-245-1473-4
39. Odbor statistik rozvoje společnosti, 2021. *STATISTIKA SPORTU: ZÁKLADNÍ UKAZATELE - 2019* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 02.06.2022]. ISBN 978-

- 80-250-3093-6. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statistika-sportu-zakladni-ukazatele-2019>
40. Orel, 2022. *Profil Orla* [online]. Brno: Orel [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: https://www.orel.cz/?ukaz=profil_orla
41. PÁVKOVÁ, Jiřina a HÁJEK, Bedřich, 2003. *Školní družina*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-751-5
42. PÁVKOVÁ, Jiřina, HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, HRDLIČKOVÁ, Věra a PAVLÍKOVÁ, Alena, 2002. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-711-6
43. PESTOFF, Viktor Alexis, 1995. *Citizens as Co-producers of Social Services in Europe*. Stockholm: Stockholm University School of Business
44. Pionýr, 2022. *Kdo jsme* [online]. Praha: Pionýr [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://pionyr.cz/o-pionyru/>
45. Právní rozhledy, 2004 [online]. č. 17 [cit. 02.04.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/search-results.seam>
46. PRŮCHA, Jan, 2009. *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-2
47. PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ, Jiří, 2013. *Pedagogický slovník*. 7. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0403-9
48. PŘIKRYLOVÁ, Jana a JAHODOVÁ, Hana, 2010. *Moderní marketingová komunikace*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3622-8
49. REKTOŘÍK, Jaroslav, 2001. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení: [učebnice]*. 1. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-41-6
50. REKTOŘÍK, Jaroslav, HYÁNEK, Vladimír, ŠKARABELOVÁ, Simona, LUKÁŠOVÁ, Růžena, WINKLER, Jiří, JURAJOVÁ, Hana, FOJTÍKOVÁ, Jarmila a PROUZOVÁ, Zuzana, 2010. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-54-5
51. SALAMON, Lester, and ANHEIER, Helmut, 1998. *Social Origins of Civil Society: Explaining the Nonprofit Sector Cross-Nationally*. Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations
52. STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena a MAŤÁKOVÁ, Kateřina, 2013. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky*. 1. vyd. Nakladatelství Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-973-9

53. SVĚTLÍK, Jaroslav, 2018. *Marketing – cesta k trhu*. 4. uprav. vyd. VŠPP. ISBN 978-80-86847-81-8
54. ŠELEŠOVSKÝ, Jan, 2006. *Role veřejné správy a vysokých škol v procesu rozvoje lidských zdrojů*. Brno: Masarykova univerzita ESF. ISBN 80-210-4086-6
55. ŠKARABELOVÁ, Simona, 2005. *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru. ISBN 80-239-4057-0
56. ŠKARABELOVÁ, Simona, 2007. *Ekonomika kultury a masmédií*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-4267-4
57. VÁŽANSKÝ, Mojmír, 2001. *Základy pedagogiky volného času*. 2. doplň. vyd. Brno: Print-Typia. ISBN 80-86384-00-4
58. VLÁDA ČR, 2015. *Státní politika vůči NNO na léta 2015 – 2020* [online]. VLÁDA ČR. [cit. 16.04.2022]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>
59. Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. In: Sbíрка zákonů České republiky
60. VYHNÁLKOVÁ, Pavla, 2013. *Základy pedagogiky volného času*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. ISBN: 978-80-86768-73-1
61. *World Leisure Organization*, 2019 [online]. WLO. [cit. 16.03.2022]. Dostupné z: <https://www.worldleisure.org/about-us/>
62. YMCA v ČR, 2022. *Info o YMCA* [online]. Praha: YMCA v ČR [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <http://www.ymca.cz/info-o-ymca/>
63. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: Sbíрка zákonů České republiky
64. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky
65. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: Sbíрка zákonů České republiky
66. ŽUMÁROVÁ, Monika, 2008. Vývoj, současný stav a výhledy pedagogiky volného času. *In Pedagogika volného času – teória a prax*. Trnava: TU, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-8082-171-5

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NO	Nezisková organizace
NNO	Nestátní nezisková organizace
OPS	Obecně prospěšná společnost
PO	Právnícká osoba
NOZ	Nový občanský zákoník
SVČ	Střediska volného času
DDM	Dům dětí a mládeže
SZČ	Stanice zájmových činností
TJ	Tělovýchovná/tělocvičná jednota
SK	Sportovní klub
ČSÚ	Český statistický úřad

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Pestoffův model národního hospodářství.....	27
Obrázek č. 2: Graf nejpočetnějších zástupců právních forem NNO v ČR.....	31
Obrázek č. 3: Tabulka typologií NNO podle funkcí	32

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje.....	56
Tabulka č. 2: Víceúčelově zaměřené zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje	57
Tabulka č. 3: Esteticko-výchovné zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje	58
Tabulka č. 4: Přírodovědné zájmové činnosti nejčteněji nabízené vybranými organizacemi Olomouckého kraje.....	59
Tabulka č. 5: Nabízené aktivity v online prostředí vybranými spolky Olomouckého kraje	60
Tabulka č. 6: Faktory ovlivňující poptávku po nabízených aktivitách, které byly získány skrze průzkumy vybraných spolků Olomouckého kraje.....	75

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Rozdělení spolků dle působnosti v jednotlivých okresech Olomouckého kraje	46
Graf č. 2: Hlavní zaměření spolků Olomouckého kraje	48
Graf č. 3: Zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje.....	49
Graf č. 4: Tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje	50
Graf č. 5: Esteticko-výchovné zájmové činnosti spolků Olomouckého kraje.....	51
Graf č. 6: Druhy volnočasových aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje	53
Graf č. 7: Zaměření volnočasových aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje	54
Graf č. 8: Cílové věkové skupiny vybraných spolků Olomouckého kraje.....	55
Graf č. 9: Využívání online aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje	60
Graf č. 10: Zájem účastníků o online aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje	61
Graf č. 11: Dopad pandemického období na nabídku činností vybraných spolků Olomouckého kraje	62
Graf č. 12: Využívání online aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje v pandemickém období.....	63
Graf č. 13: Inspirace v pandemickém období k využívání online volnočasových aktivit vybranými spolky Olomouckého kraje	63
Graf č. 14: Využití propagace ke zviditelnění vybraných spolků Olomouckého kraje.....	64
Graf č. 15: Způsoby propagace využívané vybranými spolky Olomouckého kraje	65
Graf č. 16: Nejvíce využívané způsoby propagace vybraných spolků Olomouckého kraje	67
Graf č. 17: Nejúčinnější způsoby propagace dle vybraných spolků Olomouckého kraje	69
Graf č. 18: Zájem účastníků o nabízené aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje ..	69
Graf č. 19: Zaplnění kapacit nabízených aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje.....	70
Graf č. 20: Nejoblíbenější druhy aktivit u účastníků dle vybraných spolků Olomouckého kraje	71

Graf č. 21: Nejoblíbenější zaměření aktivit u účastníků dle vybraných spolků Olomouckého kraje	72
Graf č. 22: Faktory ovlivňující zájem účastníků o volnočasové aktivity dle vybraných spolků Olomouckého kraje.....	73
Graf č. 23: Míra ovlivnění poptávky po volnočasových aktivitách jednotlivými faktory dle vybraných spolků Olomouckého kraje	74
Graf č. 24: Realizace průzkumů zaměřených na faktory ovlivňující zájem účastníků o nabízené aktivity vybranými spolky Olomouckého kraje	75

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Olomouc

Příloha č. 2 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Přerov

Příloha č. 3 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Šumperk

Příloha č. 4 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Prostějov

Příloha č. 5 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Jeseník

Příloha č. 6 – Dotazník

Příloha č. 7 - Tabulka počtu nabízených aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje

Příloha č. 1 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Olomouc

Název spolku	Město	Okres
1. HFK Olomouc	Olomouc	Olomouc
26. přední hlídka Royal Rangers	Olomouc	Olomouc
331 Dance Studio	Olomouc	Olomouc
Adapted	Skrbeň	Olomouc
Aguna	Šternberk	Olomouc
Aires del Sur	Olomouc	Olomouc
ART RUBIKON	Olomouc	Olomouc
Atletický klub Olomouc	Olomouc	Olomouc
Atletický klub Šternberk	Šternberk	Olomouc
Auto RC	Olomouc	Olomouc
Badmintonový klub Omega Olomouc	Olomouc	Olomouc
Balet Globa	Olomouc	Olomouc
Baletní studio při Moravském divadle Olomouc	Olomouc	Olomouc
Baletní škola Olomouc – Irina Popova	Olomouc	Olomouc
BILLARD CLUB Olomouc	Olomouc	Olomouc
BoDo centrum	Nový Svět	Olomouc
Bouzovská vrchovina	Luká	Olomouc
Box Club – Sportovní akademie	Olomouc	Olomouc
Branný oddíl pplk. J. Švarce	Olomouc	Olomouc
Brontosauři v Himalájích, základní článek hnutí Brontosaurus	Olomouc	Olomouc
Centrum pohybu	Olomouc	Olomouc
Centrum pro rodiče s dětmi Delfínek	Šumvald	Olomouc
Cyklistika Uničov	Uničov	Olomouc
Česká debatní společnost	Olomouc	Olomouc
Česká hudební společnost – Společnost pro hudební terapii	Olomouc	Olomouc
ČSCH, Okresní organizace	Olomouc	Olomouc
Dámský házenkářský klub ZORA	Olomouc	Olomouc
Dědictví českých zemí	Příkazy	Olomouc
Dechová hudba Vaše Kapela	Olomouc	Olomouc
Dechová kapela Věrovanka	Charváty	Olomouc
Dechový orchestr Haná Uničov	Uničov	Olomouc
Děkanátní centrum pro rodinu Šternberk	Šternberk	Olomouc
Divadelní spolek Bukovany	Bukovany	Olomouc
Divadlo za dveřmi	Náměšť na Hané	Olomouc
Duha Křišťál	Lutín	Olomouc
Duha Rysi	Olomouc	Olomouc

Duha Štít	Bukovany	Olomouc
Duha Tuláci	Olomouc	Olomouc
Duha Velká Medvědice	Olomouc	Olomouc
EDU institut	Senice na Hané	Olomouc
Ensemble Damian	Olomouc	Olomouc
Estrádní soubor VEŠke	Olomouc	Olomouc
Expeditio Germanica	Olomouc	Olomouc
FBS Olomouc	Olomouc	Olomouc
FC Sigma Hodolany	Olomouc-Hodolany	Olomouc
Felix anima	Grygov	Olomouc
Fiach bán – skupina irských tanců	Olomouc	Olomouc
FIGURE SKATING CLUB Olomouc	Olomouc	Olomouc
FK Slavonín	Olomouc-Slavonín	Olomouc
Flauto Armonico	Olomouc	Olomouc
Folklorní soubor HANAČKA	Litovel	Olomouc
Fotbalový klub	Hlubočky	Olomouc
FRKOT frisbee	Olomouc	Olomouc
Gaudolino	Uničov	Olomouc
Golf club Olomouc	Dolany-Véska	Olomouc
Gymnastický klub mládeže Olomouc	Olomouc	Olomouc
Gymnastický klub Olomouc	Olomouc	Olomouc
Gymnastický klub Velký Týnec	Velký Týnec	Olomouc
Hagnózek	Hnojice	Olomouc
Hanácká mozeka Litovel	Litovel	Olomouc
Hanácký kuželkářský klub Olomouc	Olomouc	Olomouc
Hanácký mužský sbor Rovina	Olomouc	Olomouc
Hanácký paraklub	Olomouc	Olomouc
Handball club Olomouc 1966	Olomouc	Olomouc
HC TJ Šternberk	Šternberk	Olomouc
HC Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc	Olomouc
Historický spolek Kirri	Pňovice	Olomouc
Hi-Tech Box Club	Olomouc	Olomouc
Hnutí DUHA Šelmy	Olomouc	Olomouc
Hnutí Žebřík	Olomouc	Olomouc
Hudební Institut	Olomouc	Olomouc
Chermon	Pňovice	Olomouc
chrámový sbor Chorus Mauritiensis	Olomouc	Olomouc

Jachetní klub Olomouc	Olomouc-Chomoutov	Olomouc
Jeden za druhým	Bystrovany	Olomouc
Judo Warriors	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.04 středisko Mjr. Karla Hasse	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.05 středisko J. E. Kosiny	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.06 středisko Dvanáctka	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.07 středisko Žlutý kvítek	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.08 středisko Vládi Tylšara	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.09 středisko Jana Boska	Olomouc	Olomouc
Junák - 712.13 středisko Šternberk	Šternberk	Olomouc
Junák - 712.18 středisko Quercus	Dub nad Moravou	Olomouc
Junák - 712.19 středisko Ladislava Ruska	Velký Týnec	Olomouc
Karate club MABU-DO	Olomouc	Olomouc
KČT odbor Haná	Olomouc	Olomouc
KČT odbor Klub Dobrý hospodář	Olomouc	Olomouc
KČT odbor Modré Slunce	Olomouc	Olomouc
KČT odbor Spolek Turisté Medlov	Medlov	Olomouc
KČT odbor Šternberk	Šternberk	Olomouc
KČT oddíl Smečka	Olomouc	Olomouc
KČT Zelenáči Svěsedlice B. Ohera	Svěsedlice	Olomouc
Klub lyžařů Lokomotiva	Olomouc	Olomouc
Klub Pathfinder – Oddíl Kamzíci	Olomouc	Olomouc
Klub Pathfinder – Oddíl Tukani	Šternberk	Olomouc
Klub přátel sportu Karlov u Paseky	Karlov u Paseky	Olomouc
Klub rekreačního sportu	Uničov	Olomouc
Klub sportovního tance QUICK Olomouc	Olomouc	Olomouc
Klub sportovních potápěčů	Olomouc	Olomouc
Koník dětem i dospělým pro radost	Majetín	Olomouc
Křelovský kaštánek	Křelov	Olomouc
Lanové centrum PROUD	Olomouc	Olomouc
Letecko modelářský klub	Olomouc	Olomouc
Letecko-modelářský klub Lutín	Lutín	Olomouc
Lidé ZEMĚ	Šternberk	Olomouc
LMK HERON	Dub nad Moravou	Olomouc
LOLA'S DANCE CENTRE	Olomouc	Olomouc
Malý fotbal Olomouc	Olomouc	Olomouc
Mamba model Bohuňovice	Bohuňovice	Olomouc
Mateřský klub Beruška Hněvotín	Hněvotín	Olomouc

Mladí ochránci přírody – Lid Medvědího potoka	Olomouc	Olomouc
Modrá Pětka	Šternberk	Olomouc
Moravský veslařský klub Haná	Olomouc	Olomouc
MusicOlomouc, spolek	Olomouc	Olomouc
Na Pavlínce	Litovel	Olomouc
Non Sancti	Olomouc	Olomouc
Okresní myslivecký spolek Olomouc	Olomouc	Olomouc
Ollove	Olomouc	Olomouc
Olomoucká Liga V Ymprovizaci	Velká Bystřice	Olomouc
Olomoucká paleta	Olomouc	Olomouc
Olomoucká vinná společnost	Olomouc	Olomouc
Olomoucké mažoretky	Olomouc	Olomouc
Orel jednota Litovel	Litovel	Olomouc
Orel jednota Náklo-Mezice	Náklo-Mezice	Olomouc
Orel jednota Troubelice	Troubelice	Olomouc
Orel jednota Velká Bystřice	Velká Bystřice	Olomouc
OUTCLASS ROCKERS	Olomouc	Olomouc
P.A.K.O., Příležitostná Asociace Kulturního Obrození	Dolany	Olomouc
Paloma – centrum	Olomouc	Olomouc
Paprsek – spolek pro využití volného času	Olomouc	Olomouc
Petanque – Kulový blesk	Náměšť na Hané	Olomouc
Pěvecký sbor Šternberk	Šternberk	Olomouc
Pionýrská skupina Dlouhá Loučka	Dlouhá Loučka	Olomouc
Pionýrská skupina Kopeček	Olomouc	Olomouc
Pionýrská skupina Plejády	Šternberk	Olomouc
Pony Klub Olešnice	Olešnice	Olomouc
PONYGANG	Náměšť na Hané	Olomouc
PROMOTORSPORT	Troubelice	Olomouc
ProVás	Hněvotín	Olomouc
Přátelé přírody – skupina Malá liška	Olomouc	Olomouc
Přátelé sobáčovského rybníka	Sobáčov	Olomouc
Příkazský spolek líného kolaření	Příkazy	Olomouc
RC Broučci	Hlubočky	Olomouc
RC Heřmánek	Olomouc	Olomouc
RC Klásek	Lutín	Olomouc
RC Pohádka	Náměšť na Hané	Olomouc
RC Provázek	Olomouc	Olomouc
RC Sluněnka	Olomouc	Olomouc

Region Haná	Náměšť na Hané	Olomouc
Rodinné a komunitní centrum Housátko	Náklo	Olomouc
Sarkander pobočka Litovel	Litovel	Olomouc
SENZAKORD	Litovel	Olomouc
Silva O´camp	Olomouc	Olomouc
SK Bělkovice-Lašťany	Bělkovice-Lašťany	Olomouc
SK Červenka	Červenka	Olomouc
SK Haná Orienteering	Olomouc	Olomouc
SK Haňovice	Olomouc	Olomouc
SK JUDO Lutín	Lutín	Olomouc
SK Lions Majetín	Majetín	Olomouc
SK Lošov	Lošov	Olomouc
SK Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	Olomouc
SK policie Olomouc	Olomouc	Olomouc
SK Slatinice	Slatinice	Olomouc
SK Sokol Těšetice	Těšetice	Olomouc
SK tělesně postižených sportovců Olomouc	Olomouc	Olomouc
SK Uničov	Uničov	Olomouc
SK Véska	Dolany-Véska	Olomouc
Ski klub Olomouc	Olomouc	Olomouc
SPERANZA 2005	Luká	Olomouc
Spider box Club	Olomouc	Olomouc
Společnost historického šermu SARRAS	Těšetice	Olomouc
Spolek Letní kino Olomouc	Olomouc	Olomouc
Spolek olomouckých výtvarníků	Olomouc	Olomouc
Spolek osadníků v osadě Karlov	Karlov u Paseky	Olomouc
SPOLEK PŘÁTEL VODY KŘELOV	Křelov	Olomouc
Spolek rodičů a přátel ZUŠ CAMPANELLA	Olomouc	Olomouc
Spolek Skrbeňáček	Skrbeň	Olomouc
Spolek Turisté Medlov	Medlov	Olomouc
Sportovní Centrum Boxing Olomouc	Olomouc	Olomouc
Sportovní klub SKIVELO neslyšících	Olomouc	Olomouc
Squashový klub mládeže Olomouc	Olomouc	Olomouc
Stanice mladých techniků Moravia	Mariánské Údolí	Olomouc
Sterngame	Šternberk	Olomouc
Středisko leteckých sportů Dětrichov	Dětrichov	Olomouc
Studio Čtyřlístek	Olomouc	Olomouc

Studio Experiment	Olomouc	Olomouc
SUMMER CAMPS	Bystročice	Olomouc
SUN Outdoor, spolek	Olomouc	Olomouc
Šachový klub Agentura 64	Grygov	Olomouc
Šachový klub Šternberk	Šternberk	Olomouc
ŠOK aneb Šternberští ochotničtí komedianti	Šternberk	Olomouc
Taneční škola M PLUS	Olomouc	Olomouc
Taneční klub Olymp Olomouc	Olomouc	Olomouc
Taneční Studio Tomáše Komendy	Olomouc	Olomouc
TARANTELA – Square and Round Dance Club	Olomouc	Olomouc
Tenisový klub Šternberk	Šternberk	Olomouc
TJ DUKLA	Olomouc	Olomouc
TJ FC Hněvotín	Hněvotín	Olomouc
TJ Granitol	Moravský Beroun	Olomouc
TJ Hodolany	Olomouc	Olomouc
TJ Liga stovkařů	Olomouc	Olomouc
TJ Lodní sporty	Olomouc	Olomouc
TJ Lokomotiva Olomouc	Olomouc	Olomouc
TJ MILO Olomouc	Olomouc	Olomouc
TJ Radost	Olomouc	Olomouc
TJ Senice na Hané	Senice na Hané	Olomouc
TJ SIGMA Lutín	Lutín	Olomouc
TJ Slovan Černovír	Olomouc	Olomouc
TJ Sokol Bělkovice-Lašťany	Bělkovice-Lašťany	Olomouc
TJ Sokol Bílá Lhota	Bílá Lhota	Olomouc
TJ Sokol Bílsko	Bílsko	Olomouc
TJ Sokol Dolany	Dolany	Olomouc
TJ Sokol Doloplazy	Doloplazy	Olomouc
TJ Sokol Dub nad Moravou	Dub nad Moravou	Olomouc
TJ Sokol Grygov	Grygov	Olomouc
TJ Sokol Hnojice	Hnojice	Olomouc
TJ Sokol Cholína	Cholína	Olomouc
TJ Sokol Krčmaň	Krčmaň	Olomouc
TJ Sokol Křelov	Křelov	Olomouc
TJ Sokol Litovel	Litovel	Olomouc
TJ Sokol Majetín	Majetín	Olomouc
TJ Sokol Náklo	Náklo	Olomouc
TJ Sokol Nová Hradečná	Nová Hradečná	Olomouc

TJ Sokol Olomouc	Olomouc	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Bělidla	Olomouc-Bělidla	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Černovír	Olomouc-Černovír	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Hodolany	Olomouc-Hodolany	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Chomoutov	Olomouc-Chomoutov	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Chválkovice	Olomouc-Chválkovice	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Nemilany	Olomouc-Nemilany	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Neředín	Olomouc-Neředín	Olomouc
TJ Sokol Olomouc-Nové Sady	Olomouc-Nové Sady	Olomouc
TJ Sokol Řimice	Řimice	Olomouc
TJ Sokol Svatý Kopeček	Svatý Kopeček	Olomouc
TJ Sokol Štěpánov	Štěpánov	Olomouc
TJ Sokol Šternberk	Šternberk	Olomouc
TJ Sokol Šumvald	Šumvald	Olomouc
TJ Sokol Tatran Litovel	Litovel	Olomouc
TJ Sokol Troubelice	Troubelice	Olomouc
TJ Sokol Velká Bystřice	Velká Bystřice	Olomouc
TJ Sokol Velký Týnec	Velký Týnec	Olomouc
TJ Sokol Velký Újezd	Velký Újezd	Olomouc
TJ Sokol Vilémov	Vilémov	Olomouc
TJ Sokol Žerotín	Žerotín	Olomouc
TK Gymnázium Uničov	Uničov	Olomouc
Turistický klub KOMPAS	Olomouc	Olomouc
Usměj se – terapie tvořením	Olomouc	Olomouc
V.I.P. SPORT CLUB OLOMOUC	Olomouc	Olomouc
Vem Camará Capoeira	Olomouc	Olomouc
Veslařský klub	Olomouc	Olomouc
Viadua – spolek pro ochranu a obnovu přírody a krajiny	Olomouc	Olomouc
Vocallica	Hnojice	Olomouc
YMCA	Olomouc	Olomouc
Zelený kruh Olomouc	Olomouc	Olomouc
ZO ČZS Bohuňovice	Bohuňovice	Olomouc
ZO ČZS HRADISKO	Velký Týnec	Olomouc
ZO ČZS Morava Olomouc	Olomouc	Olomouc
ŽIRAFKA, základní článek Hnutí Brontosaurus	Olomouc-Chválkovice	Olomouc

Příloha č. 2 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Přerov

Název spolku	Město	Okres
1. FC Viktorie Přerov	Přerov	Přerov
Add Gospel, z. s.	Přerov	Přerov
Aeroklub Hranice	Hranice	Přerov
A-klub Hranice, z. s.	Hranice	Přerov
Anima Historica	Přerov	Přerov
Auto klub Přerov-město v AČR	Přerov	Přerov
Beruška Racing Team	Radslavice	Přerov
Branný oddíl gen. O. Zahálky	Hranice	Přerov
Cesta ke sportu	Kokory	Přerov
Cyklistický oddíl MIKO CYCLES	Přerov	Přerov
ČSCH, Okresní organizace	Přerov	Přerov
Dechový orchestr Haná Přerov	Brodek u Přerova	Přerov
Děti a příroda	Dolní Újezd	Přerov
Divadelní soubor Ventyl	Hranice	Přerov
Divadelní spolek Tyl Drahotuše	Hranice	Přerov
DIVADLO DOSTAVNÍK PŘEROV	Přerov	Přerov
Divadlo Štěk & spol.	Hranice	Přerov
DRAGON FORCE	Přerov	Přerov
Duha 7KOSTKA	Přerov	Přerov
Duha Klub Dlažka	Přerov	Přerov
Duha Klub Rodinka	Přerov	Přerov
Duha Wakan	Vlkoš	Přerov
Dvoutakt.cz, outdoorové aktivity	Kojetín	Přerov
EDUCANOVA	Přerov	Přerov
ENERGY JUDO TEAM	Teplice nad Bečvou	Přerov
Fantasy Přerov	Přerov	Přerov
FBC Přerov	Přerov	Přerov
FC DUKLA Hranice	Hranice	Přerov
Fitness AVE	Přerov	Přerov
FK Brodek u Přerova	Brodek u Přerova	Přerov
FK Kozlovice	Kozlovice	Přerov
FK Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
FK Slavoj Kojetín-Kovalovice	Kojetín	Přerov

FK Spartak Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
Folklorní soubor Haná Přerov	Přerov	Přerov
GOLF CLUB Radíkov	Radíkov	Přerov
Hanácký dvůr	Polkovice	Přerov
Hanácký spolek Hatě Tovačov	Tovačov	Přerov
HC ZUBR Přerov	Přerov	Přerov
Hnutí Brontosaurus – základní člunek Delfín	Přerov	Přerov
Jezdecký klub	Radkova Lhota	Přerov
JUDO ŽELEZO HRANICE	Hranice	Přerov
Junák - 713.08 přístav Tamatea	Vrbátky	Přerov
Junák - 714.01 středisko Prof. Skoumala	Přerov	Přerov
Junák - 714.02 středisko Táborníci	Brodek u Přerova	Přerov
Junák - 714.03 středisko Kojetín	Kojetín	Přerov
Junák - 714.04 středisko Ing. L. Cagaše	Lipník nad Bečvou	Přerov
Kanoistika Kojetín	Kojetín	Přerov
Kanoistika Přerov	Přerov	Přerov
Karate Přerov	Přerov	Přerov
KČT TJ SPARTAK	Přerov	Přerov
KČT TOM Lišáci	Přerov	Přerov
KČT TOM Táborníci	Hranice	Přerov
KČT VHT TJ Spartak	Přerov	Přerov
KERAMIKA ÚJEZDEC, z. s.	Újezdec	Přerov
Klub dráhového golfu Tovačov	Tovačov	Přerov
Klub juda Hranice	Hranice	Přerov
Klub koloběhu	Lipník nad Bečvou	Přerov
Klub Pathfinder – oddíl Vlčí smečka	Přerov	Přerov
Klub rychlostní kanoistiky Slovan Hranice	Hranice	Přerov
Klub vodního póla Přerov	Přerov	Přerov
Klub vodních sportů Hranice	Hranice	Přerov
Klub železničních modelářů a přátel železnice Přerov	Přerov	Přerov
KMK Zubr Přerov	Přerov	Přerov
KSK Limit	Přerov	Přerov
KTČ Klub přátel turistiky a sportu Přerov	Přerov	Přerov
Kuželkářský klub Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
Lawn Tennis Club	Přerov	Přerov
Listoprďák 07	Lipník nad Bečvou	Přerov

Mažoretky GINA Brodek u Přerova	Brodek u Přerova	Přerov
Modelářský klub Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
Modelářský klub p.s. SMČR Aeroklub Hranice	Hranice	Přerov
Moravský ornitologický spolek"	Přerov	Přerov
Okresní myslivecký spolek Přerov		Přerov
Okwaho – kmen ligy lesní moudrosti	Hranice	Přerov
Orel jednota Horní Moštěnice	Horní Moštěnice	Přerov
Osečanech	Osek nad Bečvou	Přerov
Pěvecký sbor Cantabile	Hranice	Přerov
Pionýrská skupina Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
Pionýrská skupina Kojetín	Kojetín	Přerov
Pionýrská skupina Plši Soběchleby	Soběchleby	Přerov
Primáš cimbálová muzika	Přerov	Přerov
ProArte21	Přerov	Přerov
Randy historic racing klub	Žákovice	Přerov
RC Sluničko	Přerov	Přerov
SK BADMINTON Přerov	Přerov	Přerov
SK Bochoř	Bochoř	Přerov
SK Hranice	Hranice	Přerov
SK Karate Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
SK Kojetín 2016	Kojetín	Přerov
SK Přerov 1908	Přerov	Přerov
SK Radslavice	Radslavice	Přerov
SK sebeobrana a kickboxing Přerov	Přerov	Přerov
SK Sokol Citov	Citov	Přerov
SK Sokol Lobodice	Lobodice	Přerov
SK Žeravice	Žeravice	Přerov
Ski klub Hranice	Hranice	Přerov
Slovan Hranice	Hranice	Přerov
Sokol Křenovice	Křenovice	Přerov
Spolek FOREST	Přerov	Přerov
Spolek IBK Přerov	Přerov	Přerov
Spolek ProAktivity	Tovačov	Přerov
Spolek Rozvoj Potštátska	Potštát	Přerov
Sport CLUB STARÁ VES	Stará Ves	Přerov
Sportovní akademie Přerov	Přerov	Přerov
Šachový klub Vinary	Přerov	Přerov

Taekwondo Martiník	Přerov	Přerov
Taneční orchestr LEOPARDI	Pavlovice u Přerova	Přerov
Taneční škola Duckbeat	Přerov	Přerov
TATRAN Všechnovice	Všechnovice	Přerov
Tenis Tondach	Hranice	Přerov
Tenisový klub Kozlovice	Kozlovice	Přerov
Tenisový klub Přerov	Přerov	Přerov
TJ Býškovice	Býškovice	Přerov
TJ Cement	Hranice	Přerov
TJ Partutovice	Hranice	Přerov
TJ Sigma Hranice	Hranice	Přerov
TJ Sokol Beňov	Beňov	Přerov
TJ Sokol Brodek u Přerova	Brodek u Přerova	Přerov
TJ Sokol Čekyně	Čekyně	Přerov
TJ Sokol Černošín	Černošín	Přerov
TJ Sokol Dluhonice	Dluhonice	Přerov
TJ Sokol Domaželice	Domaželice u Přerova	Přerov
TJ Sokol Drahotuše	Drahotuše	Přerov
TJ Sokol Dřevohostice	Dřevohostice	Přerov
TJ Sokol Horní Moštěnice	Horní Moštěnice	Přerov
TJ Sokol Horní Újezd	Horní Újezd	Přerov
TJ Sokol Hranice	Hranice	Přerov
TJ Sokol Hustopeče nad Bečvou	Hustopeče nad Bečvou	Přerov
TJ Sokol Kojetín	Kojetín	Přerov
TJ Sokol Kokory	Kokory	Přerov
TJ Sokol Kovalovice	Kovalovice	Přerov
TJ Sokol Lazníky	Lazníky	Přerov
TJ Sokol Luková	Brodek u Přerova	Přerov
TJ Sokol Nelešovice	Nelešovice	Přerov
TJ Sokol Opatovice	Opatovice	Přerov
TJ Sokol Osek nad Bečvou	Osek nad Bečvou	Přerov
TJ Sokol Paršovice	Paršovice	Přerov
TJ Sokol Polkovice	Polkovice	Přerov
TJ Sokol Přerov Brabansko	Přerov Brabansko	Přerov
TJ Sokol Rokytnice	Rokytnice	Přerov
TJ Sokol Říkovice	Říkovice	Přerov

TJ Sokol Skalička	Skalička	Přerov
TJ Sokol Slavič	Slavič	Přerov
TJ Sokol Soběchleby	Soběchleby	Přerov
TJ Sokol Sušice	Sušice	Přerov
TJ Sokol Tovačov	Tovačov	Přerov
TJ Sokol Týn nad Bečvou	Týn nad Bečvou	Přerov
TJ Sokol Újezdec	Újezdec	Přerov
TJ Sokol Velká Hranice III	Velká Hranice III	Přerov
TJ Sokol Veselíčko	Veselíčko	Přerov
TJ Sokol Vlkoš	Vlkoš	Přerov
TJ Sokol Želatovice	Želatovice	Přerov
TJ Spartak Milotice nad Bečvou	Milotice nad Bečvou	Přerov
TJ SPARTAK Přerov	Přerov	Přerov
TJ Střítež nad Ludinou	Střítež nad Ludinou	Přerov
TJ Tenisový klub Lipník nad Bečvou	Lipník nad Bečvou	Přerov
TJ Troubky	Troubky	Přerov
TJ Union Lověšice	Přerov	Přerov
TJ Žákovice	Žákovice	Přerov
TK PRECHEZA	Přerov	Přerov
Trubači OMS Přerov	Přerov	Přerov
Valášek Zlaté Hory	Hustopeče nad Bečvou	Přerov
Vem Camará Capoeira Hranice	Hranice	Přerov
Vem Camará Capoeira Přerov	Přerov	Přerov
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, Kojetín	Kojetín	Přerov
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, Přerov	Přerov	Přerov
Zálesácká 10	Přerov	Přerov

Příloha č. 3 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Šumperk

Název spolku	Město	Okres
1. BADMINTONOVÝ KLUB ŠUMPERK	Šumperk	Šumperk
41. Přední hlídka Royal Rangers Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
A7 camps	Prostějov	Šumperk
Aikido Dojo Šumperk	Šumperk	Šumperk
AJAX Hrabová	Hrabová	Šumperk
ASPV SOŠ Šumperk	Šumperk	Šumperk
Automoto klub Mohelnice v AČR	Mohelnice	Šumperk
AVZO – Pískáč Postřelmov	Postřelmov	Šumperk
AVZO – Střelnice Dubicko	Dubicko	Šumperk
B4 TEAM	Rapotín	Šumperk
BB Culture	Rapotín	Šumperk
Cannibals baseball Šumperk	Šumperk	Šumperk
Celtic Libivá	Mohelnice	Šumperk
CoderDojo Úsov	Úsov	Šumperk
Česká tábornická unie Jesenická oblast	Šumperk	Šumperk
ČSCH, Okresní organizace	Šumperk	Šumperk
Dechová hudba Bludovčanka	Bludov	Šumperk
Dechová hudba Postřelmov	Postřelmov	Šumperk
Dechový orchestr Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
DG Lions Šumperk,	Šumperk	Šumperk
DIVADELNÍ SOUBOR BRATRUŠOV	Bratrušov	Šumperk
Dream-Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
Duha Kluci od Rysí Řeky	Mohelnice	Šumperk
FBC Mohelnice	Mohelnice	Šumperk
FC Dubicko	Dubicko	Šumperk
FC Juventus	Mohelnice	Šumperk
FC Rovensko	Rovensko	Šumperk
FIT Klub Staré Město pod Sněžníkem	Staré Město pod Sněžníkem	Šumperk
FK Bohdík	Bohdík	Šumperk
FK Hanušovice	Hanušovice	Šumperk
FK Mohelnice	Mohelnice	Šumperk
FK Šumperk	Šumperk	Šumperk
FK Úsov	Úsov	Šumperk
Folklorní pěvecký soubor Seniorky Šumperk	Šumperk	Šumperk
Golf club Rapotín	Šumperk	Šumperk
Gymnastický klub Šumperk	Šumperk	Šumperk

Hnutí Brontosaurus – BRĎO Tuláci Kosov	Kosov	Šumperk
Hokejový klub HOKEJ Šumperk 2003	Šumperk	Šumperk
Hokejový klub Mladí Draci Šumperk	Šumperk	Šumperk
Horolezecký klub Horal	Šumperk	Šumperk
HORSES HÁJ	Třeština	Šumperk
Jezdecký oddíl Šumperk	Šumperk	Šumperk
Jokes&Games	Šumperk	Šumperk
Junák - 714.05 středisko Psohlavci	Hranice	Šumperk
Junák - 715.01 středisko Rudy Knotka	Šumperk	Šumperk
Junák - 715.03 středisko Františka Pecháčka	Bludov	Šumperk
Junák - 715.04 středisko Bukůvka	Postřelmov	Šumperk
Junák - 715.06 středisko Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
Junák - 715.07 středisko Skalička	Zábřeh	Šumperk
Junák - 715.08 středisko Šíp	Loštice	Šumperk
Junák - 715.10 středisko Blesk	Lesnice	Šumperk
Junák - 715.11 středisko Ruda nad Moravou	Ruda nad Moravou	Šumperk
Junák - 715.13 Rovensko	Rovensko	Šumperk
KČT Loštice	Loštice	Šumperk
KČT odbor zdravotně postižených Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
KČT Šumperk	Šumperk	Šumperk
KČT Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
KČT Značkaři Šumperk	Šumperk	Šumperk
Klub 60+ Hanušovice, z. s.	Hanušovice	Šumperk
Klub maminek s dětmi ŠKOLIČKA	Libina	Šumperk
Klub Pathfinder – oddíl Orlicí	Šumperk	Šumperk
Klub Pathfinder – oddíl Pramen úsvitu	Zábřeh	Šumperk
Klub vytrvalostních sportů	Šumperk	Šumperk
Kuželkářský klub Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
Kytara Šumperk	Šumperk	Šumperk
Lano	Šumperk	Šumperk
Magnus Orienteering	Šumperk	Šumperk
Malínské aleje	Nový Malín	Šumperk
Mateřské a rodinné centrum Hnízdo	Zábřeh	Šumperk
Mohelníček	Mohelnice	Šumperk
Moravia Big Band Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
Moravští muzikanti	Šumperk	Šumperk
Ochotnický soubor Blud v tyátru	Bludov	Šumperk
Okresní myslivecký spolek Šumperk	Šumperk	Šumperk
Orel jednota Dubicko	Dubicko	Šumperk

Orel jednota Postřelmov	Postřelmov	Šumperk
Orel jednota Postřelmůvek	Postřelmůvek	Šumperk
Orel jednota Rovensko	Rovensko	Šumperk
Orel jednota Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
PERCHTY von BLADEN	Mladoňov	Šumperk
Pionýrská skupina Šumperk	Šumperk	Šumperk
RC Vikýrek	Vikýřovice	Šumperk
Regionální sportovní klub mládeže Horní Pomoraví	Staré Město pod Sněžníkem	Šumperk
Sdružení přátel folkloru Severní Hané	Postřelmov	Šumperk
SK Bludov	Bludov	Šumperk
SK Hanušovice	Hanušovice	Šumperk
SK Kolšov	Sudkov	Šumperk
SK Loštice 1923	Loštice	Šumperk
SK Morava	Ruda nad Moravou	Šumperk
SK People	Šumperk	Šumperk
SK PETROV – SOBOTÍN	Sobotín	Šumperk
SK Rájec	Zábřeh	Šumperk
SK Ruda	Ruda nad Moravou	Šumperk
SK Severka	Šumperk	Šumperk
SK SULKO	Zábřeh	Šumperk
SKI KLUB Šumperk	Šumperk	Šumperk
Smišený pěvecký sbor Carmen	Zábřeh	Šumperk
Sokol Malá Morava	Malá Morava	Šumperk
Sokol Sudkov	Sudkov	Šumperk
Spolek GALIMATYÁŠ	Šumperk	Šumperk
Spolek mažoretek	Zábřeh	Šumperk
Spolek Metoděj – Lukostřelecký oddíl Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
Spolek pro obnovu a oživení vod v České republice	Staré Město	Šumperk
Spolek rodičů Údolí	Rapotín	Šumperk
Stáj Kyselý	Zábřeh	Šumperk
Šumperská sportovní	Šumperk	Šumperk
Table Tennis Club Mohelnice	Mohelnice	Šumperk
Table Tennis Club Šumperk	Šumperk	Šumperk
Taneční klub Pohodáři z Bludova	Bludov	Šumperk
Taneční skupina MARLY, spolek	Rapotín	Šumperk
Taneční spolek KK-Dance	Šumperk	Šumperk
TAURUS GYM	Šumperk	Šumperk
Tenisový klub Hanušovice	Hanušovice	Šumperk

Tenisový klub Jindřichov	Jindřichov	Šumperk
Tenisový klub Staré Město	Staré Město pod Sněžníkem	Šumperk
TJ Invaclub	Loštice	Šumperk
TJ Jindřichov	Jindřichov	Šumperk
TJ Jiskra Oskava	Oskava	Šumperk
TJ Jiskra Rapotín	Rapotín	Šumperk
TJ Libina	Libina	Šumperk
TJ LOKO Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
TJ Maletín	Maletín	Šumperk
TJ Omega Sobotín	Sobotín	Šumperk
TJ Podolí	Mohelnice	Šumperk
TJ Postřelmov	Postřelmov	Šumperk
TJ Sdružení chovatelů a přátel koní	Sobotín	Šumperk
TJ SK Ruda nad Moravou	Ruda nad Moravou	Šumperk
TJ SK Zvole	Zvole	Šumperk
TJ Slavoj Loštice	Loštice	Šumperk
TJ Sokol Bludov	Bludov	Šumperk
TJ Sokol Bohutín	Bohutín	Šumperk
TJ Sokol Branná	Branná	Šumperk
TJ Sokol Bratrušov	Bratrušov	Šumperk
TJ Sokol Dolní Studénky	Dolní Studénky	Šumperk
TJ Sokol Dubicko	Dubicko	Šumperk
TJ Sokol Hrabenov	Hrabenov	Šumperk
TJ Sokol Hradišín	Hradišín	Šumperk
TJ Sokol Chromeč	Chromeč	Šumperk
TJ Sokol Jestřebí	Jestřebí	Šumperk
TJ Sokol Klopina	Klopina	Šumperk
TJ Sokol Lesnice	Lesnice	Šumperk
TJ Sokol Leština	Leština	Šumperk
TJ Sokol Lukavice	Lukavice	Šumperk
TJ Sokol Mohelnice	Mohelnice	Šumperk
TJ Sokol Moravičany	Moravičany	Šumperk
TJ Sokol Nemile	Nemile	Šumperk
TJ Sokol Nový Malín	Nový Malín	Šumperk
TJ Sokol Obědné	Libina	Šumperk
TJ Sokol Palonín	Palonín	Šumperk
TJ Sokol Postřelmůvek	Postřelmůvek	Šumperk
TJ Sokol Rovensko	Rovensko	Šumperk

TJ Sokol Sobotín-Petrov nad Desnou	Sobotín	Šumperk
TJ Sokol ŠTÍTY	Štítý	Šumperk
TJ Sokol Šumperk	Šumperk	Šumperk
TJ Sokol Šumperk-Temenice	Šumperk	Šumperk
TJ Sokol Václavov	Václavov	Šumperk
TJ Sokol Velké Losiny	Velké Losiny	Šumperk
TJ Sokol Vikýřovice	Vikýřovice	Šumperk
TJ Sokol Zábřeh	Zábřeh	Šumperk
TJ Sokol Zvole	Zvole	Šumperk
TJ Spartak Loučná nad Desnou	Loučná nad Desnou	Šumperk
TJ Šumperk	Šumperk	Šumperk
TJ TATRAN PÍSAŘOV	Písařov	Šumperk
TJ Tatran Ruda nad Moravou	Ruda nad Moravou	Šumperk
TOPaTOM	Zábřeh	Šumperk
Tvoříme a hrajeme si	Mohelnice	Šumperk
Volejbalový sportovní klub	Zábřeh	Šumperk
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, Krásný vrch	Šumperk	Šumperk
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, Rapotín	Rapotín	Šumperk
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, Vyhlídka	Šumperk	Šumperk
Základní umělecká škola PAMFILIA	Velké Losiny	Šumperk
ZEVL TEAM	Rapotín	Šumperk

Příloha č. 4 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Prostějov

Název spolku	Město	Okres
Hanácký folklorní spolek	Prostějov	Prostějov
Galerie Mánes Club	Prostějov	Prostějov
Moje divadlo	Prostějov	Prostějov
Hanácký soubor písní a tanců KLAS	Kralice na Hané	Prostějov
Nota Bene Prostějov	Prostějov	Prostějov
Divadlo Plyšového Medvídka	Prostějov	Prostějov
MARKOVANKA dechová hudba	Vřesovice	Prostějov
Záhorská kapela	Klenovice na Hané	Prostějov
Dechový orchestr ZUŠ Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	Prostějov
Patchwork Prostějov	Prostějov	Prostějov
Regionální sdružení Českého svazu ochránců přírody Iris	Prostějov	Prostějov
Junák - 712.21 středisko Bělkovice-Lašťany	Bělkovice-Lašťany	Prostějov
Junák - 713.02 středisko Děti přírody	Prostějov	Prostějov
Junák - 713.03 středisko Pelikáni	Prostějov	Prostějov
Junák - 713.04 středisko Petra Bezruče	Kostelec na Hané	Prostějov
Junák - 713.05 středisko Jára Kaštila	Prostějov	Prostějov
Junák - 713.07 středisko Konice	Konice	Prostějov
Okresní myslivecký spolek Prostějov	Prostějov	Prostějov
"Hanáci z.s."	Stařechovice	Prostějov
Naše Vrahovice	Vrahovice	Prostějov
KELTSKÁ NOC	Plumlov	Prostějov
Štětovická slipka	Štětovice	Prostějov
KVH Schwarzach	Skřípov	Prostějov
1. SK Prostějov	Prostějov	Prostějov
Atletický klub Prostějov	Prostějov	Prostějov
Český občanský klub cyklistů Prostějov	Prostějov	Prostějov
Dělnická tělocvičná jednota Prostějov	Prostějov	Prostějov
Deltaklub Stichovice	Prostějov	Prostějov
FC Dobromilice	Dobromilice	Prostějov
FC Hvozd	Hvozd	Prostějov
FC Kostelec na Hané	Kostelec na Hané	Prostějov
FC Kralice na Hané	Kralice na Hané	Prostějov
FC Ptení	Ptení	Prostějov
FBC Playmakers	Prostějov	Prostějov

FK Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	Prostějov
FK Vrbátky	Vrbátky	Prostějov
FK Výšovice	Výšovice	Prostějov
FKM Konice	Konice	Prostějov
HC REBELS 2017	Prostějov	Prostějov
Jacht klub Prostějov	Prostějov	Prostějov
Jezdecký klub ARKA	Lhota u Konice	Prostějov
Kulečník Prostějov	Prostějov	Prostějov
KRASO-bruslení Prostějov	Prostějov	Prostějov
Lukostřelecký klub 1997	Prostějov	Prostějov
OHBC Prostějov	Prostějov	Prostějov
Orel jednota Konice	Konice	Prostějov
Orel jednota Prostějov	Prostějov	Prostějov
Orel jednota Suchdol u Prostějova	Suchdol u Prostějova	Prostějov
Petanque Krumsín	Krumsín	Prostějov
PRO SKI Prostějov	Prostějov	Prostějov
Savana klub kuší Kostelec na Hané	Kostelec na Hané	Prostějov
SK – Žešov	Žešov	Prostějov
SK Amatér Hluchov 1993	Prostějov	Prostějov
SK Cobat Sambo	Prostějov	Prostějov
SK ČUNÍN VOLEJBAL	Prostějov	Prostějov
SK Dřevnovice	Dřevnovice	Prostějov
SK HFP Prostějov	Prostějov	Prostějov
SK Jesenec-Dzbel	Dzbel	Prostějov
SK K2 Prostějov	Prostějov	Prostějov
SK Kobra Koberčice	Hradčany-Koberčice	Prostějov
SK Prostějov	Prostějov	Prostějov
SK PROSTĚJOV 1913	Prostějov	Prostějov
SK Protivanov	Protivanov	Prostějov
SK Víceměřice – Mexiko	Víceměřice	Prostějov
SKC Prostějov	Prostějov	Prostějov
SK-JIMM Bousín	Bousín	Prostějov
Sokol Tvorovice	Tvorovice	Prostějov
Sport klub Prostějov	Prostějov	Prostějov
Střelecký klub šípových zbraní	Plumlov	Prostějov
Tenisový klub Prostějov	Prostějov	Prostějov
Tenisový klub Žešov	Žešov	Prostějov
TJ Biskupice	Biskupice	Prostějov

TJ Haná Nezamyslice	Nezamyslice	Prostějov
TJ Horní Štěpánov	Horní Štěpánov	Prostějov
TJ Ohrozim	Ohrozim	Prostějov
TJ Otinoves	Otinoves	Prostějov
TJ Pavlovice u Kojetína	Pavlovice u Kojetína	Prostějov
TJ Prostějov	Prostějov	Prostějov
TJ Sokol Bedihošť	Bedihošť	Prostějov
TJ Sokol Brodek u Prostějova	Brodek u Prostějova	Prostějov
TJ Sokol Bystročice – Žerůvky	Bystročice-Žerůvky	Prostějov
TJ Sokol Centrum Haná Prostějov	Prostějov	Prostějov
TJ Sokol Čehovice	Čehovice	Prostějov
TJ Sokol Čechovice	Čechovice	Prostějov
TJ Sokol Čechy pod Kosířem	Čechy pod Kosířem	Prostějov
TJ SOKOL Čelechovice na Hané	Čelechovice na Hané	Prostějov
TJ Sokol Dobromilice	Dobromilice	Prostějov
TJ Sokol Držovice	Držovice	Prostějov
TJ Sokol Dubany	Dubany	Prostějov
TJ Sokol I Prostějov	Prostějov	Prostějov
TJ Sokol II Prostějov nám	Prostějov	Prostějov
TJ Sokol Ivaň	Ivaň	Prostějov
TJ Sokol Kladky	Kladky	Prostějov
TJ Sokol Klenovice na Hané	Klenovice na Hané	Prostějov
TJ Sokol Konice	Konice	Prostějov
TJ Sokol Kostelec na Hané	Kostelec na Hané	Prostějov
TJ Sokol Kostelec na Hané – HK	Kostelec na Hané	Prostějov
TJ Sokol Kralice na Hané	Kralice na Hané	Prostějov
TJ Sokol Krumsín	Krumsín	Prostějov
TJ Sokol Mořice	Mořice	Prostějov
TJ Sokol Mostkovice	Mostkovice	Prostějov
TJ Sokol Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	Prostějov
TJ Sokol Obědkovice	Obědkovice	Prostějov
TJ Sokol Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova	Prostějov
TJ Sokol Ondratice	Ondratice	Prostějov
TJ Sokol Otaslavice	Otaslavice	Prostějov

TJ Sokol Plumlov	Plumlov	Prostějov
TJ Sokol Protivanov	Protivanov	Prostějov
TJ Sokol Přemyslovice	Přemyslovice	Prostějov
TJ Sokol Ptení	Ptení	Prostějov
TJ Sokol Rozstání	Rozstání	Prostějov
TJ Sokol Smržice	Smržice	Prostějov
TJ Sokol Stražisko	Stražisko	Prostějov
TJ Sokol Určice	Určice	Prostějov
TJ Sokol v Pivíně	Pivín	Prostějov
TJ Sokol Vícov	Vícov	Prostějov
TJ Sokol Vrchoslavice	Vrchoslavice	Prostějov
TJ Sokol Vrchoslavice 1946	Vrchoslavice	Prostějov
TJ Sokol Vřesovice	Vřesovice	Prostějov
TJ Sokol Zdětín	Zdětín	Prostějov
TJ Stavební stroje Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	Prostějov
TJ Tištín	Tištín	Prostějov
TJ Vitčice	Vitčice	Prostějov
TJ Želeč	Želeč	Prostějov
VK Prostějov	Prostějov	Prostějov
Just Light – taneční a talentové studio, spolek	Prostějov	Prostějov
Klub turistiky a sportu	Prostějov	Prostějov
Sport a věda	Prostějov	Prostějov
KČT Kosíř	Velký Kosíř	Prostějov
KČT Senior 2000	Prostějov	Prostějov
KČT Smržice	Smržice	Prostějov
48. přední hlídka Royal Rangers v Prostějově	Prostějov	Prostějov
Eywan 2010	Ivaň	Prostějov
Hobby klub Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	Prostějov
Klub Salesiánského hnutí mládeže Prostějov	Prostějov	Prostějov
MC Cipísek	Prostějov	Prostějov
Pionýrská skupina Brodek u Prostějova	Brodek u Prostějova	Prostějov
Spolek Slatinkočky	Slatinky	Prostějov

Příloha č. 5 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Jeseník

Název spolku	Město	Okres
61. Přední hlídka Royal Rangers Jeseník	Jeseník	Jeseník
AVZO TŠČ ČR Bělá pod Pradědem	Javorník	Jeseník
AVZO TŠČ ČR Vidnava	Vidnava	Jeseník
AVZO TŠČ ČR Zlaté Hory	Zlaté Hory	Jeseník
Basketbal Jeseník	Jeseník	Jeseník
ČSCH, Okresní organizace	Jeseník	Jeseník
Divadelní spolek Kantoři	Mikulovice	Jeseník
Divadlo Moravia Vápenná	Vápenná	Jeseník
Duha Klubko	Lipová-lázně	Jeseník
Dynamo Javorník	Javorník	Jeseník
eSeNBáci	Jeseník	Jeseník
FC Tatran Supíkovice	Supíkovice	Jeseník
FENIX SKI Team	Jeseník	Jeseník
FK Bělá pod Pradědem	Bělá pod Pradědem	Jeseník
FK Jeseník	Jeseník	Jeseník
FK Mikulovice	Mikulovice	Jeseník
FK Stromix	Žulová	Jeseník
FK Vápenná	Vápenná	Jeseník
FORCE TEAM	Jeseník	Jeseník
Horolezci Jeseník	Jeseník	Jeseník
Jesenická pohybová školička	Jeseník	Jeseník
Jesenický smíšený pěvecký sbor	Jeseník	Jeseník
Jesenický šnek	Jeseník	Jeseník
Jeseničtí trubači	Jeseník	Jeseník
JISKRA	Velká Kraš	Jeseník
Junák - 715.15 středisko Slunce	Jeseník	Jeseník
Junák - 715.18 středisko Sněžník	Staré Město	Jeseník
Karate Klub Jeseník	Jeseník	Jeseník
Katolický spolek Jeseník	Jeseník	Jeseník
Klub sportovního tance Jesenicka	Jeseník	Jeseník
Klub vodáků Jeseník	Jeseník	Jeseník
KST Jeseník	Jeseník	Jeseník
La Pirouette	Lipová-lázně	Jeseník
Mateřské a rodinné centrum Krteček	Jeseník	Jeseník
M-gym	Jeseník	Jeseník
Mikulovický spolek žen	Mikulovice	Jeseník

Musher klub Obří skály	Lipová-lázně	Jeseník
Název spolku	Město	Okres
Plavecký klub Jeseník	Mikulovice	Jeseník
RC Monty	Jeseník	Jeseník
Regionální centrum hnutí Brontosaurus	Jeseník	Jeseník
Silezika	Supíkovice	Jeseník
SK Lipová-lázně	Lipová-lázně	Jeseník
Spolek pro Českou Ves	Česká Ves	Jeseník
Spolek přátel umění	Jeseník	Jeseník
SPORT Javorník	Javorník	Jeseník
Sportovci Vápenná	Vápenná	Jeseník
Šachový klub Jeseník	Jeseník	Jeseník
Taneční centrum YESDANCE Jeseník	Jeseník	Jeseník
Taneční studio LB z. s.	Jeseník	Jeseník
Team Jeseníky	Lipová-lázně	Jeseník
Tělovýchova Lipová-lázně	Lipová-lázně	Jeseník
Tenisový klub Jeseník	Jeseník	Jeseník
TJ jezdecký spolek	Bernartice	Jeseník
TJ JISKRA Jeseník	Písečná	Jeseník
TJ Kameník	Černá Voda	Jeseník
TJ Písečná	Písečná	Jeseník
TJ Sokol Bernartice	Bernartice u Javorníka	Jeseník
TJ Sokol Jeseník	Jeseník	Jeseník
TJ Sokol Stará Červená Voda	Stará Červená Voda	Jeseník
TJ Sokol Široký Brod	Mikulovice	Jeseník
TJ Sokol Velké Kunětice	Velké Kunětice	Jeseník
TJ SPARTAK Mikulovice	Mikulovice	Jeseník
TJ Sport Mikulovice	Mikulovice	Jeseník
TJ Vidnava	Vidnava	Jeseník
TJ Zlaté Hory	Zlaté Hory	Jeseník
Volejbalový oddíl Jeseník	Jeseník	Jeseník
Yacht club	Jeseník	Jeseník
Základní člunek Hnutí Brontosaurus Baobab	Jeseník	Jeseník
Základní člunek Hnutí Brontosaurus Muna	Mikulovice	Jeseník
Základní člunek Hnutí Brontosaurus WOODCRAFT	Jeseník	Jeseník
Zlatohorský sportovní klub mládeže	Zlaté Hory	Jeseník

Příloha č. 6 – Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Silvie Hýblová a studuji 2. ročník navazujícího magisterského studia v oboru Řízení volnočasových aktivit na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Následující dotazník je věnován aktuálnímu stavu nabídky a poptávky volnočasových aktivit ve spolcích Olomouckého kraje. Tímto bych Vás chtěla velice poprosit o jeho vyplnění. Dotazník je zcela anonymní a jeho vyplněním pomůžete ke zmapování aktuální situace v problematice volnočasových aktivit v našem kraji.

Velmi Vám děkuji za Vaši ochotu a Váš čas věnovaný k vyplnění tohoto dotazníku.

1. Jaké druhy volnočasových aktivit nabízíte? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Zájmové kroužky
- Činnosti v klubech
- Pobytové akce (tábory, soustředění, zájezdy apod.)
- Jednorázové akce pro veřejnost
- Kurzy
- Přednášky
- Exkurze
- Jiné (prosím vypište)

2. Jaké je zaměření Vámi nabízených aktivit? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Sportovní a tělovýchovné
- Turistické
- Přírodovědné
- Výtvarné a rukodělné
- Hudební
- Dramatické

- Taneční
- Pracovně-technické
- Vědecké
- Jazykové (cizí jazyky)
- Vzdělávací (český jazyk, historie, matematika, ekologie apod.)
- Jiné (prosím vypište)

3. Jaká je cílová skupina Vašeho zařízení? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Děti a mládež
- Dospělí
- Senioři
- Všechny věkové kategorie

4. Jaké konkrétní volnočasové aktivity nejvíce nabízíte ve Vašem zařízení? (prosím vypište)

5. Jaký je celkový počet Vámi nabízených aktivit? (prosím napište číslo)

6. Nabízíte nějaké aktivity i v online prostředí? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Ne

7. Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano“, vypište prosím, jaké aktivity v online prostředí nabízíte:

8. Je dle Vašeho názoru o aktivity v online prostředí ze stran účastníků zájem? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Ne

9. Byla Vaše nabídka ovlivněna pandemickým obdobím? Využívali jste v tuto dobu online aktivity, popřípadě inspirovala Vás tato situace k jejich využívání i do budoucna či nikoli? (napište prosím svůj názor)

10. Využíváte ke zviditelnění Vaší organizace a nabídky nějaký způsob propagace? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Ne

(Na otázky č. 11 a č. 12 odpovídejte pouze v tom případě, pokud jste odpověděl/a na otázku č. 10 „Ano“.)

11. Jaký způsob propagace ve Vašem zařízení využíváte? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

- Reklama v televizi
- Reklama v rozhlasových stanicích
- Venkovní reklama (billboardy apod.)
- Internetová reklama (e-mailové newslettery, bannery, textové reklamy, videoreklamy, virální marketing, sociální sítě, partnerské programy apod.)
- Tištěná reklama (letáky, inzerce v časopisech/novinách, plakáty apod.)
- Podpora prodeje (vzorové hodiny, slevové poukazy, permanentky, zlevněné vstupné apod.)
- Jiný (prosím vypište)

12. Jaký z uvedených způsobů propagace využíváte nejvíce? (vyberte jednu odpověď)

- Reklama v televizi
- Reklama v rozhlasových stanicích
- Venkovní reklama (billboardy apod.)
- Internetová reklama (e-mailové newslettery, bannery, textové reklamy, videoreklamy, virální marketing, sociální sítě, partnerské programy apod.)
- Tištěná reklama (letáky, inzerce v časopisech/novinách, plakáty apod.)
- Podpora prodeje (vzorové hodiny, slevové poukazy, permanentky, zlevněné vstupné apod.)
- Jiný (prosím vypište)

13. Jaký způsob propagace je dle Vašeho názoru neúčinnější? Prosím vysvětlete proč:

14. Je dle Vašeho názoru o Vámi nabízené aktivity ze stran účastníků zájem? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Ne

15. Jsou kapacity Vámi nabízených aktivit naplněné? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

16. O jaké druhy Vámi nabízených aktivit (tábory, kroužky, přednášky apod.) je dle Vašeho názoru největší zájem? (prosím vypište)

17. O jaké zaměření Vámi nabízených aktivit (sportovní, výtvarné, přírodovědné apod.) je dle Vašeho názoru největší zájem? (prosím vypište)

18. Jaké faktory dle Vašeho názoru ovlivňují zájem účastníků o Vámi nabízené aktivity?

- Věk účastníků
- Téma aktivity (obsahové zaměření)
- Dobré jméno společnosti
- Doporučení od známých
- Zkušenosti se zařízením
- Propagace zařízení
- Cena programů
- Termín realizace
- Lokalita (místo realizace)
- Jiné (prosím uveďte)

19. Uveďte prosím, jak moc ovlivňují zájem účastníků o volnočasové aktivity následující faktory (vyberte jednu odpověď v každém řádku):

	1 (velmi ovlivňuje)	2 (spíše ovlivňuje)	3 (tak napůl)	4 (spíše neovlivňuje)	5 (vůbec neovlivňuje)
Věk účastníků					
Téma aktivity (obsahové zaměření)					
Dobré jméno společnosti					
Doporučení od známých					
Zkušenosti se zařízením					

Propagace zařízení					
Cena programů					
Termín realizace					
Lokalita (místo realizace)					

20. Provádíte v rámci Vašeho zařízení průzkumy zaměřené na faktory, které ovlivňují zájem účastníků o volnočasové aktivity? (vyberte jednu odpověď)

- Ano
- Ne

21. Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano“, uveďte prosím, jaké faktory Vám z průzkumů vychází jako stěžejní:

Příloha č. 7: Tabulka počtu nabízených aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje

Odpověď	Četnost
1	18
10	10
7	8
3	7
5	7
6	7
12	7
2	6
9	6
11	5
8	4
4	2
15	2
16	1
19	1
20	1
21	1
56	1
80	1
100	1
150	1
250	1

ANOTACE

Jméno a příjmení	Bc. Silvie Hýblová
Ústav	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby	2022

Název závěrečné práce:	Aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit v Olomouckém kraji
Název v angličtině:	Current state of supply and demand of leisure activities in the Olomouc region
Anotace závěrečné práce:	Diplomová práce je zaměřena na aktuální stav nabídky a poptávky volnočasových aktivit v Olomouckém kraji. Teoretická část zahrnuje vymezení volného času, definuje pedagogiku volného času a její stěžejní témata. Dále popisuje volnočasové činnosti a neziskový sektor v oblasti volného času, dělení neziskových organizací, vymezení spolků v Olomouckém kraji, marketing a propagaci neziskových organizací. Praktická část navazuje na východiska z teoretické části práce a je realizována skrze kvantitativní obsahovou analýzu a dotazníkové šetření. Výzkum je zaměřen na vybrané spolky Olomouckého kraje a jejich nabízené aktivity. Jeho cílem je zanalyzovat aktuální stav nabídky a poptávky vybraných volnočasových zařízení v Olomouckém kraji.
Klíčová slova:	volný čas, pedagogika volného času, volnočasové aktivity, neziskové organizace, spolky, propagace
Anotace v angličtině:	The diploma thesis is focused on the current state of supply and demand for leisure activities in the Olomouc region. The theoretical part includes the definition of leisure time, defines the pedagogy of leisure time and its complexity. It also describes leisure activities, the non-profit sector in the field of leisure time,

	<p>the division of non-profit organizations, the description of associations in the Olomouc region, as well as marketing and promotion of non-profit organizations. The practical part builds on the starting points of the theoretical part of the work and is implemented through a quantitative content analysis and a questionnaire survey. The research is focused on selected associations of the Olomouc region and their offered activities. Its aim is to analyze the current state of supply and demand of selected leisure facilities in the Olomouc region.</p>
Klíčová slova v angličtině:	leisure time, leisure pedagogy, leisure activities, non-profit organizations, associations, promotion
Přílohy vázané v práci:	<p>Příloha č. 1 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Olomouc</p> <p>Příloha č. 2 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Přerov</p> <p>Příloha č. 3 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Šumperk</p> <p>Příloha č. 4 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Prostějov</p> <p>Příloha č. 5 – Tabulka: Seznam dostupných spolků v okrese Jeseník</p> <p>Příloha č. 6 – Dotazník</p> <p>Příloha č. 7 - Tabulka počtu nabízených aktivit vybraných spolků Olomouckého kraje</p>
Rozsah práce:	97 stran
Jazyk práce:	Český jazyk